

07.09.2021

Kokousaika 07.09.2021 15:30 - 17:35

Kokouspaikka Horisontti, Työpajankatu 8

Läsnä

Jäsenet

Rissanen, Laura	puheenjohtaja
Nevanlinna, Tuomas	
Pajunen, Jenni	etänä
Raatikainen, Mika	etänä
Granroth, Simon	varajäsen, etänä
	saapui 15:50, poissa: § 410 - 414,
	läsnä § 415 - 430
Hjelt, Jenni	varajäsen
Koljonen, Olli-Pekka	varajäsen
Käyhkö, Oona	varajäsen, etänä
Penttinen, Katri	varajäsen
Ramachandran, Arvind	varajäsen
Rossi, Saana	varajäsen
Saukkonen, Lea	varajäsen, etänä
Sivonen, Sameli	varajäsen

Muut

Hyvärinen, Silja	vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Pudas, Kari	tekninen johtaja, etänä
Randell, Mari	asiakkuusjohtaja, etänä
Haapanen, Sami	tonttipäällikkö, etänä
Luomanen, Jussi	kaupunkitila- ja maisemasuunnittelupäällikkö, etänä
Paasilinna, Elsa	vs. hallintojohtaja, etänä
Piimies, Marja	asemakaavapäällikkö, etänä
Putkonen, Reetta	liikenne- ja katusuunnittelupäällikkö, etänä
Rajala, Pasi	yleiskaavapäällikkö, etänä
Ravantti, Mikko	hallintopäällikkö, etänä
Mäntymäki, Heikki	viestintäpäällikkö, etänä
Hannola, Lea	hallintoasiantuntija, etänä
Höhl, Eija	hallintosihteeri
Lawrence, Sanna	hallintosihteeri
Rangdell, Katriina	lakimies, etänä

07.09.2021

	Ahonen, Pertti Karlsson, Inka Walin, Laura	ict-tukihenkilö nuorisoneuvoston edustaja, etänä yksikön päällikkö, etänä asiantuntija läsnä § 415
	Siikasmaa, Viivi	lakimies, etänä asiantuntija läsnä § 415
	Paavilainen, Leena	arkkitehti, etänä asiantuntija läsnä § 416
	Toivanen, Taina	liikenneinsinööri, etänä asiantuntija läsnä § 416
Puheenjohtaja	Laura Rissanen	410 - 430 §
Esittelijät	Silja Hyvärinen	vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja 410 - 430 §
Pöytäkirjanpitäjä	Eija Höhl	hallintosihteeri 410 - 430 §

07.09.2021

§	Asia	
410	Asia/1	Kokouksen puheenjohtajan valinta
411	Asia/2	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
412	Asia/3	Ilmoitusasiat
413	Asia/4	Kaupunkiympäristölautakunnan esitys kaupunginhallitukselle AL-tontin varaamiseksi Waltic Oy:lle perustettavan asunto-osakeyhtiön lukuun vapaarahoitteisten omistusasuntojen suunnittelua varten (Herttoniemi, tontti 43016/3)
414	Asia/5	Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Sami Muttilainen ym. valtuustoaloitteesta Harjun nuorisotalolle käyttö- ja korjaussuunnitelman laatimisesta
415	Asia/6	Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto ympäristöministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi luonnonsuojelulaiksi ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta
416	Asia/7	Haaga, Etelä-Haaga, Steniuksenkentän alueen (Kylänevankuja 3) asemakaavan muutosehdotus (nro 12697) ja sen asettaminen nähtäville
417	Asia/8	Kaupunkiympäristölautakunnan esitys kaupunginhallitukselle Senaattikiinteistöjen kanssa tehtävän maakäyttösopimuksen ja kiinteistökaupan esisopimuksen hyväksymisestä liittyen kaavamuutokseen nro 12591
418	Asia/9	Kaupunkiympäristölautakunnan esitys kaupunginhallitukselle Helsingin Yliopistokiinteistöt Oy:n kanssa tehtävän maakäyttösopimuksen ja kiinteistökaupan esisopimuksen hyväksymisestä liittyen kaavamuutokseen nro 12591
419	Asia/10	Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle HSY:n alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2022–2024
420	Asia/11	Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle kristillisdemokraattien ja sinisten ryhmäaloitteesta koskien täyden palvelun energiarenessanssia
421	Asia/12	Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Pia Pakarisen valtuustoaloitteesta, joka koskee Lasten oikeuksien puiston perustamista Koskelaan
422	Asia/13	Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Nuutti Hyttisen ym. valtuustoaloitteesta koskien vetyliikenteen

07.09.2021

edistämistä Helsingissä

423	Asia/14	Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Björn Månssonin ym. valtuustoaloitteesta koskien raitiovaunulinjaa Jätkäsaaresta Bulevardia pitkin keskustaan
423	Asia/14	Utlåtande om fullmäktigeledamoten Björn Månssons etc. motion om att återuppta en spårvagnslinje från Busholmen längs Bulevarden till centrum
424	Asia/15	Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Tuomas Rantasen toivomusponnosta koskien raitiovaunukapasiteetin lisäämistä Länsisatamassa
425	Asia/16	Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Veronika Honkasalon ym. valtuustoaloitteesta koskien kierrätyspisteen sijoittamista Tapanilaan
426	Asia/17	Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Pia Kopran toivomusponnosta koskien puun taimien istuttamista Maunulan majan läheisyyteen
427	Asia/18	Asiavirheen korjaaminen Ulkosaarten Isosaaren, Kuivasaaren ja Pikku Kuivasaaren alueen rakennuskiellon pidentämisen osalta (nro 12734)
428	Asia/19	Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 27.1.2021 § 13 (taloudellinen menetys)
429	Asia/20	Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan hallintojohtajan päätöksestä 14.4.2021 § 17 (korvausvaatimus, taloudellinen menetys)
430	Asia/21	Kaupunkiympäristölautakunnan alaisten viranomaisten ajalla 26.8.–1.9.2021 tekemien päätösten seuraaminen

§ 410

Kokouksen puheenjohtajan valinta

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti, sekä puheenjohtajan että varapuheenjohtajan ollessa poissa kokouksesta, valita iältään vanhimman läsnä olevan jäsenen johdolla tilapäiseksi puheenjohtajaksi jäsen Laura Rissasen.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Pirjo Moberg, hallintosihteeri, puhelin: +358 9 310 31507
pirjo.moberg(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Pirjo Moberg, hallintosihteeri, puhelin: +358 9 310 31507
pirjo.moberg(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 411

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunkiympäristölautakunta päätti valita pöytäkirjantarkastajaksi varajäsen Olli-Pekka Koljosen ja varatarkastajaksi varajäsen Katri Penttisen.

Käsittely

Kaupunkiympäristölautakunta päätti puheenjohtajan ehdotuksesta valita yksimielisesti pöytäkirjantarkastajaksi Eveliina Heinäluoman sijasta Olli-Pekka Koljosen ja varatarkastajaksi Silja Borgarsdóttir Sandelinin sijasta Katri Penttisen.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Marianne Hirsikko, hallintosihteeri, puhelin: 310 64373
marianne.hirsikko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunkiympäristölautakunta päättää valita pöytäkirjantarkastajaksi jäsen Eveliina Heinäluoman ja varatarkastajaksi jäsen Silja Borgarsdóttir Sandelinin.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Marianne Hirsikko, hallintosihteeri, puhelin: 310 64373
marianne.hirsikko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

07.09.2021

Asia/2

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 412
Ilmoitusasiat

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti merkitä tiedoksi.

Kaupunginkanslia

Voimaan tullut asemakaava: Oulunkylä, Patolan kerrostalotontit

Kaupunginvaltuuston 16.6.2021, § 195, hyväksymä asemakaavan muutos on tullut voimaan:

Oulunkylä, Patola, kortteli 28309, tontti 28305/6 ja katualue, piirustus nro 12630, Patolan kerrostalotontit.

HEL 2019-010366

Helsingissä 19.8.2021

Voimaan tullut yleiskaava: Helsingin maanalainen yleiskaava 2021

Kaupunginvaltuuston 16.6.2021, § 194, hyväksymä yleiskaava on tullut voimaan:

Helsingin maanalainen yleiskaava 2021, piirustus nro 12704, dnro HEL 2017-001746.

Yleiskaava koskee pääsääntöisesti kaikkia Helsingin alueen maanalaisia, kallioon sijoituvia ja suunniteltuja tiloja, ja on oikeusvaikutteinen. Kaava korvaa vuonna 2011 voimaan tulleen Helsingin maanalaisen yleiskaavan (piirustus nro 11830) ja ohjaa osaltaan asemakaavojen laatimista ja muuta yksityiskohtaisempaa suunnittelua. Maanpäällinen Helsingin yleiskaava 2016 (kaupunginvaltuusto 26.10.2016, § 272) sekä uusi maanalainen yleiskaava on sovitettu yhteen niin, että ne luovat ehyen kokonaisuuden jatkosuunnittelulle.

Päätöksestä on maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla kuulutettu 19.8.2021, jolloin kaava on tullut voimaan.

Helsingin hallinto-oikeus (HAO)

HAO 25.8.2021 H4033/2021, HEL 2020-012144

Helsingin hallinto-oikeuden päätös 25.8.2021 puistosuunnitelmaa koskevassa valituksessa, koskien kaupunkiympäristölautakunnan päätöstä 1.12.2020 § 709.

Päätös löytyy kohdasta oheismateriaali.

Kaupunginvaltuusto (Kvsto)

Kvsto 25.8.2021 § 252

Hankesuunnitelma, raitiotieosuuden enimmäishinnan korotus, Kruunusillat

HEL 2021-006915

Kvsto 25.8.2021 § 254

Vuokraus- ja myyntiperiaatteet, tontti 8193/1, Katajanokka

HEL 2021-005976

Kvsto 25.8.2021 § 255

Vuokrausperiaatteet, 36263/1, 38317/4, 38127/11, Bysantinkuja 1, Pihlajistontie 1, Salavakuja 2, Malmi, Viikki

HEL 2021-006112

Kvsto 25.8.2021 § 256

Vuokrausperiaatteet, tontit 49077/3, 49080/15 ja 49080/16, Gunillantie 4, Svanströminkuja 5, tontti 28058/20, Ruutanakuja 13

HEL 2021-006488

Kvsto 25.8.2021 § 257

Asemakaavan muutos, Sörnäinen, tontti 10285/4, Kulmavuorenkatu 4, asemakaavan numero 12647, Asunto Oy Kulmavuorenkatu 4

HEL 2018-008332

Kvsto 25.8.2021 § 258

Asemakaavan muutos, Pasila, Messukeskus, asemakaavan numero 12635, Suomen Messut Osuuskunta

HEL 2018-006752

Kvsto 25.8.2021 § 259

Asemakaavan muutos, Paloheinä tontti 34168/3, Välitalontie 71, asemaavan numero 12675, Kiinteistö Oy Helsingin Välitalontie 71

07.09.2021

Asia/3

HEL 2019-010157

Kvsto 25.8.2021 § 260

Asemakaavan muutos nro 12666, Mellunkylä, Kontulan pelastusasema

HEL 2019-012063

[Pöytäkirja 25.8.2021](#)

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Marianne Hirsikko, hallintosihteeri, puhelin: 310 64373
marianne.hirsikko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Marianne Hirsikko, hallintosihteeri, puhelin: 310 64373
marianne.hirsikko(a)hel.fi

Oheismateriaali

1 Helsingin hallinto-oikeuden päätös 25.8.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 413

Kaupunkiympäristölautakunnan esitys kaupunginhallitukselle AL-tontin varaamiseksi Waltic Oy:lle perustettavan asunto-osakeyhtiön lukuun vapaarahoitteisten omistusasuntojen suunnittelua varten (Herttoniemi, tontti 43016/3)

HEL 2020-010772 T 10 01 01 00

Amiraali Cronstedtin tori 1, Suolakivenkatu 5

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

Silja Hyvärinen: Esittelijän perusteluihin, kappaleen 22 kolmanneksi virkkeeksi lisätään seuraava virke:

Lisäksi kaupunginhallituksen hyväksymien tontinluovutuslinjausten mukaan kaupunki luovuttaa ensisijaisesti myymällä erityisen arvokkaille ja vetovoimaisille paikoille sijoittuvat tontit, jollaisena nyt puheena olevaa tonttia voidaan mm. sijaintinsa vuoksi pitää.

Pöydällepanoehdotus:

Laura Rissanen: Pyydän asian pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Jessina Haapamäki, kiinteistölakimies, puhelin: 09 310 15267
jessina.haapamaki(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Varausaluekartta
- 2 Sijaintikartta
- 3 Erityiset varausehdot
- 4 Yleiset varausehdot
- 5 Toimintaohje
- 6 Hakemus
- 7 Ote asemakaavan muutoksesta nro 12042

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite
PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite
Työpajankatu 8
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin
09 310 1691
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI06 8000 1200 0626 37
Alv.nro
FI02012566

Esitysehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että Waltic Oy:lle (Y-tunnus 0116034-8) varataan Herttoniemestä tontti vapaarahoitteisten omistusasuntojen suunnittelua varten seuraavasti:

- Varausalue on liitekartan 1 mukainen ja käsittää asuin-, liike- ja toimistorakennusten tontin (AL) 43016/3 (pinta-ala 1 296 m², rakennusoikeus 1 010 k-m²), sijaintikartta liite 2.
- Varaus on voimassa 31.12.2022 saakka.
- Varauksessa noudatetaan liitteen 3 mukaisia erityisiä varausehtoja ja liitteen 4 mukaisia yleisiä varausehtoja sekä liitteen 5 mukaista ohjetta "kaivu- ja louhintatoimenpiteiden suorittaminen sekä kaadetavat puut (25.5.2018)".

(A1143-963)

Tiivistelmä

Kaupunkiympäristölautakunta esittää kaupunginhallitukselle asuin-, liike- ja toimistorakennusten tontin (AL) 43016/3 varaamista Waltic Oy:lle perustettavan asunto-osakeyhtiön lukuun Herttoniemestä vapaarahoitteisten omistusasuntojen suunnittelua varten. Rahoitus- ja hallintamuototarkastelu on tehty yhdessä kanslian asuminen-yksikön kanssa.

Waltic Oy on veneiden ja venemoottorien myyntiin ja huoltoon sekä venetarvikkeisiin erikoistunut yritys. Osa varattavaksi esitettävän tontin alueesta on tällä hetkellä vuokrattuna hakijalle venealan huoltopalveluita ja varastomyyntiä varten 30.6.2027 saakka maanvuokrasopimuksella nro 17821. Hakijan oma toiminta tontilla on loppunut vuonna 2004 ja rakennus on jäänyt tyhjilleen noin kolme vuotta sitten polton ja siihen liittyvien savuvaurioiden takia. Rakennus on tarkoitus purkaa.

12.10.2012 voimaan tullut asemakaavan muutos nro 12042 mahdollistaa 2-3-kerroksisen asuin-, liike- ja toimistorakennuksen rakentamisen tontille. Amiraali Cronstedtin torin tasoon sijoitetaan liike- ja/tai ravintolatiloja ja asunnot sijoittuvat rakennuksen toiseen ja kolmanteen kerrokseen. Vuokralainen on ollut kaavoitusprosessissa hakijana.

Tontti esitetään luovutettavaksi hakijalle lähtökohtaisesti myymällä.

Esittelijän perustelut

Hakemus ja suunniteltava hanke

Waltic Oy pyytää 17.4.2019 päivätyllä hakemuksellaan, että sille varataan perustettavan asunto-osakeyhtiön lukuun tontti 43016/3 vapaarahoitteisten omistusasuntojen suunnittelua varten. Rahoitus- ja hallintamuototarkastelu on tehty yhdessä kanslian asuminen-yksikön kanssa.

Osa varattavaksi esitettävän tontin alueesta on tällä hetkellä vuokrattuna hakijalle venealan huoltopalveluita ja varastomyyntiä varten 30.6.2027 saakka maanvuokrasopimuksella nro 17821. Hakijan oma toiminta tontilla on loppunut vuonna 2004 ja rakennus on jäänyt tyhjilleen noin kolme vuotta sitten polton ja siihen liittyvien savuvaurioiden takia. Rakennus on tarkoitus purkaa.

12.10.2012 tuli voimaan asemakaava ja asemakaavan muutos nro 12042, joka mahdollistaa 2-3-kerroksisen asuin-, liike- ja toimistorakennuksen rakentamisen tontille. Amiraali Cronstedtin torin tasoon sijoitetaan liike- ja/tai ravintolatiloja ja asunnot sijoittuvat rakennuksen toiseen ja kolmanteen kerrokseen. Hakijan toimittamien suunnitelmien mukaan rakennukseen on tulossa 12 asuntoa.

Tontin autopaikat sijoitetaan pihakannen alle puistonpuoleiselle tontinosalle.

Erityisiin varausehtoihin on sisällytetty ehto siitä, että hakijan tulee pyytettäessä hyväksyttävä rakennuttajakonsultti kaupungilla. Lisäksi hakijan tulee hakea rakennuslupaa hankkeelle 31.8.2022 mennessä.

Hakemus on liitteenä 6.

Asemakaava- ja tonttitiedot

	Tontti 3
Asemakaavan muutos nro	12042
Asemakaava tullut voimaan	12.10.2012
Käyttötarkoitus	Asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialue (AL)
Osoite	Amiraali Cronstedtin tori 1, Suolakivenkatu 5
Tontin nro	43016/3
Kiinteistötunnus	91-43-16-3
Pinta-ala m ²	1 296
Rakennusoikeus k-m ²	1 010 k-m ² . Kerrosalasta on vähintään 30 % ja enintään 50 % käytettävä liike- ja toimistotiloja varten rakennuksen ensimmäisessä kerroksessa.

Kaupunginvaltuusto on 29.8.2012 hyväksynyt Kipparlahden alueen asemakaavan muutoksen nro 12042. Asemakaavamuuotos on tullut voimaan 12.10.2012.

Kaavamuutoksen mukaisella tontilla 43016/3 sijaitsee asuinkerrostalon mahdollistava rakennusala. Uudisrakennus rajaa Amiraali Cronstedtin rantatoria sen luoteisreunassa, ja toritasoon sijoitetaan liike- ja/tai ravintolatiloja. Rannan puolelle on varattu tilaa mahdollisen kahvilan/ravintolan eteen rakennettavalle terassille. Kerrosalasta on vähintään 30 % ja enintään 50 % käytettävä liike- ja toimistotiloja varten rakennuksen ensimmäisessä kerroksessa. Asunnot sijoittuvat rakennuksen toiseen ja kolmanteen kerrokseen. Rakennuksen enimmäiskerroslukumäärä on 3.

Ote asemakaavan muutoksesta on liitteenä nro 7.

Tontin varaaminen

Esittelijä esittää tontin varaamista hakijalle päätösesityksen mukaisesti.

Tonttien luovuttamista koskevien kaupunginhallituksen 1.4.2019 hyväksymien linjausten mukaisesti kaupunki varaa asuntotontit pääasiassa julkisten hakujen ja kilpailujen kautta. Yksittäinen asuntotontti voidaan kuitenkin varata suoravarauksena ilman julkista hakua tapauskohtaisesti arvioitavin erityisin perustein.

Tontin varaamista Waltic Oy:lle perustettavan asunto-osaakeyhtiön luokun voidaan pitää tässä tapauksessa perusteltuna, sillä kaupunginhallituksen 1.4.2019, 5 § hyväksymien linjausten ja niitä täydentävien soveltamisohjeiden kohdan "Asuntotonttien suoravaraukset" mukaan tontti voidaan varata suoravarauksena silloin, kun kilpailuttaminen tai avoimen haun järjestäminen ei ole mahdollista tonttiin kohdistuvan hakijan pitkäaikaisen maanvuokrasopimuksen vuoksi ja tontti varataan tontin vuokralaiselle ja/tai tämän valitsemaalle kumppanille täydennysrakentamishanketta varten.

Osa varattavaksi esitettävän tontin 43016/3 alueesta on tällä hetkellä vuokrattuna hakijalle venealan huoltopalveluita ja varastomyyntiä varten 30.6.2027 saakka ja kyseessä on tonttiin kohdistuva täydennysrakentaminen.

Varausesitys on valmisteltu yhteistyössä kaupunginkanslian ja asemakaavapalvelun kanssa. Varaus toteuttaa kaupunkistrategiaa ja asuntopoliittisia tavoitteita. Varaus perustuu hakemuksen tietoihin ja käytyihin neuvotteluihin. Varaus toteuttaa myös asuntotonttien suoravaraukselle asetetut kaupungin ko. alueelle asettamat asuntotuotannon rahoitus- ja hallintamuotojakaumaa koskevat tavoitteet.

Tontin myöhempi luovuttaminen ja aluetta koskevan nykyisen maanvuokrasopimuksen päättäminen

Tontti luovutetaan ensisijaisesti vuokraamalla se pitkäaikaisesti.

Hakija on pyytänyt varauksen valmistelua koskevien neuvotteluiden yhteydessä, että tontti voitaisiin luovuttaa myymällä. Kaupunginhallituksen 1.4.2019, 5 § päättämien asuntotonttien luovutusta koskevien linjausten ja niitä koskevien soveltamisohjeiden mukaan tontti voidaan myydä, mikäli tontin myyminen edistää merkittävästi vuokratun jo rakennetun tontin täydennysrakentamista. Tontti on nykyisellään vajaassa käytössä, joten sen myyminen ja saattaminen uudisrakentamisen piiriin edistää olennaisesti ranta-alueen rakentumista. Lisäksi tontin myyntiä puoltaa se, että tontin torin tasoon sijoitetaan liike- ja/tai ravintolatiloja ja muilta osin tontti varataan sääntelemättömään asuntotuotantoon. Edellä mainituilla perusteilla tontti on mahdollista luovuttaa hakijalle myymällä.

Mikäli tontti luovutetaan myymällä, se tullaan myymään käypään markkinahintaan. Kauppahinnan markkinaehtoisuus tullaan varmistamaan kahden ulkopuolisen asiantuntijan laatimalla erillisellä arviokirjalla.

Hakijan nykyinen maanvuokrasopimus tullaan päättämään tontin myynnin tai pitkäaikaisen vuokrauksen yhteydessä.

Täydennysrakentamiskorvaus

Kaupunki ei tule suorittamaan asemakaavan muutoksen toteuttamisen johdosta täydennysrakentamiskorvausta, sillä täydennysrakentamiskorvaus soveltuu asuntotonttien täydennysrakentamiseen (tässä KLY-tontti). Lisäksi kaavamuutoksesta seurannut tontin lisääntynyt rakennusoikeuden määrä esitetään varattavaksi nykyiselle vuokralaiselle perustettavan yhtiön lukuun.

Toimivalta

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin maa- ja vesialueiden varaamisesta rakentamiseen.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Jessina Haapamäki, kiinteistölakimies, puhelin: 09 310 15267
jessina.haapamaki(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Varausaluekartta
- 2 Sijaintikartta
- 3 Erityiset varausehdot

07.09.2021

Asia/4

- 4 Yleiset varausehdot
- 5 Toimintaohje
- 6 Hakemus
- 7 Ote asemakaavan muutoksesta nro 12042

Oheismateriaali

- 1 Suunnitelmat

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu
tai täytäntöönpano
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Liite 5
Liite 6
Liite 7

Kymp/Make/Maanvuokrajärjestelmä Esitysteksti

Tiedoksi

Kanslia/Villeneuve, Linden, Nelskylä, Sippola-Alho
Kanslia/Taso/Loukkaanhuhta, Ahdeoja
Kymp/Maka/Make/Haapamäki, Pasuri

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 31.08.2021 § 405

§ 414

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Sami Muttilainen ym. valtuustoaloitteesta Harjun nuori- sotalolle käyttö- ja korjaussuunnitelman laatimisesta

HEL 2021-002848 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että Harjun nuorisotalo on kulttuurihistoriallisesti arvokas rakennus. Rakennus rakennettiin vuonna 1923 Arkkitehti Albert Nybergin suunnittelemana ruumishuoneeksi ja rakennus toimi ruumishuoneena 1950-luvun puoliväliin asti. Tämän jälkeen talo toimi pari vuosikymmentä maalivarastona, kunnes vuonna 1978 kaikki toiminta talolla loppui. Kun rakennus jäi tämän jälkeen tyhjäksi, pääsi se ränsistymään. 1980-luvun puolivälissä rakennus korjattiin nuorisotaloksi ja vuodesta 1986 lähtien se on toiminut Kallion seudun nuorison käytössä.

Nykyisen asemakaavan mukaan se on ”julkisten lähipalvelurakennusten korttelialuetta, jolla ympäristö säilytetään” (YL/s). Ruumishuoneella suojelumerkintä sr-1.

Rakennus on vuokrattuna kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle (Kuva), mutta sen toiminnot ovat pääosin siirtyneet pois rakennuksesta. Rakennusta ylläpidetään ja mahdolliset vaurioituneet rakennusosat korjataan, jotta rakennus pysyy käyttötarkoituksensa mukaisessa käyttökunnossa.

Rakennukseen on vuonna 2019 - 2020 tehty sisäilma- ja rakennusteknisiä tutkimuksia joiden perusteella on laadittu Harjun nuorisotalolle perusparannussuunnitelma, jotta talo voisi toimia jatkossakin nuorisotalona. Epäselvän tulevan käytön vuoksi korjaustoimenpiteitä ei ole käynnistetty.

Mikäli Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala toimii kohteessa jatkossakin ja talo säilyy nuorisotalona, tulee se tulevaisuudessa peruskorjata, jolloin on mahdollista tehdä myös toiminnallisia muutoksia. Perusparannuksen kustannusarvio voi olla 2,5 - 4,0 M€ riippuen teknisistä ja toiminnallisista ratkaisuista sekä pihajärjestelyistä. Suunnittelu toteutetaan tällöin Kuvan tarvekuvauksen mukaisesti rakennuksen tekniset ominaisuudet ja suojeluarvot huomioiden, mukaan lukien myös alueen asukkaiden ja aktiivien näkökannat sekä löytää ratkaisu siihen, miten nuorisotyö on

tarkoitus toteuttaa alueella tulevaisuudessa. Talousarviossa 2021 Talonrakennushankkeiden rakentamishjelma vuosiksi 2021–2030 kohteelle ei ole varattu määrärahaa perusparannukseen. Jos kohteelle ei kaupungilla löydy omaa käyttöä, kohteelle kehitetään uusi käyttötarkoitus Teollisuuskadun akselin kaavoitusta tukien.

Tilat-palvelu on laatimassa koko palvelurakennusten kiinteistökannan kattavaa pitkän tähtäimen korjaussuunnitelmaa (PTS), jonka tarkoituksena on saada kokonaiskuva rakennusten kunnosta ja korjaustarpeista. Tavoitteena on, että kaikkia palvelurakennuksia korjataan ja ylläpidetään sen mukaisesti.

Lautakunta katsoo, että Harjun nuorisotalon tuleva käyttötarkoitus tulee ratkaista mahdollisimman pian ja peruskorjaus tulee kirjata investointiohjelmaan aikataulussa, jolla varmistetaan, ettei rakennus mene vieläkin huonompaan kuntoon. Korjaus on tehtävä talon tulevien käyttäjien tarpeet huomioiden.

Käsittely

Vastaehdotus 1:

Tuomas Nevanlinna: Korvataan lause: "Jos kohteelle ei kaupungilla löydy omaa käyttöä, kohteelle kehitetään uusi käyttötarkoitus Teollisuuskadun akselin kaavoitusta tukien." lauseella: "Jos kohteelle ei löydy käyttöä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla, pitää kartoittaa, löytyisikö sille kaupungin muiden toimialojen piiristä käyttötarkoitus."

Kannattaja: Arvind Ramachandran

Vastaehdotus 2:

Tuomas Nevanlinna: Lisätään lausunnon loppuun: "Lautakunta katsoo, että Harjun nuorisotalon tuleva käyttötarkoitus tulee ratkaista mahdollisimman pian ja peruskorjaus tulee kirjata investointiohjelmaan aikataulussa, jolla varmistetaan, ettei rakennus mene vieläkin huonompaan kuntoon. Korjaus on tehtävä talon tulevien käyttäjien tarpeet huomioiden."

Kannattaja: Laura Rissanen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Tuomas Nevanlinnan vastaehdotuksen 2.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Tuomas Nevanlinnan vastaehdotuksen 1 mukaisesti muutettuna.

Jaa-äänet: 9

Jenni Hjelt, Olli-Pekka Koljonen, Oona Käyhkö, Jenni Pajunen, Katri Penttinen, Laura Rissanen, Saana Rossi, Lea Saukkonen, Sameli Siivonen

Ei-äänet: 3

Tuomas Nevanlinna, Mika Raatikainen, Arvind Ramachandran

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Silja Borgarsdottir Sandelin

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 9 - 3 (1 poissa).

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Jouko Snellman, yksikön päällikkö: 310 40334
jouko.snellman(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 3.3.2021 Muttilainen Sami HARJUN NUORISOTALON KORJAUS-JA KÄYTTÖSUUNNITELMA

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että Harjun nuorisotalo on kulttuurihistoriallisesti arvokas rakennus. Rakennus rakennettiin vuonna 1923 Arkkitehti Albert Nybergin suunnittelemana ruumishuoneeksi ja rakennus toimi ruumishuoneena 1950-luvun puoliväliin asti. Tämän jälkeen talo toimi pari vuosikymmentä maalivarastona, kunnes vuonna 1978 kaikki toiminta talolla loppui. Kun rakennus jäi tämän jälkeen tyhjäksi, pääsi se ränsistymään. 1980-luvun puolivälissä rakennus korjattiin nuorisotaloksi ja vuodesta 1986 lähtien se on toiminut Kallion seudun nuorison käytössä.

Nykyisen asemakaavan mukaan se on ”julkisten lähipalvelurakennusten korttelialuetta, jolla ympäristö säilytetään” (YL/s). Ruumishuoneella suojelumerkintä sr-1.

Rakennus on vuokrattuna kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle (Kuva), mutta sen toiminnot ovat pääosin siirtyneet pois rakennuksesta. Rakennusta ylläpidetään ja mahdolliset vaurioituneet rakennusosat korjataan, jotta rakennus pysyy käyttötarkoituksensa mukaisessa käyttökunnossa.

Rakennukseen on vuonna 2019 - 2020 tehty sisäilma- ja rakennusteknisiä tutkimuksia joiden perusteella on laadittu Harjun nuorisotalolle perusparannussuunnitelma, jotta talo voisi toimia jatkossakin nuorisotalona. Epäselvän tulevan käytön vuoksi korjaustoimenpiteitä ei ole käynnistetty.

Mikäli Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala toimii kohteessa jatkossakin ja talo säilyy nuorisotalona, tulee se tulevaisuudessa peruskorjata, jolloin on mahdollista tehdä myös toiminnallisia muutoksia. Perusparannuksen kustannusarvio voi olla 2,5 - 4,0 M€ riippuen teknisistä ja toiminnallisista ratkaisuista sekä pihajärjestelyistä. Suunnittelu toteutetaan tällöin Kuvan tarvekuvauksen mukaisesti rakennuksen tekniset ominaisuudet ja suojeluarvot huomioiden, mukaan lukien myös alueen asukkaiden ja aktiivien näkökannat sekä löytää ratkaisu siihen, miten nuorisotyö on tarkoitus toteuttaa alueella tulevaisuudessa. Talousarviossa 2021 Talonrakennushankkeiden rakentamishjelma vuosiksi 2021–2030 kohteelle ei ole varattu määrärahaa perusparannukseen. Jos kohteelle ei kaupungilla löydy omaa käyttöä, kohteelle kehitetään uusi käyttötarkoitus Teollisuuskadun akselin kaavoitusta tukien.

Tilat-palvelu on laatimassa koko palvelurakennusten kiinteistökannan kattavaa pitkän tähtäimen korjaussuunnitelmaa (PTS), jonka tarkoituksena on saada kokonaiskuva rakennusten kunnosta ja korjaustarpeista. Tavoitteena on, että kaikkia palvelurakennuksia korjataan ja ylläpidetään sen mukaisesti.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Valtuutettu Sami Muttilainen ja 18 muuta valtuutettua ovat 3.3.2021 tehneet seuraavan valtuustoaloitteen:

HARJUN NUORISOTALON KORJAUS- JA KÄYTTÖSUUNNITELMA
Harjun nuorisotalo on Dallapénpuistossa itäisessä kantakaupungissa sijaitseva nuorisotalo. Rakennus on historiallisesti arvokas ja sillä on alueelleen vahva identiteetti. Rakennus valmistui vuonna 1923 alun pe-

07.09.2021

rin ruumishuoneeksi. Vuodesta 1986 lähtien se on toiminut nuorisotalona. Rakennus saatiin nuorten käyttöön alun perin heidän aloitteestaan. Harjun nuorisotalon toiminta on keskittynyt erityisesti musiikkiin, kuvalliseen ilmaisuun, monikulttuuriseen toimintaan ja alueelliseen vaikuttamiseen. Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala ajoi Harjun nuorisotalon toiminnan alas loppuvuodesta 2019. Vuokrasopimus irtisanottiin ja kulttuurinen sisältö siroteltiin ympäri kaupunkia. Nuorten lisäksi ilman tiloja jäivät useat eri järjestöt ja toimijat. Tämän jälkeen rakennus on ollut tyhjillään. Rakennuksessa on todettu tarvetta laajoille korjauksille, mutta ei ole kuntokartoituksen perusteella tiensä päässä. Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Harjun nuorisotalolle tulee laatia käyttö- ja korjaussuunnitelma yhdessä alueen asukkaiden ja aktiivien kanssa. Tätä puoltaa myös Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan yksimielinen lausunto asian puolesta. Lisäksi tulee löytää ratkaisu siihen miten nuorisotyö on tarkoitus toteuttaa alueella tulevaisuudessa. Itäinen kantakaupunki on yhä ilman nuorisotiloja.

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 31.6.2021 mennessä. Kaupunginkanslia on myöntänyt vastaukselle lisää aikaa 31.8.2021 saakka.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Jouko Snellman, yksikön päällikkö: 310 40334
jouko.snellman(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 3.3.2021 Muttilainen Sami HARJUN NUORISOTALON KORJAUS-JA KÄYTTÖSUUNNITELMA

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 31.08.2021 § 406

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 24.08.2021 § 100

§ 415

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto ympäristöministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi luonnonsuojelulaiksi ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

HEL 2021-009729 T 03 00 00

VN/12128/2019

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta antoi seuraavan lausunnon ympäristöministeriölle.

1 luku Yleiset säännökset

Tavoite 1 §

Nykyinen vuodesta 1996 voimassa ollut luonnonsuojelulaki ei ole onnistunut täyttämään lain ensimmäistä ja tärkeintä tavoitetta: luonnon monimuotoisuuden turvaamista. Uusien luonnonsuojelun mekanismien käyttöön ottaminen on välttämätöntä, jotta asetettuun tavoitteeseen voidaan päästä. Suomen pitää pystyä toteuttamaan kansalliset ja kansainväliset sopimukset, joihin olemme sitoutuneet luontokadon ehkäisemiseksi. Tämä auttaa myös yhteiskunnan vakaana pysymistä ja asukkaiden terveyttä. Kuten kansainvälisen luontopaneelin IPBES:n vuonna 2019 julkaisema raportti toteaa, luontokadon torjunnassa pitää pystyä suoraan puuttumaan niihin juurisyyhin ja yhteiskunnallisiin rakenteisiin, jotka aiheuttavat luonnon katoamista.

Yhä suurempi osa ihmisistä elää kaupungeissa ja taajamat kasvavat. Kaupungeissa, kuten Helsingissä, on kuitenkin valtakunnallisesti ja jopa kansainvälisesti arvokkaita luontoalueita. Uuden luonnonsuojelulainsäädännön tulee antaa riittävästi välineitä turvata luonnon monimuotoisuutta myös taajama-alueilla.

Lakiehdotuksessa on huomioitu kahden ekologisen kestävyyskriisin osa-alueen, luonnon monimuotoisuuden edistämisen ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen ja ilmastonmuutoksen hillinnän välinen yhteys. Helsingin kaupunkiympäristölautakunta pitää hyvänä, että hallituksen esityksessä on avoimesti tuotu esille myös näiden tavoitteiden edistämisen mahdolliset ristiriidat.

Määritelmät 3 §

1 momentin 2 kohdan osalta hallituksen esityksessä tulisi mainita, että muutoksella ei ole tarkoitettu olevan suotuisan suojelutason vakiintunutta tulkintaa muuttavia vaikutuksia.

Varovaisuusperiaate 7 § ja selvilläolo 8 §

Hallituksen esityksen perusteella ei ole selvää, mitä vaikutuksia muiden ympäristöoikeudellisten periaatteiden tulkinnalle ja merkitykselle voi aiheutua, jos yksi periaate kohotetaan lain tasoiseksi. Asiaa olisi hyvä selventää hallituksen esityksessä toteamalla, ettei lain tarkoituksena ole kuitenkaan nostaa yhtä periaatetta kategorisesti muita ympäristöoikeudellisia periaatteita merkittävämmäksi.

Varovaisuusperiaatteen osalta yhteisvaikutus uusien kaavoitusta koskevien uhanalaisten luontotyyppien ja lajien huomioimisvelvoitteiden (66 § 2 mom ja 76 § 3 mom) kanssa saattaa aiheuttaa ongelmallisia tulkintatilanteita, joiden ratkaisemiseen hallituksen esityksessä ei ole otettu kantaa. Mikäli uhanalaisten luontotyyppien ja lajien huomioimisvelvoitteen katsottaisiin lisäävän kunnan selvitysvastuuta kaavoituksessa, niin varovaisuusperiaate huomioiden MRL:ssä säädetty selvitysvelvollisuus painottuu entisestään. Tältä osin ehdotus ei lisää ennakoitavuutta tai selkiytä oikeustilaa, vaan vähentää ennakoitavuutta ja saattaa johtaa uusiin tulkintoihin.

Selvilläolovaatimuksen osalta jää epäselväksi, millä tavalla velvollisuus voi kohdistua kuntiin. Hallituksen esityksessä tulisi selkeästi todeta, ettei säännöksen tarkoituksena ole muuttaa oikeustilaa kuntien osalta.

2 luku Luonnonsuojelun viranomaiset ja muut toimijat

9 § Ympäristötietoisuus ja 12 § Kunnan tehtävät

Lakiehdotuksen tavoitteena on kansalaisten luonnontuntemuksen ja ympäristötietoisuuden lisääminen, että kunnille asetetaan tehtäväksi edistää ympäristökasvatusta ja ympäristötietoisuutta alueellaan.

Koska kunnat ovat asukkaita lähellä arkipäivän elämässä, kunnilla on tärkeä rooli ympäristötietoisuuden lisäämisessä, luontosuhteen vahvistamisessa ja kestäväen käytön tukemisessa. Tämä tarve korostuu kaupungeissa, missä ihmisiä on paljon ja luontoalueita vähän, joten Helsingin kaupunkiympäristölautakunta pitää ehdotuksen periaatetta siinänsä hyvänä.

Myös perustuslain 20 § mukaan ”vastuu luonnosta ja sen monimuotoisuudesta, ympäristöstä ja kulttuuriperinnöstä kuuluu kaikille” ja ”julkisen vallan on pyrittävä turvaamaan jokaiselle oikeus terveelliseen ympäristöön sekä mahdollisuus vaikuttaa elinympäristöään koskevaan päätök-

sentekoon”. Ympäristökasvatuksella voidaan vaikuttaa siihen, että luonnon monimuotoisuuden vaalimiseen liittyvät taidot valtavirtaistuvat, ja asukkaat pystyvät ottamaan kantaa ympäristöasioihin.

On kuitenkin epäselvää, missä määrin – jos lainkaan – ehdotetulla säädöksellä on tarkoitus laajentaa kuntien ympäristönsuojelusta annetussa laissa olevaa velvoitetta, jonka mukaan ”kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävänä on huolehtia omalta osaltaan ympäristönsuojelua koskevasta tiedottamisesta, valistuksesta ja koulutuksesta kunnassa”.

Kunnan tehtävien selkiyttämiseksi pykälässä 12 voisi viitata myös muihin kunnan tehtäviin (95 ja 92.2 pykälät).

6 luku Luonnonsuojelualueet

44 § Luonnonsuojelualueet ja niiden perustamisedellytykset

Kiitettävää lakiehdotuksessa on, että siinä korostetaan kokonaisuuk-sien merkitystä ja ekologisten verkostojen luomista. Helsingin kaupunkiympäristölautakunta pitää hyvänä periaatteena verkostojen huomioimista eri asteisina kokonaisuuksina sekä meri- että maa-alueilla.

Helsingin kaupunkiympäristölautakunta pitää hyvänä, että esityksessä on laajennettu luonnonsuojelualueiksi kelpaavien alueiden määritelmiä. Kaupunkiympäristölautakunta katsoo kuitenkin, että rauhoituspäätösten perusteena tulee olla alueiden luontoarvot eikä luonnonsuojelualueita tulisi perustaa sellaisille verkoston osille, joilla arvokkaita luontoarvoja ei esiinny. Kaavoituksen yhteydessä ratkaistaan näiden verkoston osien pääkäyttötarkoitukset ja tähän liittyvät luonnonsuojelulliset reu-naehdot.

58 § Luonnonsuojelualan hoito- ja käyttösuunnitelma

Pykälän 3 momentin mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi maanomistajan suostumuksella hyväksyä hoito- ja käyttösuunnitelman yksityiselle luonnonsuojelualueelle. Hyväksyä –sanan käyttö liittyy yleensä lakiteknisesti päätöksentekomenettelyyn, mutta hallituksen esityksestä kuitenkin ilmenee, ettei siitä ole asiassa kyse. Lakitekstin muo-toilua kannattaisi siis vielä tarkistaa.

7 luku Luontotyyppien suojele

63 § Luonnonsuojelualan heikentämisen hyvittäminen

Lakiehdotuksen mukaan on hyvitetävä luonnonarvoille aiheutetut me-netykset, jos luonnonsuojelualue lakkautetaan tai sen rauhoitusmää-räyksiä lievennetään. Luonnonarvojen heikentymisen kannalta ei ole

merkitystä sillä, aiheutuuko heikkeneminen kohteen sisä- vai ulkopuolella tapahtuvan toiminnan johdosta, mutta lakiehdotuksen perusteella ei ole selvää, onko tarkoitus, että myös mainittujen alueiden ulkopuolelta tulevat vaikutukset olisi huomioitava. Tätä olisi toivottavaa selventää hallituksen esityksessä ja säädöstekstissä.

66 § Uhanalaisen luontotyyppin huomioon ottaminen lupaa tai suunnitelmaa hyväksyessä

Helsingin kaupunkiympäristölautakunta pitää periaatteessa kannatettavana sitä, että lakiehdotuksen mukaan nimetyt uhanalaiset luontotyypit tulee huomioida lupia myönnettäessä ja maankäytön suunnittelussa. Lakiehdotuksen muotoilu, jossa uhanalaiset luontotyypit kehoitetaan ottamaan huomioon, on kuitenkin hyvin suurpiirteinen ja jättää avoimia kysymyksiä siitä, miten huomioon ottaminen tapahtuu ja mitä käytännössä lupa- ja kaavoitusprosesseissa edellytetään.

Säännöksen 2 momentin tosiasiallinen vaikutus kaavoitukselle on epäselvä ja aiheuttaa tulkintaongelmia lainsäädännön yhtenäisyyden osalta. Lakiehdotuksessa on epäselvää, miltä osin ehdotettu pykälän 2 momentti ja maankäyttö- ja rakennuslain kaavoitusta koskevat säännökset (mm. MRL 5 §, 9 §, 39 § ja 54 §) ovat toisiaan täydentäviä ja miltä osin päällekkäisiä, voidaanko 2 momentin nojalla vaatia uudenlaisten selvitysten laatimista ja kuinka laajoja ko. selvitykset olisivat. On epäselvää, kuinka 2 momentti saattaa vaikuttaa MRL 9 §:n tulkintaan. Kaavoituksen kannalta olisi toivottavaa, että asiasta säädettäisiin mahdollisimman yksiselitteisesti, jotta lain tulkintavaikeuksien vuoksi ei jouduttaisi pitkällisiin valitusprosesseihin selvitysten riittävydestä.

Hallituksen esityksessä olisi hyvä selventää konkreettisemmin, mitä huomioon ottamisella säännöksessä tarkoitetaan ja minkä katsotaan riittämään huomioon ottamiseksi. Edellä mainitulla tavalla myös 2 momentin ja LSL:ssa uutena säädettävään varovaisuusperiaatteen yhteisvaikutus tulisi myös ottaa paremmin huomioon arvioitaessa säännösten vaikutuksia kaavoitukselle.

Asiaa tulisi selkeyttää, mikäli lainsäädännöllä on tarkoitus saada aikaan reaalisia vaikutuksia ja että ohjaava vaikutus olisi selkeästi tulkittavissa. Olisi esimerkiksi mahdollista sisällyttää tulevaan kaavoitus- ja rakentamisasetukseen tarkennus siitä, että lupiin ja kaavaselostuksiin tulisi tarpeen mukaan sisällyttää luontotyyppien suojeluun liittyviin päätöksiin johtaneet perustelut, mikä edistäisi suunnittelun ja päätöksenteon avoimuutta. Helsingin kaupunki antaa kuitenkin erikseen lausunnon kaavoitus- ja rakennuslain luonnoksesta.

Helsingin kaupunkiympäristölautakunta toivoo, että valtakunnallisella tasolla seurattaisiin, parantaako muutettu luonnonsuojelulaki uhanalaisien luontotyyppien suotuisan suojelun tasoa.

68 § Tiukasti suojellun luontotyyppin heikentämiskielto

Tiukasti suojeltujen luontotyyppien mukaan ottaminen lakiin ja niiden tilan vaarantamiskielto ovat tervetulleita asioita. Suojelu välittömästi lailla selkiyttää luvitusta ja maankäytön suunnittelua. Selvyyden vuoksi olisi hyvä määritellä tarkemmin, mitä tarkoitetaan tiukasti suojellun luontotyyppin tilan vaarantamisella.

69 § Poikkeaminen luontotyyppin tai eliölajin (85§) suojelusäännöksistä

Lakiehdotuksen 69 §:n mukaan Ely voi myöntää poikkeuksen 67 § ja 68 § suojellun luontotyyppin ja tiukasti suojellun luontotyyppin heikentämiskiellostosta, jos yleinen etu sitä vaatii ja jos suojelutavoitteet eivät vaarannu. Poikkeuslupien myöntämisen tulee perustua tarkkaan harkintaan. Luontotyyppit ovat yleensä pinta-alaltaan erittäin pieniä, ja 10 vuoden poikkeuslupan myöntäminen saattaa käytännössä hävittää kohteen niin, että se ei enää palaudu. Poikkeuslupaharkinnassa tulee erityisesti tutkia kohteen palautumisen mahdollisuuksia suhteessa siihen toimintaan, jolle poikkeuslupaa haetaan.

Määräaikainen poikkeuslupa 10 vuodeksi saattaa olla liian lyhyt, jos poikkeamista haetaan ympäristöluvan tai kaavoituksen yhteydessä. Kaavoituksessa ja hankkeissa aikaa kuluu kaavan vahvistumiseen ja tarpeellisten lupien saamiseen. Lisäksi, jos myönnetyn poikkeuksen kohteena oleva kiinteistö luovutetaan toiselle, on poikkeuspäätöksen siirtoa haettava ELY-keskukselta, mihin kuluu oma aikansa. Olisi hyvä, jos määräaika olisi pidempi, tai se voitaisiin erityisestä syystä myöntää myös yli kymmeneksi vuodeksi.

Määräaikaisuutta on voitava tarvittaessa jatkaa, jos poikkeamisen edellytykset täyttyvät. Luvan uudelleen harkinnassa on otettava huomioon luontotyyppin tai eliölajin tilanteessa 10 vuoden aikana tapahtuneet muutokset.

Kompensaation osalta on todettava selvennyksenä, että heikennyksen aiheuttajalla ei tarkoiteta kuntaa kaavoittajan roolissa.

Lähtökohtaisesti myös suunnitellut hyvittämisalueet on huomioitava asemakaavoituksessa. Hyvittämisalueen yhteneväisyys alueen asemakaavamääräyksien kanssa tulee tarkistaa, ja mahdollisesti käynnistää alueella asemakaavan laatiminen tai muuttaminen. Hyvittämisalueet on otettava huomioon myös maakunta- ja yleiskaavatasolla, koska hyvittävät toimenpiteet on tehtävä samalla metsäkasvillisuusvyöhykkeen osa-

alueella, merialueella tai vesistöalueella. Laissa tulisi tämän vuoksi olla vaatimus kunnan kuulemisesta hyvittämisestä ja hyvittämisalueesta päätettäessä. Hyvittämisalueiden kaavoittaminen voi hidastaa ja vaikeuttaa kunnan kaavoittamistyötä ja vaikeuttaa kaupunkiseutujen kaavoitus- ja rakentamistavoitteiden saavuttamista, mikä pitää ottaa huomioon MAL-sopimusten yhteydessä.

67-69 §

Luontotyyppien heikentämiskiellon ja poikkeuslupien osalta olisi selkeytettävä, koskevatko hyvitys- ja poikkeuslupamenettelyt myös suojellun alueen ulkopuolella tapahtuvaa luonnonarvoille haitallista toimintaa.

8 luku Eliölaajien suojelu

73 § Eläinlajien rauhoitussäännökset

Momentin 1 mukainen lintujen itse rakentamien ja toistuvassa käytössä olevien pesien pesimäajan ulkopuolinen rauhoitus ei hallituksen esitysluonnoksen perusteella koske linnunpönttöjä, koska pöntöt eivät ole lintujen itse rakentamia. Epäselväksi kuitenkin jää, koskeeko rauhoitus sellaisia lintujen itse rakentamia pesiä, jotka ovat kiinni rakennuksissa / rakennusten sisällä tai ihmisen tekemissä muissa rakenteissa. Tällaisia säännöllisessä käytössä olevia pesiä rakentavia lajeja ovat mm. räystääspääsky ja haarapääsky. Rauhoitetuista lajeista esimerkiksi terväpääskylä ja varpusella on säännöllisessä käytössä olevia pesäpaikkoja rakennuksissa, joskin itse pesä voi olla hyvin vaatimaton. Linnun itse tekemän pesän määritelmää olisi syytä tarkentaa nykyisestä tai vaihtoehtoisesti esittää asetuksella myöhemmin listaus lajeista, joilla tulkitaan olevan tällainen 73 §:n tarkoittama säännöllisessä käytössä oleva pesä.

76 § Uhanalaisten lajien huomioon ottaminen lupaa tai suunnitelmaa hyväksyessä

Tätä koskevat vastaavat kommentit, kuin uhanalaisten luontotyyppien huomioon ottamista.

§ 85 Poikkeaminen eliölaajin suojelua koskevista säännöksistä

Tätä koskevat hyvittämisestä esitetyt kommentit, jotka on esitetty luvun 11 yhteydessä.

9 luku Vaihdanta, maahantuonti ja maastavienti

Lakiluonnoksen 9. luvussa on säädetty, että rauhoitettujen eläinlajien ja niiden osien maahantuonti ja maastavienti on kielletty lukuun ottamatta tiettyjä poikkeuksia. Maahantuontia valvoo tulli. On hyvä, että tuonti oh-

jataan tietyille rajatarkastusasemille, jotta voidaan varmistaa eläinten hyväksyttävä kohtelu. Luvussa 14 säädetään muun muassa menettämisseuraamuksesta luonnonsuojelulain vastaisesti toimittaessa.

Luonnonsuojelulainsäädännössä ja lain noudattamisen valvonnassa tulisi kiinnittää huomiota laittomasti tuotujen rauhoitettujen elävien eläinten tilanteen nopeaan ratkaisemiseen. Laittomasti tuodun elävän eläimen osalta valvontamenettelyjen ja toimivallan tulisi olla selvät. Tällä hetkellä laittomasti tuotu rauhoitettu, elävä eläin joutuu usein odottamaan viranomaisen ratkaisua huomattavan pitkään niille sopimattomissa olosuhteissa. Menettelyt rauhoitettujen elävien eläinten nopeaksi uudelleensijoittamiseksi tai lopettamiseksi olisi suunniteltava valmiiksi, jotta tilanne ei eläinsuojelulain vastaisena päättyisi kuntien valvontaeläinlääkärien hoidettavaksi.

10 luku Maiseman suojelu ja hoito sekä luonnonmuistomerkit

95 § Luonnonmuistomerkit

Kunta päättää yksityisen omistamalla maalla luonnonmuistomerkin rauhoittamisesta. Pykälän yhteydessä olisi hyvä selvittää rauhoittamispäätöksen menettelystä ja sisällöstä. Voiko päätöksessä esimerkiksi antaa määräyksiä luonnonmuistomerkin hoidosta tai samalla päättää hoitosuunnitelmasta. Entä miten toimitaan, jos luonnonmuistomerkkiä ei ole tarvetta lopettaa, mutta sitä on kuitenkin tarpeellista muuttaa - esimerkiksi voiko luonnonmuistomerkinä olevan puun tai puuryhmän vaarallisia oksia leikata ilman erillistä päätöstä.

11 luku Ekologisen kompensaation toteuttaminen

Helsingin kaupunkiympäristölautakunta kiittää luonnonsuojelulain valmistelutyöryhmää ekologisen kompensaation käsitteistön ja toimintamallin tuomista osaksi luonnonsuojelulakia. Uusien luonnonsuojelun mekanismien ja velvoittavien tiukempien määräysten toimeenpaneminen lainsäädännöllä on välttämätöntä, jotta luontokato saadaan pysäytettyä ja luonnon monimuotoisuus turvattu.

Hallituksen esityksen mukaisesti lainsäädännöllä velvoitettava ekologinen kompensaatio on nyt lausunnolla olevassa luonnoksessa rajattu tulevien siirtymäaikojen ja pilotointien jälkeenkin koskemaan velvoittavana vain poikkeuslupia vaativia hankkeita. Tämä on luontokadon torjumisen näkökulmasta vaatimaton tavoitetaso.

Suurissa kaupungeissa kuten Helsingissä kompensaatiotarkoituksiin kaavoitettavia korvaavia kohteita on rajallisesti. Sen vuoksi laajempi, esimerkiksi seutukohtainen tarkastelutaso tulisi olla mahdollinen.

Kompensaation myötä muodostuvat kaavoitusvaatimukset lisäävät kunnan kaavoittamistyötä ja voivat viivästyttää kaavoituksen etenemistä. Jos hyvittämissuunnitelma laaditaan kaavoitusvaiheessa, suunnitelma voi myös vanhentua ennen kuin hanke voidaan toteuttaa.

ELY-keskuksen rooli ekologisen kompensaation toteuttamisessa on merkittävä ja tuo Elylle uusia tehtäviä. Uuden lain myötä ELY-keskukselle tuleekin taata riittävät resurssit uusien tehtävien toteuttamiseen, jotta kaavoitus ei hidastu.

Hallituksen esityksessä todetaan, että maankäytön suunnittelun vaiheessa kunta olisi heikennyksen aiheuttaja vain, jos kyse olisi sen omistamalle kiinteistölle suunnitellusta maankäytön muutoksesta. Tässä yhteydessä tulisi myös tarkentaa, ettei heikennyksen aiheuttajalla tarkoiteta kuitenkaan kuntaa kaavoittajana. Heikennyksen aiheuttaja olisi muutoinkin hyvä määritellä laissa tarkemmin.

Hallituksen esityksen mukaan yritysten kiinnostusta vapaaehtoiisiin kompensatiotoimiin tai maanomistajien kiinnostusta luontoarvojen tuottamiseen ei ole laajemmin selvitetty. Tämä herättää huolen siitä, onko hyvittämisen kysynnän ja tarjonnan suhdetta arvioitu riittävästi.

Hallituksen esityksessä on todettu, että ”ekologisen kompensaation hyvittämissuunnitelma on ehdotettujen säännösten mukaan laadittava poikkeamismenettelyn yhteydessä, mikä voisi jossain tilanteissa olla vaikeasti yhteen sovitettavissa kaavoitusmenettelyyn. Yksityisten mailla olevat hyvitysalueet voivat olla kaavoituksessa merkittävä tieto, etenkin jos ne olisivat laaja-alaisia.” Tähän yhteensovittamisongelmaan ei esitetystä havainnosta huolimatta ole esitetty konkreettista ratkaisua, jolla hyvittämissuunnitelman laatiminen sovitettaisiin sujuvammin kaavoitusmenettelyyn, mikä olisi kaavoitusprosessin sujuvuuden ja ennustettavuuden vuoksi tärkeää. Ekologisen kompensaation vaikutukset kaavoitukseen on tutkittava nykyistä paremmin ennen uuden lain säätämistä.

Hallituksen esityksessä olisi tarpeen vielä selventää, mitä tarkoitetaan 99 §:n 2 momentissa luonnontieteellisillä syillä ja kuinka säännöstä tulisi tulkita käytännössä.

Hyvitysalueesta päätettäessä kuntaa tulisi kuulla kaavoituksen osalta, ja tämä olisi syytä kirjata lakiin.

Kompensaatiota koskevien säännösten voimaantuloon tulisi olla riittävän pitkä siirtymäaika, jotta uuden menettelyn vaatimukseen on mahdollista valmistautua.

13 luku Luonnonsuojelun tiedonhallinta ja päätöksistä tiedottaminen

Ajantasainen ja laadukas tieto on keskeistä luontoarvojen ja niihin kohdistuvien vaikutusten arvioinnissa, joten luonnonsuojelun tiedonhallinnan kehittäminen on Helsingin kaupunkiympäristölautakunnan mielestä erittäin kannatettavaa. Eri toimijoiden yhteiset tietopalvelut edistävät mahdollisuutta arvioida esimerkiksi ekologisen kompensaation toteuttamismahdollisuuksia. Tietojärjestelmän tiedot avaavat mahdollisuuksia seututasoiseen suunnitteluun.

14 luku Luonnonsuojelun valvonta, hallintopakko ja rangaistukset

126 § Pakkokeinot

Selvyyden vuoksi pykälässä voisi todeta sakon tarkoittavan uhkasakkoa. Uhkasakon määrääminen voisi myös olla ympäristönsuojelulain 184 §:n tavalla velvollisuus asettaa, ellei se ole ilmeisen tarpeetonta.

Huomiot muutoksista, joita on ehdotettu muihin lakeihin

Vesilaki, 2 luku 11 §:

Kohteet, joissa vesi ja maa kohtaavat, ovat merkittäviä luonnon monimuotoisuuden ylläpitäjiä ja ekologisten verkostojen osia, joten niiden säilymiseen tulisi lainsäädännössä kiinnittää huomiota.

Vesilaissa mainittujen luontotyyppien suojele välittömästi lailla on hyvin kannatettavaa. Välitön suojele vähentää byrokratiaa ja selkeyttää maankäytön suunnittelua ja luvitusta.

Edustavien suojaisten näkinpartaispohjien ja meriajokaspohjien lisääminen lailla suojeltujen luontotyyppien luetteloon on erittäin tervetullutta. Näitä luontotyyppisiä on vain vähän jäljellä. Kohteet ovat eristyneitä ja ihmistoiminnan vuoksi muuttuneita, joten luonnontilaisia tai luonnontilaisen kaltaisia esiintymiä ei juuri ole. Näiden kohteiden osalta on tärkeää, että suojele piiriin otetaan myös kohteita, joilla on mahdollisuus palautua luonnontilaisiksi. Tämän vuoksi lakiehdotuksen muotoilu ”lain piiriin esitetään sisällytettäväksi myös sellaiset kohteet, joiden keskeiset ja tärkeimmät luontoarvot ovat säilyneet yleisen ympäristötilan heikentymisestä huolimatta” on hyvä. Mikäli kohteiden edustavuutta joudutaan määrittämään, määrittäjän on oltava asiantunteva ja puolueeton taho, jollainen on Suomen ympäristökeskus SYKE.

Purojen ja norojen suojele on ongelmana, että vesilain suojele käsittää vain uoman. Haja-asutusalueella metsälain tarkoitus on suojele puron ja noron välitöntä ympäristöä. Kaupungeissa metsälaki ei kuitenkaan ole voimassa asemakaava-alueilla, jollei aluetta ole asemakaavassa osoitettu maa- tai metsätalousoikeuteen, mitä ei käytännössä tapahdu. Tämän vuoksi uomien ympäristöt jäävät vaille lain suojele. Uo-

man välittömän läheisyyden lisäksi purot ja norot tarvitsevat säilyäkseen valuma-alueen, jolla tapahtuvat muutokset voivat merkittävästi heikentää uoman ja sen ympäristön olosuhteita. Laki ei tarjoa valuma-alueen suojeluun selkeitä keinoja. Koska uoma ei säily yksin, pelkän uoman suojelemisen lisäksi lakiin tulisi kirjata, että uoman valuma-alueella tapahtuvien, uomaan mahdollisesti merkittävästi vaikuttavien hankkeiden vaikutukset selvitetään. Mikäli haitallisia vaikutuksia todetaan, ne tulee suojelukohteiden osalta estää tai hakea toimenpiteelle lupaa. Uhanalaiset luontotyypit ja lajit tulee ottaa huomioon, ja perustella luvissa ja maankäytön suunnittelussa niihin liittyvät päätökset. Mahdolliset haitalliset vaikutukset tulee hyvittää.

On myös huomattava, että alle 0,5 ha:n kokoisten lampien ympäristöillä ja valuma-alueilla ei ole lain suojaa asemakaava-alueilla, missä metsälaki ei ole voimassa.

Lähteikköjen suojelussa tulee ottaa huomioon, että koko lähteikkö suojellaan. Suurimman pinta-alan määrääminen laissa saattaa jättää osan lähteiköstä suojelua vaille, jolloin erilaiset hankkeet voivat merkittävästi muuttaa jäljelle jäävää luontotyyppiä.

Metsälaki 10 §

Metsälain 10 §:ssä määritetään erityisen arvokkaat elinympäristöt, joiden ominaispiirteitä säilytetään tai niitä vahvistetaan. Myös kaupungeissa on näitä elinympäristöjä. Koska metsälaki ei ole voimassa asemakaava-alueilla, jollei aluetta ole osoitettu maa- tai metsätaloustalouteen, nämä pienialaiset arvokohteet jäävät vaille metsälain suojaa. Koska kohteet ovat arvokkaita ja harvinaisia, niiden tulisi olla suojeltuja kaikkialla, myös kaupungeissa.

Ks. lisäksi kohta vesilaki 2 luku 11 § teksti puroista, noroista ja lammista.

Muuta

Rakennuslupaviranomainen on suojeltujen ja uhanalaisten kohteiden yhteydessä merkittävä toimija, ja rakennusluvan määräyksillä voidaan vaikuttaa huomattavan paljon siihen, millaisia vaikutuksia rakentamisella on ympäristöön. Kun hanke tulee rakennuslupavaiheeseen, luvan myöntäjällä on mahdollisuus arvioida hankkeen vaikutuksia rakennuslupahakemuksen dokumentaation pohjalta rakennusluvan kohteena olevan alueen luontotyyppien ja lajien sekä mahdollisten suojeltujen kohteiden osalta. Tämän mekanismin mahdollisuuksia olisi syytä tarkastella maankäyttö- ja rakennuslain uudistuksessa.

On erittäin tärkeää, että ehdotettuihin muutoksiin annetaan riittävät resurssit niin kunnille kuin ELY-keskuksillekin.

Käsittely

Silja Hyvärinen: Esittelijä muutti asian otsikkoa seuraavasti: Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle... muutetaan muotoon Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto ympäristöministeriölle...

Vastaehdotus:

Katri Penttinen: Kohta 56 Poistetaan seuraava lause: Tässä yhteydessä tulisi myös tarkentaa, ettei heikennyksen aiheuttajalla tarkoiteta kuitenkaan kuntaa kaavoittajana. Heikennyksen aiheuttaja olisi muutoinkin hyvä määritellä laissa tarkemmin.

Katri Penttisen vastaehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Asian aikana kuultavana olivat yksikön päällikkö Laura Walin ja lakimies Viivi Siikasmaa. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Laura Walin, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 33250
laura.walin(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ympäristöministeriö

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta antaa seuraavan lausunnon.

1 luku Yleiset säännökset

Tavoite 1 §

Nykyinen vuodesta 1996 voimassa ollut luonnonsuojelulaki ei ole onnistunut täyttämään lain ensimmäistä ja tärkeintä tavoitetta: luonnon monimuotoisuuden turvaamista. Uusien luonnonsuojelun mekanismien käyttöön ottaminen on välttämätöntä, jotta asetettuun tavoitteeseen voidaan päästä. Suomen pitää pystyä toteuttamaan kansalliset ja kansainväliset sopimukset, joihin olemme sitoutuneet luontokadon ehkäisemiseksi. Tämä auttaa myös yhteiskunnan vakaana pysymistä ja asukkaiden terveyttä. Kuten kansainvälisen luontopaneelin IPBES:n vuonna 2019 julkaisema raportti toteaa, luontokadon torjunnassa pitää pystyä suoraan puuttumaan niihin juurisyihin ja yhteiskunnallisiin rakenteisiin, jotka aiheuttavat luonnon katoamista.

Yhä suurempi osa ihmisistä elää kaupungeissa ja taajamat kasvavat. Kaupungeissa, kuten Helsingissä, on kuitenkin valtakunnallisesti ja jopa kansainvälisesti arvokkaita luontoalueita. Uuden luonnonsuojelulainsäädännön tulee antaa riittävästi välineitä turvata luonnon monimuotoisuutta myös taajama-alueilla.

Lakiehdotuksessa on huomioitu kahden ekologisen kestävyyskriisin osa-alueen, luonnon monimuotoisuuden edistämisen ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen ja ilmastonmuutoksen hillinnän välinen yhteys. Helsingin kaupunkiympäristölautakunta pitää hyvänä, että hallituksen esityksessä on avoimesti tuotu esille myös näiden tavoitteiden edistämisen mahdolliset ristiriidat.

Määritelmät 3 §

1 momentin 2 kohdan osalta hallituksen esityksessä tulisi mainita, että muutoksella ei ole tarkoitettu olevan suotuisan suojelutason vakiintunutta tulkintaa muuttavia vaikutuksia.

Varovaisuusperiaate 7 § ja selvilläolo 8 §

Hallituksen esityksen perusteella ei ole selvää, mitä vaikutuksia muiden ympäristöoikeudellisten periaatteiden tulkinnalle ja merkitykselle voi aiheutua, jos yksi periaate kohotetaan lain tasoiseksi. Asiaa olisi hyvä selventää hallituksen esityksessä toteamalla, ettei lain tarkoituksena ole kuitenkaan nostaa yhtä periaatetta kategorisesti muita ympäristöoikeudellisia periaatteita merkittävämmäksi.

Varovaisuusperiaatteen osalta yhteisvaikutus uusien kaavoitusta koskevien uhanalaisten luontotyyppien ja lajien huomioimisvelvoitteiden (66 § 2 mom ja 76 § 3 mom) kanssa saattaa aiheuttaa ongelmallisia tulkintatilanteita, joiden ratkaisemiseen hallituksen esityksessä ei ole otettu kantaa. Mikäli uhanalaisten luontotyyppien ja lajien huomioimis-

velvoitteen katsottaisiin lisäävän kunnan selvitysvastuuta kaavoituksessa, niin varovaisuusperiaate huomioiden MRL:ssä säädetty selvitysvelvollisuus painottuu entisestään. Tältä osin ehdotus ei lisää ennakoitavuutta tai selkiytä oikeustilaa, vaan vähentää ennakoitavuutta ja saattaa johtaa uusiin tulkintoihin.

Selvilläolovaatimuksen osalta jää epäselväksi, millä tavalla velvollisuus voi kohdistua kuntiin. Hallituksen esityksessä tulisi selkeästi todeta, ettei säännöksen tarkoituksena ole muuttaa oikeustilaa kuntien osalta.

2 luku Luonnonsuojelun viranomaiset ja muut toimijat

9 § Ympäristötietoisuus ja 12 § Kunnan tehtävät

Lakiehdotuksen tavoitteena on kansalaisten luonnontuntemuksen ja ympäristötietoisuuden lisääminen, että kunnille asetetaan tehtäväksi edistää ympäristökasvatusta ja ympäristötietoisuutta alueellaan.

Koska kunnat ovat asukkaita lähellä arkipäivän elämässä, kunnilla on tärkeä rooli ympäristötietoisuuden lisäämisessä, luontosuhteen vahvistamisessa ja kestäväen käytön tukemisessa. Tämä tarve korostuu kaupungeissa, missä ihmisiä on paljon ja luontoalueita vähän, joten Helsingin kaupunkiympäristölautakunta pitää ehdotuksen periaatetta siinänsä hyvänä.

Myös perustuslain 20 § mukaan ”vastuu luonnosta ja sen monimuotoisuudesta, ympäristöstä ja kulttuuriperinnöstä kuuluu kaikille” ja ”julkisen vallan on pyrittävä turvaamaan jokaiselle oikeus terveelliseen ympäristöön sekä mahdollisuus vaikuttaa elinympäristöään koskevaan päätöksentekoon”. Ympäristökasvatuksella voidaan vaikuttaa siihen, että luonnon monimuotoisuuden vaalimiseen liittyvät taidot valtavirtaistuvat, ja asukkaat pystyvät ottamaan kantaa ympäristöasioihin.

On kuitenkin epäselvää, missä määrin – jos lainkaan – ehdotetulla säädöksellä on tarkoitus laajentaa kuntien ympäristönsuojelusta annettussa laissa olevaa velvoitetta, jonka mukaan ”kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävänä on huolehtia omalta osaltaan ympäristönsuojelua koskevasta tiedottamisesta, valistuksesta ja koulutuksesta kunnassa”.

Kunnan tehtävien selkiyttämiseksi pykälässä 12 voisi viitata myös muihin kunnan tehtäviin (95 ja 92.2 pykälät).

6 luku Luonnonsuojelualueet

44 § Luonnonsuojelualueet ja niiden perustamisedellytykset

Kiitettävää lakiehdotuksessa on, että siinä korostetaan kokonaisuuk-
sien merkitystä ja ekologisten verkostojen luomista. Helsingin kaupun-
kiympäristölautakunta pitää hyvänä periaatteena verkostojen huomioi-
mista eri asteisina kokonaisuuksina sekä meri- että maa-alueilla.

Helsingin kaupunkiympäristölautakunta pitää hyvänä, että esityksessä
on laajennettu luonnonsuojelualueiksi kelpaavien alueiden määritelmiä.
Kaupunkiympäristölautakunta katsoo kuitenkin, että rauhoituspäätösten
perusteena tulee olla alueiden luontoarvot eikä luonnonsuojelualueita
tulisi perustaa sellaisille verkoston osille, joilla arvokkaita luontoarvoja
ei esiinny. Kaavoituksen yhteydessä ratkaistaan näiden verkoston
osien pääkäyttötarkoitukset ja tähän liittyvät luonnonsuojelulliset reu-
naehdot.

58 § Luonnonsuojelualan hoito- ja käyttösuunnitelma

Pykälän 3 momentin mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
voi maanomistajan suostumuksella hyväksyä hoito- ja käyttösuunnitel-
man yksityiselle luonnonsuojelualueelle. Hyväksyä –sanon käyttö liittyy
yleensä lakiteknisesti päätöksentekomenettelyyn, mutta hallituksen esi-
tyksestä kuitenkin ilmenee, ettei siitä ole asiassa kyse. Lakitekstin muo-
toilua kannattaisi siis vielä tarkistaa.

7 luku Luontotyyppien suojelu

63 § Luonnonsuojelualan heikentämisen hyvittäminen

Lakiehdotuksen mukaan on hyvitetävä luonnonarvoille aiheutetut me-
netykset, jos luonnonsuojelualue lakkautetaan tai sen rauhoitusmää-
räyksiä lievennetään. Luonnonarvojen heikentymisen kannalta ei ole
merkitystä sillä, aiheutuuko heikkeneminen kohteen sisä- vai ulkopuo-
lella tapahtuvan toiminnan johdosta, mutta lakiehdotuksen perusteella
ei ole selvää, onko tarkoitus, että myös mainittujen alueiden ulkopuo-
lelta tulevat vaikutukset olisi huomioitava. Tätä olisi toivottavaa selventää
hallituksen esityksessä ja säädöstekstissä.

66 § Uhanalaisen luontotyyppin huomioon ottaminen lupaa tai suunnitelmaa hyväksyttäessä

Helsingin kaupunkiympäristölautakunta pitää periaatteessa kannatetta-
vana sitä, että lakiehdotuksen mukaan nimetyt uhanalaiset luontotyypit
tulee huomioida lupia myönnettäessä ja maankäytön suunnittelussa.
Lakiehdotuksen muotoilu, jossa uhanalaiset luontotyypit kehoitetaan ot-
tamaan huomioon, on kuitenkin hyvin suurpiirteinen ja jättää avoimia
kysymyksiä siitä, miten huomioon ottaminen tapahtuu ja mitä käytän-
nössä lupa- ja kaavoitusprosesseissa edellytetään.

Säännöksen 2 momentin tosiasiallinen vaikutus kaavoitukselle on epäselvä ja aiheuttaa tulkintaongelmia lainsäädännön yhtenäisyyden osalta. Lakiehdotuksessa on epäselvää, miltä osin ehdotettu pykälän 2 momentti ja maankäyttö- ja rakennuslain kaavoitusta koskevat säännökset (mm. MRL 5 §, 9 §, 39 § ja 54 §) ovat toisiaan täydentäviä ja miltä osin päällekkäisiä, voidaanko 2 momentin nojalla vaatia uudenlaisten selvitysten laatimista ja kuinka laajoja ko. selvitykset olisivat. On epäselvää, kuinka 2 momentti saattaa vaikuttaa MRL 9 §:n tulkintaan. Kaavoituksen kannalta olisi toivottavaa, että asiasta säädettäisiin mahdollisimman yksiselitteisesti, jotta lain tulkintavaikeuksien vuoksi ei jouduttaisi pitkällisiin valitusprosesseihin selvitysten riittävydestä.

Hallituksen esityksessä olisi hyvä selventää konkreettisemmin, mitä huomioon ottamisella säännöksessä tarkoitetaan ja minkä katsotaan riittämään huomioon ottamiseksi. Edellä mainitulla tavalla myös 2 momentin ja LSL:ssa uutena säädettävään varovaisuusperiaatteen yhteisvaikutus tulisi myös ottaa paremmin huomioon arvioitaessa säännösten vaikutuksia kaavoitukselle.

Asiaa tulisi selkeyttää, mikäli lainsäädännöllä on tarkoitus saada aikaiseksi reaalisia vaikutuksia ja että ohjaava vaikutus olisi selkeästi tulkittavissa. Olisi esimerkiksi mahdollista sisällyttää tulevaan kaavoitus- ja rakentamisasetukseen tarkennus siitä, että lupiin ja kaavaselostuksiin tulisi tarpeen mukaan sisällyttää luontotyyppien suojeluun liittyviin päätöksiin johtaneet perustelut, mikä edistäisi suunnittelun ja päätöksenteon avoimuutta. Helsingin kaupunki antaa kuitenkin erikseen lausunnon kaavoitus- ja rakennuslain luonnoksesta.

Helsingin kaupunkiympäristölautakunta toivoo, että valtakunnallisella tasolla seurattaisiin, parantaako muutettu luonnonsuojelulaki uhanalaisten luontotyyppien suotuisan suojelun tasoa.

68 § Tiukasti suojellun luontotyyppien heikentämiskielto

Tiukasti suojeltujen luontotyyppien mukaan ottaminen lakiin ja niiden tilan vaarantamiskielto ovat tervetulleita asioita. Suojelu välittömästi lailla selkiyttää luvitusta ja maankäytön suunnittelua. Selvyyden vuoksi olisi hyvä määritellä tarkemmin, mitä tarkoitetaan tiukasti suojellun luontotyyppien tilan vaarantamisella.

69 § Poikkeaminen luontotyyppien tai eliölajin (85§) suojelusäännöksistä

Lakiehdotuksen 69 §:n mukaan Ely voi myöntää poikkeuksen 67 § ja 68 § suojellun luontotyyppien ja tiukasti suojellun luontotyyppien heikentämiskiellosta, jos yleinen etu sitä vaatii ja jos suojelutavoitteet eivät vaarannu. Poikkeuslupien myöntämisen tulee perustua tarkkaan harkintaan. Luontotyyppit ovat yleensä pinta-alaltaan erittäin pieniä, ja 10 vuo-

den poikkeuslupan myöntäminen saattaa käytännössä hävittää kohteen niin, että se ei enää palaudu. Poikkeuslupaharkinnassa tulee erityisesti tutkia kohteen palautumisen mahdollisuuksia suhteessa siihen toimintaan, jolle poikkeuslupaa haetaan.

Määräaikainen poikkeuslupa 10 vuodeksi saattaa olla liian lyhyt, jos poikkeamista haetaan ympäristöluvan tai kaavoituksen yhteydessä. Kaavoituksessa ja hankkeissa aikaa kuluu kaavan vahvistumiseen ja tarpeellisten lupien saamiseen. Lisäksi, jos myönnetyn poikkeuksen kohteena oleva kiinteistö luovutetaan toiselle, on poikkeuspäätöksen siirtoa haettava ELY-keskukselta, mihin kuluu oma aikansa. Olisi hyvä, jos määräaika olisi pidempi, tai se voitaisiin erityisestä syystä myöntää myös yli kymmeneksi vuodeksi.

Määräaikaisuutta on voitava tarvittaessa jatkaa, jos poikkeamisen edellytykset täyttyvät. Luvan uudelleen harkinnassa on otettava huomioon luontotyyppin tai eliölajin tilanteessa 10 vuoden aikana tapahtuneet muutokset.

Kompensaation osalta on todettava selvennyksenä, että heikennyksen aiheuttajalla ei tarkoiteta kuntaa kaavoittajan roolissa.

Lähtökohtaisesti myös suunnitellut hyvittämisalueet on huomioitava asemakaavoituksessa. Hyvittämisalueen yhteneväisyys alueen asemakaavamääräyksien kanssa tulee tarkistaa, ja mahdollisesti käynnistää alueella asemakaavan laatiminen tai muuttaminen. Hyvittämisalueet on otettava huomioon myös maakunta- ja yleiskaavatasolla, koska hyvittävät toimenpiteet on tehtävä samalla metsäkasvillisuusvyöhykkeen osalla alueella, merialueella tai vesistöalueella. Laissa tulisi tämän vuoksi olla vaatimus kunnan kuulemisesta hyvittämisestä ja hyvittämisalueesta päätettäessä. Hyvittämisalueiden kaavoittaminen voi hidastaa ja vaikeuttaa kunnan kaavoittamistyötä ja vaikeuttaa kaupunkiseutujen kaavoitus- ja rakentamistavoitteiden saavuttamista, mikä pitää ottaa huomioon MAL-sopimusten yhteydessä.

67-69 §

Luontotyyppien heikentämiskiellon ja poikkeuslupien osalta olisi selkeytettävä, koskevatko hyvitys- ja poikkeuslupamenettelyt myös suojellun alueen ulkopuolella tapahtuvaa luonnonarvoille haitallista toimintaa.

8 luku Eliölajien suojelu

73 § Eläinlajien rauhoitussäännökset

Momentin 1 mukainen lintujen itse rakentamien ja toistuvassa käytössä olevien pesien pesimääjan ulkopuolinen rauhoitus ei hallituksen esitys-

luonnoksen perusteella koske linnunpönttöjä, koska pöntöt eivät ole lintujen itse rakentamia. Epäselväksi kuitenkin jää, koskeeko rauhoitus sellaisia lintujen itse rakentamia pesiä, jotka ovat kiinni rakennuksissa / rakennusten sisällä tai ihmisen tekemissä muissa rakenteissa. Tällaisia säännöllisessä käytössä olevia pesiä rakentavia lajeja ovat mm. räystäspääsky ja haarapääsky. Rauhoitetuista lajeista esimerkiksi terväpääskyllä ja varpusella on säännöllisessä käytössä olevia pesäpaikkoja rakennuksissa, joskin itse pesä voi olla hyvin vaatimaton. Linnun itse tekemän pesän määritelmää olisi syytä tarkentaa nykyisestä tai vaihtoehtoisesti esittää asetuksella myöhemmin listaus lajeista, joilla tulkitaan olevan tällainen 73 §:n tarkoittama säännöllisessä käytössä oleva pesä.

76 § Uhanalaisten lajien huomioon ottaminen lupaa tai suunnitelmaa hyväksyessä

Tätä koskevat vastaavat kommentit, kuin uhanalaisten luontotyyppien huomioon ottamista.

§ 85 Poikkeaminen eliölajin suojelua koskevista säännöksistä

Tätä koskevat hyvittämisestä esitetyt kommentit, jotka on esitetty luvun 11 yhteydessä.

9 luku Vaihdanta, maahantuonti ja maastavienti

Lakiluonnoksen 9. luvussa on säädetty, että rauhoitettujen eläinlajien ja niiden osien maahantuonti ja maastavienti on kielletty lukuun ottamatta tiettyjä poikkeuksia. Maahantuontia valvoo tullit. On hyvä, että tuonti ohjataan tietyille rajatarkastusasemille, jotta voidaan varmistaa eläinten hyväksyttävä kohtelu. Luvussa 14 säädetään muun muassa menettämisseuraamuksesta luonnonsuojelulain vastaisesti toimittaessa.

Luonnonsuojelulainsäädännössä ja lain noudattamisen valvonnassa tulisi kiinnittää huomiota laittomasti tuotujen rauhoitettujen elävien eläinten tilanteen nopeaan ratkaisemiseen. Laittomasti tuodun elävän eläimen osalta valvontamenettelyjen ja toimivallan tulisi olla selvät. Tällä hetkellä laittomasti tuotu rauhoitettu, elävä eläin joutuu usein odottamaan viranomaisten ratkaisua huomattavan pitkään niille sopimattomissa olosuhteissa. Menettelyt rauhoitettujen elävien eläinten nopeaksi uudelleensijoittamiseksi tai lopettamiseksi olisi suunniteltava valmiiksi, jotta tilanne ei eläinsuojelulain vastaisena päättyisi kuntien valvontaeläinlääkärien hoidettavaksi.

10 luku Maiseman suojelu ja hoito sekä luonnonmuistomerkit

95 § Luonnonmuistomerkit

Kunta päättää yksityisen omistamalla maalla luonnonmuistomerkin rauhoittamisesta. Pykälän yhteydessä olisi hyvä selvittää rauhoittamispäätöksen menettelystä ja sisällöstä. Voiko päätöksessä esimerkiksi antaa määräyksiä luonnonmuistomerkin hoidosta tai samalla päättää hoitosuunnitelmasta. Entä miten toimitaan, jos luonnonmuistomerkkiä ei ole tarvetta lopettaa, mutta sitä on kuitenkin tarpeellista muuttaa - esimerkiksi voiko luonnonmuistomerkkinä olevan puun tai puuryhmän vaarallisia oksia leikata ilman erillistä päätöstä.

11 luku Ekologisen kompensaation toteuttaminen

Helsingin kaupunkiympäristölautakunta kiittää luonnonsuojelulain valmistelutyöryhmää ekologisen kompensaation käsitteistön ja toimintamallin tuomista osaksi luonnonsuojelulakia. Uusien luonnonsuojelun mekanismien ja velvoittavien tiukempien määräysten toimeenpaneminen lainsäädännöllä on välttämätöntä, jotta luontokato saadaan pysäytettyä ja luonnon monimuotoisuus turvattua.

Hallituksen esityksen mukaisesti lainsäädännöllä veloitettava ekologinen kompensaatio on nyt lausunnolla olevassa luonnoksessa rajattu tulevien siirtymäaikojen ja pilotointien jälkeenkin koskemaan velvoittavana vain poikkeuslupia vaativia hankkeita. Tämä on luontokadon torjumisen näkökulmasta vaatimaton tavoitetaso.

Suurissa kaupungeissa kuten Helsingissä kompensaatiotarkoituksiin kaavoitettavia korvaavia kohteita on rajallisesti. Sen vuoksi laajempi, esimerkiksi seutukohtainen tarkastelutaso tulisi olla mahdollinen.

Kompensaation myötä muodostuvat kaavoitusvaatimukset lisäävät kunnan kaavoittamistyötä ja voivat viivästyttää kaavoituksen etenemistä. Jos hyvittämissuunnitelma laaditaan kaavoitusvaiheessa, suunnitelma voi myös vanhentua ennen kuin hanke voidaan toteuttaa.

ELY-keskuksen rooli ekologisen kompensaation toteuttamisessa on merkittävä ja tuo Elylle uusia tehtäviä. Uuden lain myötä ELY-keskukselle tulee taata riittävät resurssit uusien tehtävien toteuttamiseen, jotta kaavoitus ei hidastu.

Hallituksen esityksessä todetaan, että maankäytön suunnittelun vaiheessa kunta olisi heikennyksen aiheuttaja vain, jos kyse olisi sen omistamalle kiinteistölle suunnitellusta maankäytön muutoksesta. Tässä yhteydessä tulisi myös tarkentaa, ettei heikennyksen aiheuttajalla tarkoiteta kuitenkaan kuntaa kaavoittajana. Heikennyksen aiheuttaja olisi muutoinkin hyvä määritellä laissa tarkemmin.

Hallituksen esityksen mukaan yritysten kiinnostusta vapaaehtoiseen kompensaatiotoimiin tai maanomistajien kiinnostusta luontoarvojen

tuottamiseen ei ole laajemmin selvitetty. Tämä herättää huolen siitä, onko hyvittämisen kysynnän ja tarjonnan suhdetta arvioitu riittävästi.

Hallituksen esityksessä on todettu, että ”ekologisen kompensaation hyvittämissuunnitelma on ehdotettujen säännösten mukaan laadittava poikkeamismenettelyn yhteydessä, mikä voisi jossain tilanteissa olla vaikeasti yhteen sovitettavissa kaavoitusmenettelyyn. Yksityisten mailla olevat hyvitysalueet voivat olla kaavoituksessa merkittävä tieto, etenkin jos ne olisivat laaja-alaisia.” Tähän yhteensovittamisongelmaan ei esitetystä havainnosta huolimatta ole esitetty konkreettista ratkaisua, jolla hyvittämissuunnitelman laatiminen sovitettaisiin sujuvammin kaavoitusmenettelyyn, mikä olisi kaavoitusprosessin sujuvuuden ja ennustettavuuden vuoksi tärkeää. Ekologisen kompensaation vaikutukset kaavoitukseen on tutkittava nykyistä paremmin ennen uuden lain säätämistä.

Hallituksen esityksessä olisi tarpeen vielä selventää, mitä tarkoitetaan 99 §:n 2 momentissa luonnontieteellisillä syillä ja kuinka säännöstä tulisi tulkita käytännössä.

Hyvitysalueesta päätettäessä kuntaa tulisi kuulla kaavoituksen osalta, ja tämä olisi syytä kirjata lakiin.

Kompensaatiota koskevien säännösten voimaantuloon tulisi olla riittävän pitkä siirtymäaika, jotta uuden menettelyn vaatimuksiin on mahdollista valmistautua.

13 luku Luonnonsuojelun tiedonhallinta ja päätöksistä tiedottaminen

Ajantasainen ja laadukas tieto on keskeistä luontoarvojen ja niihin kohdistuvien vaikutusten arvioinnissa, joten luonnonsuojelun tiedonhallinnan kehittäminen on Helsingin kaupunkiympäristölautakunnan mielestä erittäin kannatettavaa. Eri toimijoiden yhteiset tietopalvelut edistävät mahdollisuutta arvioida esimerkiksi ekologisen kompensaation toteuttamismahdollisuuksia. Tietojärjestelmän tiedot avaavat mahdollisuuksia seututasoiseen suunnitteluun.

14 luku Luonnonsuojelun valvonta, hallintopakko ja rangaistukset

126 § Pakkokeinot

Selvyyden vuoksi pykälässä voisi todeta sakon tarkoittavan uhkasakkoa. Uhkasakon määrääminen voisi myös olla ympäristönsuojelulain 184 §:n tavalla velvollisuus asettaa, ellei se ole ilmeisen tarpeetonta.

Huomiot muutoksista, joita on ehdotettu muihin lakeihin

Vesilaki, 2 luku 11 §:

Kohteet, joissa vesi ja maa kohtaavat, ovat merkittäviä luonnon monimuotoisuuden ylläpitäjiä ja ekologisten verkostojen osia, joten niiden säilymiseen tulisi lainsäädännössä kiinnittää huomiota.

Vesilaissa mainittujen luontotyyppien suojeleminen välittömästi lailla on hyvin kannatettavaa. Välitön suojeleminen vähentää byrokratiaa ja selkeyttää maankäytön suunnittelua ja luvitusta.

Edustavien suojaisten näkinpartaispohjien ja meriajokaspohjien lisääminen lailla suojeltujen luontotyyppien luetteloon on erittäin tervetullutta. Näitä luontotyyppisiä on vain vähän jäljellä. Kohteet ovat eristyneitä ja ihmistoiminnan vuoksi muuttuneita, joten luonnontilaisia tai luonnontilaisen kaltaisia esiintymiä ei juuri ole. Näiden kohteiden osalta on tärkeää, että suojeleminen otetaan myös kohteita, joilla on mahdollisuus palautua luonnontilaisiksi. Tämän vuoksi lakiehdotuksen muotoilu ”lain piiriin esitetään sisällytettäväksi myös sellaiset kohteet, joiden keskeiset ja tärkeimmät luontoarvot ovat säilyneet yleisen ympäristötilan heikentymisestä huolimatta” on hyvä. Mikäli kohteiden edustavuutta joudutaan määrittämään, määrittäjän on oltava asiantunteva ja puolueeton taho, jollainen on Suomen ympäristökeskus SYKE.

Purojen ja norojen suojeleminen on ongelmana, että vesilain suojeleminen käsittää vain uoman. Haja-asutusalueella metsälain tarkoitus on suojella puroja ja noron välitöntä ympäristöä. Kaupungeissa metsälaki ei kuitenkaan ole voimassa asemakaava-alueilla, jollei aluetta ole asemakaavassa osoitettu maa- tai metsätaloustalouteen, mitä ei käytännössä tapahdu. Tämän vuoksi uomien ympäristöt jäävät vaille lain suojausta. Uoman välittömän läheisyyden lisäksi purot ja norot tarvitsevat säilyäkseen valuma-alueen, jolla tapahtuvat muutokset voivat merkittävästi heikentää uoman ja sen ympäristön olosuhteita. Laki ei tarjoa valuma-alueen suojelemaan selkeitä keinoja. Koska uoma ei säily yksin, pelkän uoman suojelemisen lisäksi lakiin tulisi kirjata, että uoman valuma-alueella tapahtuvien, uomaan mahdollisesti merkittävästi vaikuttavien hankkeiden vaikutukset selvitetään. Mikäli haitallisia vaikutuksia todetaan, ne tulee suojelekohteiden osalta estää tai hakea toimenpiteille lupaa. Uhanalaiset luontotyypit ja lajit tulee ottaa huomioon, ja perustella luvissa ja maankäytön suunnittelussa niihin liittyvät päätökset. Mahdolliset haitalliset vaikutukset tulee hyvittää.

On myös huomattava, että alle 0,5 ha:n kokoisten lampien ympäristöillä ja valuma-alueilla ei ole lain suojausta asemakaava-alueilla, missä metsälaki ei ole voimassa.

Lähteikköjen suojeleminen tulee ottaa huomioon, että koko lähteikkö suojellaan. Suurimman pinta-alan määrittäminen laissa saattaa jättää osan

lähteiköstä suojelua vaille, jolloin erilaiset hankkeet voivat merkittävästi muuttaa jäljelle jäävää luontotyyppiä.

Metsälaki 10 §

Metsälain 10 §:ssä määritetään erityisen arvokkaat elinympäristöt, joiden ominaispiirteitä säilytetään tai niitä vahvistetaan. Myös kaupungeissa on näitä elinympäristöjä. Koska metsälaki ei ole voimassa asemakaava-alueilla, jollei aluetta ole osoitettu maa- tai metsätaloustaloustyöhön, nämä pienialaiset arvokohteet jäävät vaille metsälain suojaa. Koska kohteet ovat arvokkaita ja harvinaisia, niiden tulisi olla suojeltuja kaikkialla, myös kaupungeissa.

Ks. lisäksi kohta vesilaki 2 luku 11 § teksti puroista, noroista ja lammista.

Muuta

Rakennuslupaviranomainen on suojeltujen ja uhanalaisten kohteiden yhteydessä merkittävä toimija, ja rakennusluvan määräyksillä voidaan vaikuttaa huomattavan paljon siihen, millaisia vaikutuksia rakentamisella on ympäristöön. Kun hanke tulee rakennuslupavaiheeseen, luvan myöntäjällä on mahdollisuus arvioida hankkeen vaikutuksia rakennuslupahakemuksen dokumentaation pohjalta rakennusluvan kohteena olevan alueen luontotyyppien ja lajien sekä mahdollisten suojeltujen kohteiden osalta. Tämän mekanismin mahdollisuuksia olisi syytä tarkastella maankäyttö- ja rakennuslain uudistuksessa.

On erittäin tärkeää, että ehdotettuihin muutoksiin annetaan riittävät resurssit niin kunnille kuin ELY-keskuksillekin.

Esittelijän perustelut

Ympäristöministeriö on avannut 2.7.2021 lausuntopalvelussa lausuntopyynnön luonnoksesta hallituksen esitykseksi luonnonsuojelulaiksi ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta (VN/12128/2019). Lausuntopyynnön jakelussa ei ole yksittäisiä kuntia, mutta lausuntopyyntö on avoin.

Lausuntoja on pyydetty 6.9.2021 mennessä. Lausunnon antamiselle on saatu lisäaikaa 10.9.2021 saakka.

Kaikki annetut lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä.

Lausuntopyyntö on nähtävissä lausuntopalvelussa osoitteessa <https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=bd5d206-830a-48b5-8e12->

07715971dc44&proposalLanguage=da4408c3-39e4-4f5a-84db-84481bafc744

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Laura Walin, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 33250
laura.walin(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite

Työpajankatu 8
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin

09 310 1691

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F106 8000 1200 0626 37

Alv.nro

F102012566

§ 416

Haaga, Etelä-Haaga, Steniuksenkentän alueen (Kylänevankuja 3) asemakaavan muutosehdotus (nro 12697) ja sen asettaminen nähtäville

HEL 2019-011024 T 10 03 03

Hankennumero 0740_56

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus:

Simon Granroth: Pyydän asian pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Asian aikana kuultavana olivat arkkitehti Leena Paavilainen ja liikenneinsinööri Taina Toivanen. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Leena Paavilainen, arkkitehti, puhelin: 310 64424
leena.paavilainen(a)hel.fi
Pihla Sillanpää, Maisema-arkkitehti, puhelin: 31033671
pihla.sillanpaa(a)hel.fi
Taina Toivanen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37433
taina.toivanen(a)hel.fi
Tomi Varjus, diplomi-insinööri, puhelin: 310 26530
tomi.varjus(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12697 kartta, päivätty 7.9.2021
- 4 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12697 selostus, päivätty 7.9.2021
- 5 Havainnekuva, arkkitehtitoimisto MUUAN Oy 27.11.2020
- 6 Tilastotiedot
- 7 Vuorovaikutusraportti 7.9.2021 ja Kerrokantasi-kyselyn muistio 3.7.2020
- 8 Osa päätöshistoriaa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää

- asettaa 7.9.2021 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12697 julkisesti nähtäville 30 päiväksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti. Asemakaavan muutos koskee 29. kaupunginosan (Haaga, Etelä-Haaga) kortteleita 29004 tonttia 1, osaa korttelia 29095, korttelin 29096 tonttia 8 sekä puisto- ja katualueita.
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet esitettyihin mielipiteisiin ja kannanottoihin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- että asemakaavoituspalvelu pyytää ehdotuksesta tarvittavat lausunnot
- valtuuttaa asemakaavoituspalvelun tekemään ehdotukseen vähäisiä muutoksia ja tarkistuksia, jotka eivät olennaisesti muuta ehdotuksen sisältöä

Samalla lautakunta esittää kaupunginhallitukselle

- asemakaavan muutosehdotuksen nro 12697 hyväksymistä, mikäli ehdotuksesta ei tehdä maankäyttö- ja rakennuslain 65 §:n mukaisia muistutuksia eivätkä ehdotuksesta annetut lausunnot anna aiheutta asian käsittelemiselle uudelleen kaupunkiympäristölautakunnassa.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee Steniuksen kentän aluetta, joka sijaitsee Etelä-Haagassa Huopalahden aseman eteläpuolella. Kaavamuutoksen tavoitteena on muodostaa uusi viisikerroksisista kerrostaloista koostuva asuinkortteli, joka istuu luontevasti naapuruston nykyiseen ja rakentumassa olevaan rakennuskantaan, ja jossa pysäköinti on toteutettu toimivasti ja kaupunkikuvallisesti kestävästi. Kaavaratkaisu korvaa alueen nykyisen, toteutumattoman asemakaavan, jossa alue oli suunniteltu toteutettavaksi 2–3-kerroksisina rivi-, pari- ja

pienkerrostaloina. Uudessa kaavaratkaisussa Isonnevantien puolella lamellikerrostalot istutettuine etupihoineen rajaavat katutilaa. Haagan urheilutien varteen ja korttelin sisäosaan on sijoitettu polveilevasti porrastettuja pistetaloja. Suunnitelmassa kortteliin muodostuu kaksi miellyttävän kokoista pihapiiriä.

Kaavamuutoksen myötä AK-korttelin kerrosalaksi muodostuu 13 620 k-m². Uutta asuntokerrosalaa on 4 260 k-m² ja liiketilaa 60 k-m². Asuinkortteliin on mahdollisuus sijoittaa noin 100 m² päivähoiton tiloja. AK-korttelin tehokkuusluku on noin $e=1,06$. Asukasmäärän lisäys on noin 350.

Lisäksi vanhusten palvelutalon voimassa olevassa asemakaavassa olevan tontin (29096/8) rajat palautetaan vastaamaan nykyisiä kiinteistörajajoja ja tontin rakennusoikeus määritellään toteutuneen rakennusoikeuden mukaan (2 000 k-m²). ALP-tontin tehokkuusluku on noin $e=1,16$.

Koko kaavamuutosalueen aluetehokkuusluku on noin $e=0,82$.

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että maankäyttöä saadaan tehostettua ja uusia asuntoja rakennettua hyvällä sijainnilla jo nyt hyvien ja rakenteilla olevan Raide-Jokerin myötä entisestään paranevien liikenneyhteyksien lähellä.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteuttamista. Kaavaratkaisu on Helsingin yleiskaavan 2016 mukainen.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Steniuksen kentän alue sijaitsee Etelä-Haagassa Huopalahdentien aseman eteläpuolella Isonnevantien, Isonnevanpolun, Haagan urheilutien, Kylänevankujan ja Strömstadinkujan rajaamalla alueella. Suunnittelualue on pääosin kivituhkapintaista pelikenttää, joka on kaavoitettu pääosin asuinkäyttöön 2010-luvun alkupuolella. Pohjoisin osa kentästä on kaavoitettu tuolloin puistoksi (VP) ja Strömstadinkuja katualueeksi. Kenttä sijaitsee ympäristöönsä nähden painanteessa. Kenttää ympäröi kapea ja luiskattu viherkaista, jolla kasvaa pääosin lehtipuita. Strömstadinkujan puolella on kapeahko puustoinen rinnealue, joka erottaa kentän Kylätien asuintonteista. Alueella kulkee sorapintainen pyöräilyn ja jalankulun reitti.

Suunnittelualueen eteläosassa AK-tontilla 29095/7 sijaitsee nykyisen urheilukentän huoltorakennus. AKYS-tontilla 29096/8 sijaitsee Asgerd Summelinin säätien 5-kerroksinen, 1970-luvulla rakennettu vanhusten

palvelutalo. AKYS-tontin länsiosa on rakentamaton. Länsiosaan on v. 2013 kaavoitettu lisärakennusoikeutta palvelutalolle, mutta laajennus ei ole toteutunut.

Suunnittelualan lähistön rakennettu ympäristö koostuu pääosin 3–5-kerroksisista, harjakattoisista ja rapatuista tai tiilipintaisista kerrostaloista, joista monissa on maanpäällinen kellarikerros. Suunnittelualan vanha rakennuskanta on rakennettu pääosin 1950–1960-luvuilla. Uudempaa rakennuskantaa edustavat Isonnevantien länsipuolella rakenteilla oleva 4–5-kerroksinen uudisalue ja Kylänevankujan eteläpuolella sijaitseva v. 2000 rakennettu viisikerroksinen senioritalo päiväkotisiipineen.

Alueella on voimassa asemakaava vuodelta 2013.

Helsingin kaupunki omistaa suunnittelualan kaikki korttelialueet sekä puisto- ja katualueet. Kaavaratkaisu on tehty kaupungin aloitteesta.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta mahdollisia kaupungille kohdistuvia kustannuksia arvioidaan suunnittelun edetessä. Alueelle tehdyssä rakennettavuus selvityksessä pohjaperustamiskustannusten on arvioitu olevan yhteensä noin 2,55 milj. euroa. Kaavaratkaisu nostaa tonttien arvoa. Rakennusoikeuden arvo on alustavasti kohteeseen suunnitellulla hallinta- ja rahoitusmuotojakaumalla (noin 50 % ARA-vuokra, noin 50 % välimalli) noin 8 milj. euroa.

Vuorovaikutus kaavan valmisteluaikana

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot kaavan valmisteluaikana saaduista viranomaisten kannanotoista ja osallisten mielipiteistä sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Viranomaisyhteistyö

Kaavaratkaisun valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan eri tahojen lisäksi seuraavien viranomaistahojen kanssa:

- Helen Oy
- Helen Sähköverkko Oy
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) vesihuolto
- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala (kaupunginmuseo ja liikuntapalvelut).

Viranomaisten kannantotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta kohdistuivat vesihuollon tarpeen ja kustannusten selvittämiseen, tilava-rauksiin ja vesihuollon yleissuunnitelman ja kustannusarvion laatimiseen, sekä kerrostalovaltaisen rakentamisen sovittamisesta lähiympäristöön. HSL sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimiala ilmoittivat, ettei niillä ollut lausuttavaa kaavamuutoksesta. Kannanotoissa esitetyt asiat on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että kaavassa on määräyksiä hulevesien käsittelystä sekä tulvareiteistä. Asuinrakennukset eivät tarvitse uusia vesihuoltolinjoja Isonnevantielle. Kaavaratkaisu ei edellytä vesihuoltoverkoston lisärakentamista, minkä vuoksi alustavaa yleissuunnitelmaa ei tarvitse laatia. Uudisrakentaminen on pyritty sovittamaan ympäristöönsä monin erilaisin rakennusten ulkoasua koskevin kaavamääräyksiin etelähaagalaiseen rakeisuuteen tukeutuen. Palvelutalon tontin suhteen kaavoitustilanne palautetaan toteutuneen nykytilanteen mukaiseksi. Palvelutalon tontti on kaavamuutoksessa mukana siksi, että palvelutalon voimassa olevassa asemakaavassa olevan tontin (29096/8) rajat palautetaan vastaamaan nykyisiä kiinteistörajoja.

Kaavaluonnosaineistosta ei pyydetty viranomaisten kannanottoja eikä sitä esitelty lautakunnalle.

Mielipiteet

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta kohdistuivat erilaisten ihmisryhmien liikunta- ja virkistysmahdollisuuksiin Etelä-Haagan alueella, rakentamisen määrään, ulkonäköön ja jo toteutuneisiin uudisrakentamiskohteisiin, viheralueisiin, kaavoituksen käynnistämiseen liian pian edellisen kaavan valmistumisen jälkeen, nykyisten asukkaiden asuinosuhteiden muuttumiseen, Haagan ominaispiirteisiin, liikenteeseen, koulujen ja päiväkotien kapasiteettiin sekä alueen palveluihin. Lisäksi tuli hajakysymyksiä liittyen muihin alueen kaavoihin ja OmaStadiin.

Mielipiteet on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että uudisrakentaminen on pyritty sovittamaan ympäristöönsä monin erilaisin rakennusten ulkonäköä koskevin kaavamääräyksiin. Nykyisten asukkaiden olosuhteet on pyritty huomioimaan mahdollisimman hyvin rakennusten sijoittelussa. Strömstadinkujan puusto ja kalliot on tarkoitus säilyttää mahdollisimman hyvin. Isonnevantien varteen tulee tilaa puille ja pensaille. Etelä-Haagan liikuntapaikkoihin liittyen on käynnistynyt Länsi-Haagan ja Haaganpuiston julkisten ulkotilojen yleissuunnittelu. Yleissuunnitelmassa tutkitaan alueen virkistyspalvelut kokonaisuutena.

Kirjallisia mielipiteitä saapui 37 kpl. Lisäksi suunnitteluryhmään oltiin yhteydessä sähköpostitse ja puhelimitse. Nähtävilläoloajan ulkopuolella saapui lukuisia yhteydenottoja, joiden sisällöt on sisällytetty niiden lähe-

tysajankohdan mukaan OAS- tai luonnosvaiheen mielipidekoosteisiin aihepiireittäin.

Luonnosaineistoa esiteltiin osallisille kahdessa osassa. Vaihtoehtoisista suunnitelmista keskusteltiin Kerrokantasi –sivustolla 4.–31.5.2020. Kyselyn palaute Steniuksenkentän osalta oli hyvin moninaista ja osin voimakkaasti jakautunutta. Karkeasti ottaen palaute jakautui neljään osaan. Osassa palautteista suhtauduttiin hankkeisiin ja täydennysrakentamiseen varsin positiivisesti tai neutraalisti rakentavassa hengessä. Uusille asunnoille nähtiin olevan suuri tarve. Osan mielestä suunnitelmat olivat liian tehokkaita ja suunnittelun lähtökohdissa parantamisen varaa. Osa oli erittäin jyrkästi sitä mieltä, että kenttä pitäisi säilyttää urheilukäytössä eikä Haagaan pitäisi täydennysrakentaa enää ollenkaan lisää. Mielipiteet kohdistuivat suunnitelmavaihtoehtojen vertailuun ja arviointiin, asuntorakentamisen tarpeeseen, rakentamisen määrään, kentän säilyttämiseen urheilukäytössä, täydennysrakentamiseen yleensä, Etelä-Haagan ominaispiirteisiin ja alueen sosiaaliseen kehitykseen, viherrakentamiseen ja alueen puistoihin ja virkistysalueisiin, palveluihin, yhteiskäyttötiloihin ja yhteisöllisyyteen, liikennesuunnitteluun ja pysäköintiin sekä maaperään. Mielipiteissä pohdittiin paljon myös suunnitteluun liittyvää vuorovaikututusta ja suunnitelmiin vaikuttamisen mahdollisuuksia.

Mielipiteet on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että jatkosuunnittelussa tarkennettiin erityisesti alueen pohjoisosan suunnittelua ja uudisrakennusten sijainteja naapureiden näkymien parantamiseksi. Myös muita rakennuksia sijoiteltiin uudestaan siten, että korttelit hieman väljentyivät. Rakennusten räystäskorkeuksien suhdetta nykyisiin rakennuksiin tutkittiin tarkemmin. Uusien rakennusten räystäskorkeudet myötäilevät pääosin olemassa olevaa rakennuskantaa. Isonnevantien varteen varattiin lisää tilaa puiden istuttamiselle rakennusten edustoille. Pysäköintitaloa kehitettiin mittakaavaltaan ja ilmeeltään paremmin ympäristöön sopivaksi. Rakennus muotoiltiin kaksiosaiseksi ja siihen ideoitiin katukuvaa elävöittäviä toimintoja, kuten pyöräparkkia ja -verstasta.

Kyselyyn tuli 401 viestiä, joista 273 koski Steniuksenkentän suunnitteluvaihtoehtoja. Loput 128 viestiä koskivat Haaganpuiston yleissuunnitelman päivitystä. Palautteesta ja vastineista laadittiin yhteenveto (3.7.2020), joka lisättiin karttapalvelun hanketta koskevaan aineistoon. Yhteenveto on vuorovaikutusraportin liitteenä.

Arkkitehtitoimisto MUUAN Oy:n jatkokehitettyyn suunnitteluvaihtoehtoon perustunut kaavaluonnosaineisto oli nähtävillä 14.12.2020–5.2.2021. Luonnosaineiston erillisen nähtävilläolon yhteydessä saadut mielipiteet kohdistuivat pääasiassa samoihin aihepiireihin kuin OAS-

vaiheessa ja vaihtoehtoisten suunnitelmien esittelyssä: Etelä-Haagan ominaispiirteisiin, nykyisten asukkaiden tilanteen muuttumiseen, viherympäristöön, virkistykseen ja liikuntamahdollisuuksiin, uudisrakentamisen määrään, asuntojakaumaan ja hallintamuotoihin, maaperään ja rakennettavuuteen, liikenteeseen ja pysäköintiin, ympäristöhäiriöihin, kaavoitukseen ja vuorovaikutukseen, Steniuksen kentän statukseen, havainnekuviin, palveluihin sekä koulujen ja päiväkotien tilanteeseen.

Mielipiteet on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että alueen pohjoisosan pistetalojen rakennusaloihin tehtiin vielä pieniä tarkennuksia naapuritalojen asuntojen näkymien parantamiseksi. Myös kaavamääräyksiin on tehty vielä tarkennuksia ja lisäyksiä esimerkiksi ulkoilutien linjaamisesta siten, että kallioita ja puustoa saadaan säästettyä mahdollisimman hyvin. Myös puistoalueen kokoa on hieman kasvatettu kaavaluonnokseen nähden. Esimerkiksi maaperää, oletettuja ympäristöhäiriöitä ym. aiheita on avattu kaavaselostuksessa ja vuorovaikutusraportissa tarkemmin. Kirjallisia mielipiteitä saapui 20 kpl.

Steniuksen kentän kaavoituksen tilannekatsaus esiteltiin kaavaluonnoksen nähtävilläoloaikana 27.1.2021 Uutta Länsi-Helsinkiä -asukasillassa. Tilaisuus oli verkossa. Tilaisuudessa saaduista chatkysymyksistä koostettiin Kysymykset ja vastaukset -yhteenveto (12.2.2021), joka lisättiin kaupungin verkkosivuille tilaisuuden jälkeen.

Tarkemmat perustelut

Tarkemmat kaavaratkaisun perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Jatkotoimenpiteet

Asemakaavoituspalvelu pyytää kaavaehdotuksesta lausunnot seuraavilta tahoilta:

- Helen Oy
- Helen Sähköverkko Oy
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY)
- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala (kaupunginmuseo)
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala (liikuntapalvelut)
- sekä muut mahdolliset tahot.

Kaavaratkaisun hyväksymisestä päättää kaupunginvaltuusto.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Leena Paavilainen, arkkitehti, puhelin: 310 64424
leena.paavilainen(a)hel.fi
Pihla Sillanpää, Maisema-arkkitehti, puhelin: 31033671
pihla.sillanpaa(a)hel.fi
Taina Toivanen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37433
taina.toivanen(a)hel.fi
Tomi Varjus, diplomi-insinööri, puhelin: 310 26530
tomi.varjus(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12697 kartta, päivätty 7.9.2021
- 4 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12697 selostus, päivätty 7.9.2021
- 5 Havainnekuva, arkkitehtitoimisto MUUAN Oy 27.11.2020
- 6 Tilastotiedot
- 7 Vuorovaikutusraportti 7.9.2021 ja Kerrokantasi-kyselyn muistio 3.7.2020
- 8 Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

- 1 Mieli-pidekirjeet, OAS-vaihe
- 2 Mieli-pidekirjeet, kaavaluonnos

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Kustannusten osalta: Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Otteet

Ote
Ne mieli-piteensä esittäneet, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia/Villeneuve, Sippola-Alho, Rämö, Lindén, Hakola

Päätöshistoria

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 27.1.2020

§ 417

Kaupunkiympäristölautakunnan esitys kaupunginhallitukselle Senaatti-kiinteistöjen kanssa tehtävän maakäyttösopimuksen ja kiinteistökaupan esisopimuksen hyväksymisestä liittyen kaavamuutokseen nro 12591

HEL 2021-009223 T 10 01 00

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle Helsingin kaupungin 16. kaupunginosan (Ruskeasuo, Pikku Huopalahti) kiinteistön 91-16-742-2M601 määräalan omistajan Senaatti-kiinteistöjen kanssa solmittavan liitteen nro 1 mukaisen maankäyttösopimuksen ja kiinteistökaupan esisopimuksen hyväksymistä.

Kaupunkiympäristölautakunta oikeutti sopimukset ja toiminnanohjaus - tiimin päällikön allekirjoittamaan edellä mainitun sopimuksen sekä tekemään siihen tarvittaessa vähäisiä teknisiä tarkennuksia. Sopimus tulee voimaan, kun kaupunginhallituksen sopimuksen hyväksymistä koskeva päätös on tullut lainvoimaiseksi.

Lisäksi kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että tonttipäällikkö oikeutetaan tekemään päätöksellään sopimukseen tarvittaessa vähäisiä muutoksia.

(MA116-8)

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Tom Qvisén, projektipäällikkö, puhelin: 09 310 34201
tom.qvisen(a)hel.fi
Kirsi Federley, johtava tonttiasiamies, puhelin: 09 310 36451
kirsi.federley(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sopimusluonnos
- 2 Asemakaava muutoksen kartta
- 3 Sijaintikartta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Sopimusosapuoli

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Liite 2

Liite 3

KYMP Maankäyttösopimukset

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Pikku Huopalahden alueella on vireillä asemakaavan muutos joka mahdollistaa nykyisten opetustoimintaan varatun alueen muuttamisen pääosin asuinkäyttöön.

Kaavamuutos korottaa yksityisen maanomistajan alueen arvoa merkittävästi, joten maanomistajan kanssa on käyty maapoliittiset neuvottelut.

Maanomistajan kanssa esitetään tehtäväksi sopimus, jossa maanomistaja maksaa maankäyttökorvauksena 12 563 000 euroa ja luovuttaa kaupungille korvauksetta 4 204 m² yleisiä alueita.

Samalla kaupunki on neuvotellut maanomistajan kanssa asemakaavan toteuttamisen edellyttämistä aluejärjestelyistä.

Esittelijän perustelut

Asemakaavan muutosehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta on 8.9.2020 hyväksynyt asemakaavan muutoksen nro 12591 (liite nro 2), joka koskee Pikku Huopalahden pohjoisosassa sijaitsevaa Senaatti-kiinteistöjen ja Helsingin Yliopisto-kiinteistöt Oy:n yhdessä omistamaa ja kehittämää Helsingin yliopiston kampusaluetta sekä katu- ja puistoalueita. Kaavaratkaisu mahdollistaa yliopiston hammasklinikan ja oikeuslääketieteen laitoksen purkamisen ja Huopalahdenportin uuden asuinalueen rakentamisen.

Uutta asuntokerrosalaa on 101 850 k-m². Toimitilakerrosalaa on 7 100 k-m², josta 2 500 k-m² saa käyttää päivittäistavarakaupan rakentamiseen. Alueelle saa rakentaa päiväkodin noin 140 lapselle (1 400 k-m²). AK-, AL- ja YL-kortteleiden keskimääräinen korttelitehokkuus on noin $e=2,86$. Asukasmäärän lisäys on noin 2 500.

Senaatti-kiinteistöjen omistamalle kiinteistön 91-16-742-2M601 määräalalle on kaavassa osoitettu rakennusoikeutta yhteensä 41 893 k-m², josta 40 352 k-m² on asuinrakennusoikeutta ja 1 541 k-m² myymälä- ja liiketilaa. Lisäksi määräalasta 219 m² kaavoitetaan pysäköintialueeksi ja 4 204 m² yleisiksi alueiksi.

Maankäyttösopimus ja kiinteistökaupan esisopimus

Asemakaavan muutos korottaa yksityisen maanomistajan alueen arvoa merkittävästi, joten maanomistajan kanssa on käyty kaupunginhallituksen 26.4.2021 § 310 tekemän päätöksen mukaiset maapoliittiset neuvottelut.

Neuvottelujen tuloksena on laadittu liitteenä 1 oleva sopimus ja kiinteistökaupan esisopimus.

Maankäyttökorvaus

Sopimuksen mukaan maanomistaja suorittaa osallistumisena yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin kaupungille korvausta 12 563 000 euroa ja luovuttaa kaupungille korvauksetta 4 204 m² yleisiä alueita.

Hallinta ja rahoitusmuoto

Maanomistaja ja Senaatti-kiinteistöt täyttävät yhteisvastuullisesti kaupunginvaltuuston 11.11.2020 hyväksymän Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman (AM-ohjelma) hallinta- ja rahoitusmuototavoitetta toteuttamalla tai luovuttamalla toteuttavaksi yhteensä noin 19 600 k-m² valtion pitkäaikaisella korkotukilainalla (aravuokra korkotukilaki 604/2001) rahoittamien ARA-vuokra tai opiskelija-asuntotuotantoon ja noin 20 100 k-m² toteutusohjelman mukaiseen välimuodon asuntotuotantoon, joita ovat esimerkiksi lyhyen korkotuen asunnot ja rakentajien omat osaomistusmallit tai myöhemmin kehitettävät vastaavantyyppiset välimuodon mallit.

Esisopimus alueluovutuksista

Kaavan toteuttamiseksi kaupunki ja maanomistaja ovat sopineet seuraavista aluejärjestelyistä:

Maanomistaja luovuttaa kaupungille määräalasta 91-16-742-2M601 rasitteista vapaana liitekartan mukaisen 219 m² suuruisen määräalan

asemakaavan muutoksen mukaiseen pysäköintitonttiin 16754/2 kaup-
pahintaan 15 330 euroa. Lisäksi maanomistaja luovuttaa osana maan-
käyttökorvausta korvauksetta 4 204 m² yleisiä alueita.

Kaupunki luovuttaa maanomistajalle katualueesta 91-16-9901-0 rasit-
teista vapaana noin 315 m²:n suuruisen, asemakaavan muutoksessa
AK-tontteihin 16752/3 (188 m²/884 k-m²) ja 16752/4 (127 m²/374 k-m²)
osoitetun liitekartan mukaisen määräalan 1 313 910 euron kauppahin-
nalla.

Aluejärjestelyjen kauppahinnat perustuvat ulkopuolisen auktorisoidun
arvioitsijan lausuntoon.

Toimivalta ja sopimuksen allekirjoitus

Hallintosäännön 16 luvun 1 § 2 momentin 9-kohdan sekä kaupungin-
hallituksen päätöksen 26.4.2021 § 310 perusteella kaupunginhallitus
päättää kokonaisarvoltaan 5 miljoonaa euroa suuremmista maankäyt-
tösopimuksista. Kokonaisarvo kattaa sekä maankäyttökorvauksen että
aluejärjestelyt. Sopimus allekirjoitetaan ennen kaupunginhallituksen
päättökseen tekoon saattamista. Sopimus tulee voimaan, kun kaupungin-
hallituksen päätös on tullut lainvoimaiseksi.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Tom Qvisén, projektipäällikkö, puhelin: 09 310 34201
tom.qvisen(a)hel.fi
Kirsi Federley, johtava tonttiasiamies, puhelin: 09 310 36451
kirsi.federley(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sopimusluonnos
- 2 Asemakaava muutoksen kartta
- 3 Sijaintikartta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Sopimusosapuoli

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täy-
täntöönpano
Liite 1

07.09.2021

KYMP Maankäyttösopimukset

Liite 2
Liite 3
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Liite 1
Liite 2
Liite 3

Tiedoksi

Kanslia/Anne Villeneuve, Tanja Sippola-Alho, Maria Nelsylä, Timo Linden

§ 418

Kaupunkiympäristölautakunnan esitys kaupunginhallitukselle Helsingin Yliopistokiinteistöt Oy:n kanssa tehtävän maakäyttösopimuksen ja kiinteistökaupan esisopimuksen hyväksymisestä liittyen kaavamuutokseen nro 12591

HEL 2021-009220 T 10 01 00

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle Helsingin kaupungin 16. kaupunginosan (Ruskeasuo, Pikku Huopalahti) kiinteistön 91-16-742-2 omistajan Helsingin Yliopistokiinteistöt Oy:n kanssa solmittavan liitteen nro 1 mukaisen maankäyttösopimuksen ja kiinteistökaupan esisopimuksen hyväksymistä.

Kaupunkiympäristölautakunta oikeutti sopimukset ja toiminnanohjaus - tiimin päällikön allekirjoittamaan edellä mainitun sopimuksen sekä tekemään siihen tarvittaessa vähäisiä teknisiä tarkennuksia. Sopimus tulee voimaan, kun kaupunginhallituksen sopimuksen hyväksymistä koskeva päätös on tullut lainvoimaiseksi.

Lisäksi kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että tonttipäällikkö oikeutetaan tekemään päätöksellään sopimukseen tarvittaessa vähäisiä muutoksia.

(MA116-7)

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Tom Qvisén, projektipäällikkö, puhelin: 09 310 34201
tom.qvisen(a)hel.fi
Kirsi Federley, johtava tonttiasiamies, puhelin: 09 310 36451
kirsi.federley(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sopimusluonnos
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen kartta
- 3 Sijaintikartta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Sopimusosapuoli

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Liite 2

Liite 3

KYMP Maankäyttösopimukset

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Pikku Huopalahden alueella on vireillä asemakaavan muutos joka mahdollistaa nykyisten opetustoimintaan varatun alueen muuttamisen pääosin asuinkäyttöön.

Kaavamuutos korottaa yksityisen maanomistajan alueen arvoa merkittävästi, joten maanomistajan kanssa on käyty maapoliittiset neuvottelut.

Maanomistajan kanssa esitetään tehtäväksi sopimus, jossa maanomistaja maksaa maankäyttökorvauksena 16 837 000 euroa ja luovuttaa kaupungille korvauksetta 10 921 m² yleisiä alueita.

Samalla kaupunki on neuvotellut maanomistajan kanssa asemakaavan toteuttamisen edellyttämistä aluejärjestelyistä.

Esittelijän perustelut

Asemakaavan muutosehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta on 8.9.2020 hyväksynyt asemakaavan muutoksen nro 12591 (liite nro 2), joka koskee Pikku Huopalahden pohjoisosassa sijaitsevaa Helsingin Yliopistokiinteistöt Oy:n ja Senaattikiinteistöjen yhdessä omistamaa ja kehittämää Helsingin yliopiston kampusaluetta sekä katu- ja puistoalueita. Kaavaratkaisu mahdollistaa yliopiston hammasklinikan ja oikeuslääketieteen laitoksen purkamisen ja Huopalahdenportin uuden asuinalueen rakentamisen.

Uutta asuntokerrosalaa on 101 850 k-m². Toimitilakerrosalaa on 7 100 k-m², josta 2 500 k-m² saa käyttää päivittäistavarakaupan rakentamiseen. Alueelle saa rakentaa päiväkodin noin 140 lapselle (1 400 k-m²). AK-, AL- ja YL-kortteleiden keskimääräinen korttelitehokkuus on noin $e=2,86$. Asukasmäärän lisäys on noin 2 500.

Yliopistokiinteistöjen omistamalle kiinteistön 91-16-742-2 tontinosalle on kaavassa osoitettu rakennusoikeutta yhteensä 67 191 k-m², josta 60 298 k-m² on asuinrakennusoikeutta ja 5 493 k-m² myymälä- ja liiketilaa sekä 1 400 k-m² päiväkotirakennusoikeutta. Lisäksi kiinteistöstä 2 294 m² kaavoitetaan pysäköintialueeksi ja 10 921 m² yleisiksi alueiksi.

Maankäyttö- ja rakennuslain mukainen esisopimus

Asemakaavan muutos korottaa yksityisen maanomistajan alueen arvoa merkittävästi, joten maanomistajan kanssa on käyty kaupunginhallituksen 26.4.2021 § 310 tekemän päätöksen mukaiset maapoliittiset neuvottelut.

Neuvottelujen tuloksena on laadittu liitteenä 1 oleva sopimus ja kiinteistökaupan esisopimus.

Maankäyttökorvaus

Sopimuksen mukaan maanomistaja suorittaa osallistumisena yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin kaupungille korvausta 16 837 000 euroa ja luovuttaa kaupungille korvauksetta 10 921 m² yleisiä alueita.

Hallinta ja rahoitusmuoto

Maanomistaja ja Senaatti-kiinteistöt täyttävät yhteisvastuullisesti kaupunginvaltuuston 11.11.2020 hyväksymän Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman (AM-ohjelma) hallinta- ja rahoitusmuototavoitetta toteuttamalla tai luovuttamalla toteuttavaksi yhteensä noin 19 600 k-m² valtion pitkäaikaisella korkotukilainalla (aravuokra korkotukilaki 604/2001) rahoittamien ARA-vuokra tai opiskelija-asuntotuotantoon ja noin 20 100 k-m² toteutusohjelman mukaiseen välimuodon asuntotuotantoon, joita ovat esimerkiksi lyhyen korkotuen asunnot ja rakentajien omat osaomistusmallit tai myöhemmin kehitettävät vastaavantyyppiset välimuodon mallit.

Esisopimus alueluovutuksista

Kaavan toteuttamiseksi kaupunki ja maanomistaja ovat sopineet seuraavista aluejärjestelyistä:

Maanomistaja luovuttaa kaupungille kiinteistöstä 91-16-742-2 rasitteista vapaana liitekartan mukaisen 2 710 m² (1 400 k-m²) suuruisen määrään asemakaavan muutoksen mukaiseen YL-tonttiin 16742/13 kauppahintaan 770 000 euroa. Lisäksi maanomistaja luovuttaa osana maankäyttökorvausta korvauksetta 10 921 m² yleisiä alueita.

Kaupunki luovuttaa maanomistajalle katualueesta 91-16-9901-0 rasitteista vapaana noin 2 m²:n suuruisen, asemakaavan muutoksessa AL-tonttiin 16750/1 osoitetun liitekartan mukaisen määrään 8 400 euron kauppahinnalla.

Aluejärjestelyjen kauppahinnat perustuvat ulkopuolisen auktorisoidun arvioitsijan lausuntoon.

Toimivalta ja sopimuksen allekirjoitus

Hallintosäännön 16 luvun 1 § 2 momentin 9-kohdan sekä kaupunginhallituksen päätöksen 26.4.2021 § 310 perusteella kaupunginhallitus päättää kokonaisarvoltaan 5 miljoonaa euroa suuremmista maankäyttö- ja sijoitus sopimuksista. Kokonaisarvo kattaa sekä maankäyttökorvauksen että aluejärjestelyt. Sopimus allekirjoitetaan ennen kaupunginhallituksen päätöksentekoon saattamista. Sopimus tulee voimaan, kun kaupunginhallituksen päätös on tullut lainvoimaiseksi.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Tom Qvisén, projektipäällikkö, puhelin: 09 310 34201
tom.qvisen(a)hel.fi
Kirsi Federley, johtava tonttiasiamies, puhelin: 09 310 36451
kirsi.federley(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sopimusluonnos
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen kartta
- 3 Sijaintikartta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Sopimusosapuoli

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

07.09.2021

Asia/9

KYMP Maankäyttösopimukset

Liite 1
Liite 2
Liite 3
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Liite 1
Liite 2
Liite 3

Tiedoksi

Kaupunginkanslia/Anna Villeneuve, Maria Nelskylä, Timo Linden, Tanja Sippola-Alho

§ 419

**Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle
HSY:n alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2022–2024**

HEL 2021-007537 T 11 00 01

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin seudun ympäristöpalvelut – kuntayhtymän hallitus on pyytänyt kaupungin lausuntoa HSY:n alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksesta vuosille 2022–2024 sekä vesihuollon ja jätehuollon investointiohjelmasta samoille vuosille. Lausunto pyydetään 7.9.2021 mennessä.

Suunnitelma perustuu HSY:n hallituksen hyväksymään strategiaan vuodelle 2025, jonka pohjana ovat ympäristövastuu, resurssitehokkuus toimintavarmuus, sujuvat palvelut ja vakaa talous. Tavoitteet ovat linjassa Helsingin kaupungin tavoitteiden kanssa. HSY:n talous- ja toimintasuunnitelma on tärkeä raportti ohjaamaan tulevien vuosien työskentelyä. Investointiohjelmat, suunnitelmat ja toimenpiteet lähtökohtaisesti perustuvat raportin antamiin ohjeisiin.

Vuosittaisista investoinneista vesihuolto on selvästi suurin. Kaupungin laajenemisen myötä syntyvät uuden vesihuollon rakentamisesta johtuvat kaupunkilähtöiset investoinnit pitävät investointitason suunnitelma-kaudella melko korkeana. Uusien raidehankkeiden johtosiirtotarpeet sekä mm. Kalasataman rakentaminen kuormittavat investointeja lähivuosina. Suurin osa investoinneista menee tosin vesihuollon saneerausta ja vanhaa infraa korvaaviin uudistusinvestointeihin. Tasapaino näiden investointikorien välillä tulee säilyttää, jotta investointien tasainen suunta säilyy ja saamme tarvittavat vesihuoltopalvelut rakennettua muun kaupunkikehityksen vaatimassa tahdissa.

Sekavesiviemäroinnistä luopuminen ja viemäriverkoston eriyttäminen on välttämätöntä ilmastomuutokseen sopeutumisen kannalta ja tuo Helsingin verkostolle toimintavarmuutta. Samalla sillä on välitön vaikutus mereen laskettavien päästöjen vähenemisenä ja sen tuomina positiivisina ympäristövaikutuksina. Investointeja sekaviemäroinnistä luopumiseen ei tule lykätä ja investointeihin on varattava riittävät resurssit.

Kierrätysasteen kasvattamiseksi on tarpeen etsiä viestinnällisten keinojen lisäksi myös muita tapoja vähentää polttoon menevän jätteen määrää, kuten esimerkiksi jätejakeiden ohjaavaa hinnoittelua ja investointe-

ja mekaaniseen lajitteluun sekä tutkia mahdollisuuksia hyödyntää yksityisten jätehuoltoyritysten tarjoamia palveluja.

Nykyiset tavoitteet vähentää jäteveden fosforin ja typen kuormitusta mereen ovat hyviä ja kannatettavia. On edistyksellistä, että ravinnekuormitusta pystytään vähentämään, vaikka jäteveden määrä kasvaa. On myös positiivista, että työ haitallisten aineiden ja mikropartikkeleiden kuormituksen vähentämiseen jatkuu.

Vesihuollon kehittämissuunnitelma vuosille 2021–2030 tarkastelee pitkällä tähtäimellä Helsingin vesihuollon kehitys- ja toteuttamistarpeita. Terveys- ja ympäristöperusteisen vesihuollon tarve nousi esiin raporttia laadittaessa vesihuoltolain 6.2 § osalta koskemaan erityisesti virkistysalueita, saaristoa ja haja-asutusta. Vesihuollon kehittämissuunnitelmassa on ajoitettu vesihuollon suunnittelu- ja toteutustarpeita kaupungin asemakaavoituksen etenemisen mukaisesti, jotta alueiden toteutusaikatauluja vesihuollon osalta osataan ohjata. Vuosittaiset toiminta-aluepäätökset tarkentavat suunnittelu- ja ohjaustarvetta tältä osin.

Östersundomin vesihuollon toiminta-alue sekä liittyminen vesihuoltoon tulee ratkaista suunnitelmallisesti ja keskitetysti. Kapasiteetin riittävyys tulee varmistaa alueen kaavoituksen ja rakentamisen tiivistymisen aika-aulussa.

Lähitulevaisuudessa odottamattomille vanhan infran peruskorjaustarpeille ei ole taloussuunnitelmassa osoitettu erillisiä varauksia.

Voimaan tullut maanalainen yleiskaava 2021 varaa HSY:n merkittävimmille maanalaisille teknisen huollon kallioon sijoittuville hankkeille tilat pitkällä tähtäimellä. Investointiohjelman erittelystä ei käy ilmi erillisten hankkeiden investointien suuruus eikä ajoitus.

Jätelain muutokset toiminnan ohjaamiselle koskevat lähinnä HSY:n operatiivista toimintaa. Jätehuollon toimenpiteet Ämmässuon ja Sorttiasemien toimintojen parantamiseen ovat kannatettavia.

Seutu- ja ympäristötiedon keruussa jatkuu hyödyllinen ilmanlaadun seuranta. Ilmanlaatutiedon tuottaminen ja tutkimukset ovat kaupunkeja palvelevaa lähtötietoa varsinkin, kun yhdyskuntarakennetta tiivistetään ja asuminen tulee yhä enemmän sijoittumaan vilkkaiden väylien lähiympäristöön. Kestävään kaupunkielämään tähtäävät ohjelmat kuten kiertotalous ja kestävä kulutus ovat kannatettavia toimenpiteitä.

Helsingin kaupunki puoltaa HSY:n talous- ja toimintasuunnitelma 2022–2024 hyväksymistä.

Käsittely

Vastaehdotus:

Saana Rossi: Lisäys kohtaan (5): Sekavesiviemäröinnistä luopuminen ja viemäriverkoston eriyttäminen on välttämätöntä ilmastomuutokseen sopeutumisen kannalta ja tuo Helsingin verkostolle toimintavarmuutta. Samalla sillä on välitön vaikutus mereen laskettavien päästöjen vähenemisenä ja sen tuomina positiivisina ympäristövaikutuksina. Investointeja sekaviemäröinnistä luopumiseen ei tule lykätä ja investointeihin on varattava riittävät resurssit.

Kierrätysasteen kasvattamiseksi on tarpeen etsiä viestinnällisten keinojen lisäksi myös muita tapoja vähentää polttoon menevän jätteen määrää, kuten esimerkiksi jätejakeiden ohjaavaa hinnoittelua ja investointeja mekaaniseen lajitteluun sekä tutkia mahdollisuuksia hyödyntää yksityisten jätehuoltoyritysten tarjoamia palveluja.

Kannattaja: Katri Penttinen

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Eija Kivilaakso, johtava erityisasiantuntija, puhelin: 310 37247
eija.kivilaakso(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö, 18.6.2021
- 2 Lausuntopyyntö 18.6.2021, liite, alustava toimintasuunnitelma
- 3 Lausuntopyyntö, 18.6.2021, liite, ote pöytäkirjasta 18.6.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta antaa lausunnon kaupunginhallitukselle:

Helsingin seudun ympäristöpalvelut – kuntayhtymän hallitus on pyytänyt kaupungin lausuntoa HSY:n alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksesta vuosille 2022–2024 sekä vesihuollon ja jätehuollon investointiohjelmasta samoille vuosille. Lausunto pyydetään 7.9.2021 mennessä.

Suunnitelma perustuu HSY:n hallituksen hyväksymään strategiaan vuodelle 2025, jonka pohjana ovat ympäristövastuu, resurssitehokkuus

toimintavarmuus, sujuvat palvelut ja vakaa talous. Tavoitteet ovat linjassa Helsingin kaupungin tavoitteiden kanssa. HSY:n talous- ja toimintasuunnitelma on tärkeä raportti ohjaamaan tulevien vuosien työskentelyä. Investointiohjelmat, suunnitelmat ja toimenpiteet lähtökohtaisesti perustuvat raportin antamiin ohjeisiin.

Vuosittaisista investoinneista vesihuolto on selvästi suurin. Kaupungin laajenemisen myötä syntyvät uuden vesihuollon rakentamisesta johtuvat kaupunkilähtöiset investoinnit pitävät investointitason suunnitelma-kaudella melko korkeana. Uusien raidehankkeiden johtosiirtotarpeet sekä mm. Kalasataman rakentaminen kuormittavat investointeja lähivuosina. Suurin osa investoinneista menee tosin vesihuollon saneerausta ja vanhaa infraa korvaaviin uudistusinvestointeihin. Tasapaino näiden investointikorien välillä tulee säilyttää, jotta investointien tasainen suunta säilyy ja saamme tarvittavat vesihuoltopalvelut rakennettua muun kaupunkikehityksen vaatimassa tahdissa.

Sekavesiviemäröinnistä luopuminen ja viemäriverkoston eriyttäminen tuo Helsingin verkostolle toimintavarmuutta. Samalla sillä on välitön vaikutus mereen laskettavien päästöjen vähenemisenä ja sen tuomina positiivisina ympäristövaikutuksina. Resurssit myös tälle toiminnalle tulisi turvata.

Nykyiset tavoitteet vähentää jäteveden fosforin ja typen kuormitusta mereen ovat hyviä ja kannatettavia. On edistyksellistä, että ravinnekuormitusta pystytään vähentämään, vaikka jäteveden määrä kasvaa. On myös positiivista, että työ haitallisten aineiden ja mikropartikkeleiden kuormituksen vähentämiseen jatkuu.

Vesihuollon kehittämissuunnitelma vuosille 2021–2030 tarkastelee pitkällä tähtäimellä Helsingin vesihuollon kehitys- ja toteuttamistarpeita. Terveys- ja ympäristöperusteisen vesihuollon tarve nousi esiin raporttia laadittaessa vesihuoltolain 6.2 § osalta koskemaan erityisesti virkistysalueita, saaristoa ja haja-asutusta. Vesihuollon kehittämissuunnitelmassa on ajoitettu vesihuollon suunnittelu- ja toteutustarpeita kaupungin asemakaavoituksen etenemisen mukaisesti, jotta alueiden toteutusaikatauluja vesihuollon osalta osataan ohjata. Vuosittaiset toiminta-aluepäätökset tarkentavat suunnittelu- ja ohjaustarvetta tältä osin.

Östersundomin vesihuollon toiminta-alue sekä liittyminen vesihuoltoon tulee ratkaista suunnitelmallisesti ja keskitetysti. Kapasiteetin riittävyys tulee varmistaa alueen kaavoituksen ja rakentamisen tiivistymisen aika-aulussa.

Lähitulevaisuudessa odottamattomille vanhan infran peruskorjaustarpeille ei ole taloussuunnitelmassa osoitettu erillisiä varauksia.

Voimaan tullut maanalainen yleiskaava 2021 varaa HSY:n merkittävimmille maanalaisille teknisen huollon kallioon sijoittuville hankkeille tilat pitkällä tähtäimellä. Investointiohjelman erittelystä ei käy ilmi erillisten hankkeiden investointien suuruus eikä ajoitus.

Jätelain muutokset toiminnan ohjaamiselle koskevat lähinnä HSY:n operatiivista toimintaa. Jätehuollon toimenpiteet Ämmässuon ja Sorttiasemien toimintojen parantamiseen ovat kannatettavia.

Seutu- ja ympäristötiedon keruussa jatkuu hyödyllinen ilmanlaadun seuranta. Ilmanlaatutiedon tuottaminen ja tutkimukset ovat kaupungeja palvelevaa lähtötietoa varsinkin, kun yhdyskuntarakennetta tiivistetään ja asuminen tulee yhä enemmän sijoittumaan vilkkaiden väylien lähiympäristöön. Kestävään kaupunkielämään tähtäävät ohjelmat kuten kiertotalous ja kestävä kulutus ovat kannatettavia toimenpiteitä.

Helsingin kaupunki puoltaa HSY:n talous- ja toimintasuunnitelma 2022–2024 hyväksymistä.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 7.9.2021 mennessä.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Eija Kivilaakso, johtava erityisasiantuntija, puhelin: 310 37247
eija.kivilaakso(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö, 18.6.2021
- 2 Lausuntopyyntö 18.6.2021, liite, alustava toimintasuunnitelma
- 3 Lausuntopyyntö, 18.6.2021, liite, ote pöytäkirjasta 18.6.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 420

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle kristillisdemokraattien ja sinisten ryhmäaloitteesta koskien täyden palvelun energiarenessanssia

HEL 2021-005024 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Täyden palvelun energiarenessanssia koskevassa ryhmäaloitteessa ehdotetaan, että kaupunki ottaisi kokonaisvaltaista vastuuta yksityisten asuntoyhtiöiden energiatehokkuushankkeista. Kuten ryhmäaloitteessa todetaan, rakennusten lämmittämiseen liittyvien kasvihuonepäästöjen vähentäminen on erittäin tärkeässä asemassa, jotta Helsinki voi olla hiilineutraali vuonna 2035. Helsingin rakennusvalvontapalveluiden kanta kuitenkin on, että nykyistä energiarenessanssitoimintaa ei voida laajentaa aloitteessa esitetyllä tavalla.

Energiarenessanssitoiminta on vasta aloitettu ja on tärkeää, että palvelua kehitetään taloyhtiöiden tarpeet huomioiden. Toiminnan laajentaminen sille tasolle, jota aloitteessa esitetään, on kuitenkin ongelmallista. Huomioitavia ongelmakohtia tai kysymyksiä olisivat muun muassa seuraavat seikat:

- Aloitteessa esitetty toimintamalli ei kuulu kunnan toimialaan vaan se on ”markkinaehtoista” toimintaa.
- Heikentäisikö suunnittelutyön siirtäminen kunnalle suunnittelualan yritysten toimintaedellytyksiä?
- Vaatisiko toiminta oman liikelaitoksen perustamista ja olisiko liiketoiminta tasapuolista? Osaavista suunnittelijoista on kova kilpailu yksityisellä puolella eli pätevän työvoiman palkkaaminen voi olla haastavaa.
- Onko suunnitteluvastuun ottaminen soveliasta kaupungin toimintaa ja miten toimittaisiin esim. ristiriitatilanteissa? Miten suunnittelu sekä hankkeiden toteutus sopisi energiarenessanssitoiminnan rooliin suhteessa rakennusvalvontaan?
- Pääkaupunkiseudulla rahoituksen saaminen ei tyypillisesti ole ongelma taloyhtiöille.
- Miten määritellään aloitteessa esitelty 10 % energiakustannusten piienenemisestä?

07.09.2021

- Energiahankkeita voidaan jo toteuttaa niin, että niiden vastikevaikutus on nolla tai jopa vastiketta pienentävä eli osakas ei lähtökohtaisesti joudu taloudellisesti huonompaan asemaan.
- Miten toiminta suhtautuisi ARA:n tukiin?

Näistä seikoista johtuen energiarenessanssitiimin toiminnassa on tarkoituksenmukaista pysyä tasapuolista neuvontaa antavana tahona, eikä laajentaa toimintaansa sellaisille osa-alueille, joilla on jo olemassa hyvin toimivat ja vakiintuneet toiminnanharjoittajat. Lisäksi on huomioitava, että kaupunki vastaa oman kiinteistökantansa ylläpidosta sekä kehittämisestä ja on luontevaa, että muut kiinteistöjen omistajat huolehtivat omista velvoitteistaan.

Nykyisellään Energiarenessanssitiimi tarjoaa puolueetonta neuvontaa ja tietoa taloyhtiöille ja auttaa energiahankkeiden läpiviennissä. Toiminnan tavoitteena on yksityisen asuinrakennuskannan energiankulutuksen pienentäminen osana Helsingin hiilineutraaliustavoitteita. Energiarenessanssitiimi aloitti 1.3.2021, jonka jälkeen yli 100 taloyhtiötä on ottanut tiimin asiantuntijoihin yhteyttä. Toimintaa kehitetään syksyn 2021 ja kevään 2022 aikana taloyhtiöiltä kerättävän palautteen perusteella.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Petri Perkiömäki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 26418
petri.perkiomaki(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ryhmäaloite 21.04.2021 Ebeling Mika RYHMÄALOITE TÄYDEN PALVELUN ENERGIARENESSANSSISTA

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Ryhmäaloite

Valtuutettu Mika Ebeling on tehnyt 21.4.2021 seuraavan aloitteen:

"Helsinki on julistanut ilmastohätätilan ja pyrkii kunnianhimoisesti hiili-dioksidipäästöjen vähentämiseen. Lämmitys tuottaa noin puolet pääkaupunkiseudun kasvihuonekaasupäästöistä, joten tavoitteiden saavuttaminen edellyttää merkittäviä toimia tältä osin.

Helsinki on vuoden alussa käynnistänyt energiarenessanssi-toimintamallin. Energiarenessanssin tarkoituksena on parantaa yksityisomistuksessa olevien kerrostalojen energiatehokkuutta. Tarkoitus on, että asiantuntijat tarjoavat taloyhtiöille konkreettista, puolueetonta tietoa ja ohjausta sekä käytännön apua energiaremonttien käynnistämiseen ja toteuttamiseen.

Energiaremontilla taloyhtiö ja sen asukkaat voivat saada merkittävää taloudellista hyötyä remontoimalla kiinteistön vähemmän energiaa kulluttavaksi.

Koska kaupungilla on suuri intressi kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen ja asukkailla on suuri intressi asumiskulujensa laskemiseen, on syytä etsiä tehokkain mahdollinen tapa edistää asiaa.

Tällä hetkellä energiaremontointeja hidastavat ainakin hankkeeseen liittyvä vaiva, yksittäisten asukkaiden epävarmuus osaamisestaan toteuttaa hanke järkevästi, investoinnin vaatima rahoitus sekä epävarmuus hankkeen takaisinmaksuajasta.

Helsingillä on mahdollisuus laajentaa palveluaan ja tarjota täyden palvelun energiarenessanssia, jossa kaupunki tietojen ja neuvojen antamisen lisäksi ottaisi vastuun remontin suunnittelusta, toteutuksesta ja hankkeen lainoittamisesta siten, että kotinsa remontoija ei missään vaiheessa joutuisi taloudellisesti huonompaan asemaan kuin hän olisi ilman remonttia. Näin energiarenessanssista tulisi asiakkaalle myös taloudellisesti turvallinen. Asiakas maksaisi hankkeen kustannukset säästyneistä energiamaksuistaan, minkä lisäksi kaupunki voisi ottaa esim. 10 % korvauksen palveluistaan. Tällöin kaupunkikin saisi jopa pienen taloudellisen voiton toiminnastaan ja asuntojen omistajat saivat edun pysyvästi matalampina energiakustannuksina sekä asunnon arvon nousuna.

Ehdotamme, että Helsingin kaupunki toteuttaa Täyden palvelun energiarenessanssin kaikille sitä haluaville kaupunkilaisille. Palveluun kuuluu tietojen ja neuvojen antamisen lisäksi se, että kaupunki ottaa vastuun remontin suunnittelusta, toteutuksesta ja lainoittamisesta siten, että asunnon remontoija ei missään vaiheessa joudu taloudellisesti huonompaan asemaan kuin hän olisi ilman remonttia. Asiakas maksaa hankkeen kustannukset säästyneistä energiakustannuksistaan."

Lausuntopyyntö

Postiosoite

PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite

Työpajankatu 8
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin

09 310 1691

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F106 8000 1200 0626 37

Alv.nro

F102012566

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 24.9.2021 mennessä.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Petri Perkiömäki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 26418
petri.perkiomaki(a)hel.fi

Liitteet

1 Ryhmäaloite 21.04.2021 Ebeling Mika RYHMÄALOITE TÄYDEN PALVELUN ENERGIARENESSANSSISTA

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 421

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Pia Pakarisen valtuustoaloitteesta, joka koskee Lasten oikeuksien puiston perustamista Koskelaan

HEL 2021-004217 T 00 00 03

Hankennumero 5264_201

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Entisen Koskelan sairaalan alueella joulukuussa 2020 tehty henkirikos on kokonaisuudessaan hirvittävä tragedia, jollaista ei pitäisi tapahtua enää milloinkaan.

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa nimistötoimikuntaa kuultuaan, että entisellä Koskelan sairaala-alueella on tullut tammikuussa 2017 voimaan asemakaava nro 12389. Tässä asemakaavassa on nimetty muun muassa Hospitaalinpuisto – Hospitalparken ja Rohtotarha – Medikamentgården -nimiset puistot. Myös muualla Koskelan kaupunginosassa sekä naapurikaupunginosissa Käpylässä ja Kumpulassa paikannimet ovat vakiintuneita ja useimmat jo pitkään käytössä olleita. Käytössä olevia kaavanimiä ei ole tapana muuttaa ilman erityisiä, esimerkiksi pelastusturvallisuuteen liittyviä perusteita.

Nimistötoimikunta toteaa 5.5.2021 antamassaan lausunnossa, että YK:n yleismaailmallisen lapsen oikeuksien sopimuksen nimen valjastaminen viralliseksi paikannimeksi valtuustoaloitteessa esitetyllä tavalla ei ole hyväksyttävää, eikä toistaiseksi selvittämättömän rikoksen muiston vaaliminen virallisen kaavanimen muodossa ole perusteltua.

Kaupunkiympäristölautakunta yhtyy nimistötoimikunnan kantaan eikä puolla Lasten oikeuksien puiston perustamista eikä kiusaamisen ja väkivallan ehkäisemisen tärkeydestä muistuttavan muistomerkin pystyttämistä Koskelaan. Teeman nostaminen esiin kaupunkikuvallisena asiana juuri tällä paikalla vaatisi huomattavaa ajallista etäisyyttä.

Kaupunki on kuitenkin varautunut istuttamaan osana Rohtotarhanimisen puiston perustamistöitä sinne muistopuun. Puun istuttamisen yhteydessä on mahdollista järjestää tilaisuus, jonka keskiössä ovat lasten oikeudet sekä kiusaamisen estäminen ja väkivallattomuus. Pitkällä aikavälillä on mahdollista ryhtyä tarkastelemaan muita nimistöön liittyviä ja kaupunkikuvallisia keinoja, jotka kunnioittavat esimerkiksi väkivallan ja onnettomuuksien uhreja yhtä yksittäistä tapausta laajemmin.

07.09.2021

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi
Sari Ruotsalainen, arkkitehti, puhelin: 310 37373
sari.ruotsalainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 31.03.2021 Pakarinen Pia Lasten oikeuksien puiston perustaminen Koskelaan

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Valtuutettu Pia Pakarinen ja 29 muuta valtuutettua ovat tehneet 31.3.2021 seuraavan valtuustoaloitteen:

Lasten oikeuksien puiston perustaminen Koskelaan

Koskelan murha on herättänyt helsinkiläisissä ja koko Suomessa järkytystä. Kiusaamisen ja väkivallan vastustaminen edellyttää ponnisteluja, joita on jatkettava senkin jälkeen, kun tapausta ei enää käsitellä päivittäin lehdistössä.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme Koskelan surmapaikan alueen tai jonkin muun sopivan läheisen puistoalueen muuttamista Lasten oikeuksien puistoksi. Puistoon voitaisiin myös pystyttää esimerkiksi keräysvaroin muistomerkki, joka muistuttaa kiusaamisen ja väkivallan ehkäisemisen tärkeydestä.

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan asiasta lausunnon kaupunginhallitukselle 2.9.2021 mennessä. Kaupunginkanslia on myöntänyt lausunnon lisäaikaa 15.9.2021 asti.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi
Sari Ruotsalainen, arkkitehti, puhelin: 310 37373
sari.ruotsalainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 31.03.2021 Pakarinen Pia Lasten oikeuksien puiston perustaminen Koskelaan

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Nimistötoimikunta 05.05.2021 § 39

§ 422

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Nuutti Hyttisen ym. valtuustoaloitteesta koskien vetyl- liikenteen edistämistä Helsingissä

HEL 2021-005571 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelman mukaisesti liikenteen päästöjen tulee vähentyä 69 prosenttia vuoden 2005 tasosta vuoteen 2035 mennessä. Liikenteen osalta sähköautojen osuuden kasvun ja raskaan liikenteen ajoneuvoteknologian kehityksen arvioidaan olevan vaikuttavimpia toimenpiteitä.

Vety mahdollistaa liikenteen kasvihuonepäästöjen merkittävän vähentämisen. Globaalisti 99 % vedyn tuotannosta on tällä hetkellä fossiilipohjaista. Jotta vety toimisi nollapäästöisenä energianlähteenä liikenteelle, energiankantajana tulisi käyttää elektrolyysivetyä, joka tuotetaan uusiutuvalla sähköllä. Liikenteen osalta elektrolyysivety soveltuu parhaiten raskaan liikenteen polttokennoajoneuvoihin. Henkilöautoihin akkusähkö on polttokennoa parempi käyttövoima, koska akkusähköautojen hyötysuhde on polttokennoautoja parempi ja sähkönjakeluinfrastruktuuri on pääosin jo olemassa. Akkusähkökäyttöisten henkilöautojen tarjonta paranee lisäksi jatkuvasti, sillä autonvalmistajat panostavat merkittävästi sähköautoihin.

Helsinki kannustaa teollisuuden ja joukkoliikenteen toimijoita kokeilemaan polttokennoajoneuvojen käyttöä osana kalustoa, jotta saadaan tietoa teknologian soveltuvuudesta. Samalla Helsinki muistuttaa, että vety on räjähdysherkkää kaasua, mistä syystä vetyjakeluaseman sijoittamisessa on otettava huomioon muun muassa riittävät suojaetäisyydet. Raskaan liikenteen vetyjakeluasemat kannattaa sijoittaa logistiikkakeskittymien ja joukkoliikennevarikoiden yhteyteen. Ulkomaisten esimerkkien perusteella näiden yhteyteen on mahdollista toteuttaa jakeluasemia myös henkilöautoille.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Mikko Lehtonen, liikenneinsinööri: 310 37117
mikko.j.lehtonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 05.05.2021 Hyttinen Nuutti Aloite vetyliikenteen edistämiseksi Helsingissä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Valtuutettu Nuutti Hyttinen ja 17 muuta valtuutettua ovat tehneet 5.5.2021 seuraavan valtuustoaloitteen:

"Aloite vetyliikenteen edistämiseksi Helsingissä

Hallitus on linjannut osana EU:n elvytyspakettirahojen käyttöä tavoitteeksi tehdä Suomesta maailman kärkimaan vetytaloudessa. Suomi on kuitenkin tällä hetkellä vetytaloudessa jälkijunassa: Suomessa ei ole tällä hetkellä yhtään vetykäyttöisten ajoneuvojen tankkauspistettä. Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa on jo useita vedyn tankkauspisteitä, Saksassa tankkauspisteiden määrä lähentelee jo sataa ja Baltian maistakin Virossa ja Latviassa on jo kummassakin jo tankkauspisteet olemassa.

Vetyautot ovat akkusähköautojen tavoin nollapäästöisiä, mutta niiden keskeinen etu ladattaviin sähköautoihin on se, etteivät ne tarvitse painavia ajoakkuja, joiden valmistaminen edellyttää harvinaisia, kalliita mineraaleja, joiden louhimisesta sekä loppuun käytettyjen akkujen kierrättämisestä seuraa ympäristöongelmia. Samoin vedyn tankkaaminen on merkittävästi nopeampaa kuin ladattavan sähköauton lataaminen, mikä mahdollistaa päästöttömän autoilun myös niille, joilla ei sähköauton latausmahdollisuutta ole.

Vetypolttokenno soveltuu akkuja paremmin erityisesti raskaaseen liikenteeseen, jossa tarvittavaan toimintamatkaan tarvittava akusto tekisi ladattavasta ajoneuvosta epäkäytännöllisen painavan. Vetykuorma-autoja onkin maailmalla jo otettu käyttöön, esimerkiksi korealainen Hyundai on toimittanut jo vuoden 2020 aikana kymmenittäin vetykäyttöisiä kuorma-autoja Sveitsiin.

Polttokennoautojen toimintamatka on myös henkilöautoissa ladattavia sähköautoja pidempi, mikä on merkittävä etu Suomen kaltaisessa, har-

vaan asutussa maassa. Autonvalmistajista muun muassa Toyotalla ja Hyundailta olisi jo olemassa polttokennokäyttöiset henkilöautomallit, joita valmistajat olisivat kiinnostuneita tarjoamaan myös Suomen markkinoille. Autoja on kuitenkin mahdotonta käyttää Suomessa, ellei vedyn tankkausmahdollisuutta ole.

Vetyteknologian käyttöönoton edistäminen loisi pääkaupunkiseudulle ja muuallekin Suomeen alan työpaikkoja ja lisäisi alan osaamista. Polttokennoautojen tarvitsemaa vetyä voitaisiin tuottaa uusiutuvilla energialähteillä ja sen lisäksi metsätalouden sivutuotteena syntyvä vety saataisiin hyötykäyttöön. Tämä parantaisi maamme huoltovarmuutta ja vähentäisi riippuvuutta tuontipolttoaineista.

Me allekirjoittaneet esitämme, että Helsingin kaupunki voisi toimia puhtaan liikenteen edelläkävijänä mahdollistamalla polttokennoautojen käytön kaupunkilaisille, yrityksille ja kaupungin omassa käytössä edistämällä vetyinfrastruktuurin kehittämistä kaupungin alueella sekä rakentamalla Helsinkiin kaikille käyttäjille avoimen vedyn tankkausaseman. Kaupunki voisi hankkia polttokennoajoneuvoja testikäyttöön itse ja tehdä yhteistyötä esimerkiksi HSL:n sekä kaukoliikenteen linja-autoliikennöitsijöiden kanssa vetyajoneuvojen käyttöönoton edistämiseksi sellaisiin käyttötarkoituksiin, joihin ladattavat sähköajoneuvot soveltuvat huonosti."

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 15.9.2021 mennessä.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Mikko Lehtonen, liikenneinsinööri: 310 37117
mikko.j.lehtonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 05.05.2021 Hyttinen Nuutti Aloite vetyliikenteen edistämiseksi Helsingissä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 423

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Björn Månssonin ym. valtuustoaloitteesta koskien raitio- vaunulinjaa Jätkäsaaresta Bulevardia pitkin keskustaan

HEL 2021-005591 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus:

Simon Granroth: Pyydän asian pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydäl-
le.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Anton Silvo, liikenneinsinööri: 310 37489
anton.silvo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 5.5.2021 Månsson Björn raitiovaunulinja Jätkäsaaresta
Bulevardia pitkin

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan
lausunnon:

HSL vastaa raitiolinjaston suunnittelusta ja raitioliikenteen järjestämi-
sestä. Eteläisiin kaupunginosiin on tällä hetkellä vaihdolliset yhteydet
Kampin kautta. Linja 22 tarjoaa täydentävää palvelua Länsilinkistä Pu-
navuoreen, mutta ei ole kaikkien jätkäsaarelaisten helposti saavutetta-
vissa.

Kampin suuntaan metroasemalle on perusteltua liikennöidä kahta linjaa
parina, jolla on yhteinen viiden minuutin vuoroväli. Näin varmistetaan
riittävä liikenteen tarjonta keskustan, Kampin ja Jätkäsaaren välisellä

osuudella. Raitioliikenteen tarjonta olisi epätasapainoista, mikäli Bulevardilla liikennöisi neljä linjaa ja Kampin kautta vain yksi.

Bulevardilla liikennöi kolme raitiolinjaa, ja neljännen linjan lisäämisellä olisi vaikutuksia kadun sujuvuuteen ja luotettavuuteen raitioliikenteelle, jotka ovat jo nykytilanteessa heikkoja. Raitioliikenteen lisääminen Bulevardilla edellyttää kadun infrastruktuurin ja raitioliikenteen olosuhteiden parantamista.

HSL laatii kaupunki- ja pikaraitioliikenteen linjastosuunnitelman yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan kanssa vuoden 2021 aikana. Suunnitelmassa ratkaistaan pitkällä aikavälillä raitioliikenteen yhteydet myös Länsisataman alueella. Kaupunkiympäristön toimiala selvittää samalla, voiko tulevaisuudessa pikaraitiolinjoja (esim. Kruunusiltojen raitiolinja) liikennöidä Länsisatamaan alueen kapasiteetin ja palvelutason parantamiseksi. Se voisi mahdollistaa myös liikenteen monipuolisemman tarjonnan eri reiteillä.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Valtuutettu Björn Månsson ja 5 muuta valtuutettua ovat tehneet 5.5.2021 seuraavan valtuustoaloitteen:

”Sedan början av maj har Busholmen inte längre en direkt förbindelse med de södra stadsdelarna då spårvagn nr 6T dragits in och linje 6 har dragits till Eirastranden och senare ska dras ut till Ärtholmen. Spårvagnsförbindelse från Busholmen till centrum via Bulevarden behövs för att ta sig till Femkantens hälsostation, underlätta skolvägen för de barn som bor på Busholmen och som går i Cygnaeussskolan eller högstadiet Norsen, och överlag göra det lättare för Busholmsborna att ta sig till de södra stadsdelarna.

Spårvagnslinjen 6T betjänade också invånarna i de södra stadsdelarna då de skulle till Busholmen. I området Eira, Rödborgen och Ulrikasborg finns ca 600 fotbollsspelande barn och unga som har sin nya hall på Busholmen, på vintern finns på Busholmen en av de bästa konstisbanorna i Helsingfors och flera idrottsfaciliteter är under byggnad. Att ta sig till Västra hamnen, en av Europas största hamnar, försvåras också för dem som bor i södra Helsingfors.

Helsingfors stad har ju haft som målsättning att Busholmen skulle bli en bilfri stadsdel och då klingarindragandet av spårvagn 6T därifrån illa. Busholmens invånarantal är ca 10 000 och kommer att öka till över 20 000. Därtill kommer 6 000 arbetsplatser. Busholmen behöver en spårvagnslinje som går via Bulevarden till centrum, lämpligast så att spår-

07.09.2021

vagn nr 7 eller nr 9 börjar trafikera via Bulevarden. Spåren från Busholmen via Bulevarden till Järnvägsstationen finns ju redan, så det blir inga nya investeringskostnader.

Som det är nu planeras ska spårvagn nr 7 och 9 – efter att de först tillfälligt kombineras - köra samma rutt från Järnvägsstationen till Uppropskontoret, vilket i praktiken betyder att tidsintervallerna inte håller utan de kör efter varandra för att sedan ha ett längre mellanrum.

Vi undertecknade föreslår att staden vänder sig till HRT med en begäran om att återupprätta en spårvagnslinje från Busholmen längs Bulevarden till Järnvägsstationen."

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 10.9.2021 mennessä.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Anton Silvo, liikenneinsinööri: 310 37489
anton.silvo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 5.5.2021 Månsson Björn raitiovaunulinja Jätkäsaaresta Bulevardia pitkin

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 423

Utlåtande om fullmäktigeledamoten Björn Månssons etc. motion om att återuppta en spårvagnslinje från Busholmen längs Bulevarden till centrum

HEL 2021-005591 T 00 00 03

Utlåtande

Stadsmiljönämnden beslutade att lägga ärendet på bordet för en vecka.

Behandling

Förslag om bordläggning:

Simon Granroth: Jag ber om att få bordlägga ärendet till nästa möte.

Stadsmiljönämnden beslutade enhälligt att bordlägga ärendet.

Föredragande

tf. sektorchef i stadsmiljösektorn
Silja Hyvärinen

Upplysningar

Anton Silvo, trafikingenjör: 310 37489
anton.silvo(a)hel.fi

Bilagor

1 Motion 05.05.2021 Månsson Björn Spårvagnslinje från Busholmen längs Bulevarden

Muutoksenhaku

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Förslag till utlåtande

Stadsmiljönämnden beslutar ge stadsstyrelsen följande utlåtande:

HRT ansvarar för planering av linjenätet och att ordna kollektivtrafik. Förbindelserna mellan Busholmen och de södra stadsdelar innebär ett byte vid Kampens metrostation. Busslinje 22 erbjuder kompletterande service från Västra länken till Rödbergen men är inte lättillgänglig för alla busholmsborna.

I riktning mot Kampens metrostation är det motiverat att trafikera två linjer som ett par som tillsammans uppnår ett turintervall på fem minuter. På det viset säkras ett tillräckligt kollektivtrafikutbud på sträckan mellan centrum, Kampen och Busholmen. Spårvagnsutbudet skulle va-

ra i obalans om Bulevarden trafikerades av fyra linjer och bara en linje gick via Kampen.

Bulevarden betjänas redan av tre spårvagnslinjer. En fjärde linje skulle ha negativa konsekvenser för spårvagnstrafikens tillförlitlighet och smidighet, vilka redan nu är problematiska. Att utöka utbudet av trafik på Bulevarden skulle förutsätta förbättring av spårtrafikens infrastruktur och andra förutsättningar på gatan.

HRT utarbetar i samarbete med stadsmiljösektorn en linjenätsplan för stads- och snabbspårvägar under året 2021. Planen svarar också på frågan om hur Västra hamnens spårvägsförbindelser ska lösas på lång sikt. Stadsmiljösektorn utreder möjligheterna att i framtiden trafikera Västra hamnens område med snabbspårväg (t. ex. Kronbroarnas spårväg) för att förbättra områdets servicenivå och kapacitet. Det kunde möjliggöra även mångsidigare spårvagnstrafik på olika rutter.

Föredragandens motiveringar

Fullmäktigeedamotens motion

Fullmäktigeledamot Björn Månsson och fem andra undertecknare har 5.5.2021 väckt följande motion:

”Sedan början av maj har Busholmen inte längre en direkt förbindelse med de södra stadsdelarna då spårvagn nr 6T dragits in och linje 6 har dragits till Eirastranden och senare ska dras ut till Årtholmen. Spårvagnsförbindelse från Busholmen till centrum via Bulevarden behövs för att ta sig till Femkantens hälsostation, underlätta skolvägen för de barn som bor på Busholmen och som går i Cygnaeussskolan eller högskoliet Norsen, och överlag göra det lättare för Busholmsborna att ta sig till de södra stadsdelarna.

Spårvagnslinjen 6T betjänade också invånarna i de södra stadsdelarna då de skulle till Busholmen. I området Eira, Rödbergen och Ulrikasborg finns ca 600 fotbollsspelande barn och unga som har sin nya hall på Busholmen, på vintern finns på Busholmen en av de bästa konstisbanorna i Helsingfors och flera idrottsfaciliteter är under byggnad. Att ta sig till Västra hamnen, en av Europas största hamnar, försvåras också för dem som bor i södra Helsingfors.

Helsingfors stad har ju haft som målsättning att Busholmen skulle bli en bilfri stadsdel och då klingarindragandet av spårvagn 6T därifrån illa. Busholmens invånarantal är ca 10 000 och kommer att öka till över 20 000. Därtill kommer 6 000 arbetsplatser. Busholmen behöver en spårvagnslinje som går via Bulevarden till centrum, lämpligast så att spårvagn nr 7 eller nr 9 börjar trafikera via Bulevarden. Spåren från Bus-

07.09.2021

holmen via Bulevarden till Järnvägsstationen finns ju redan, så det blir inga nya investeringskostnader.

Som det är nu planeras ska spårvagn nr 7 och 9 – efter att de först tillfälligt kombineras - köra samma rutt från Järnvägsstationen till Uppropskontoret, vilket i praktiken betyder att tidsintervallerna inte håller utan de kör efter varandra för att sedan ha ett längre mellanrum.

Vi undertecknade föreslår att staden vänder sig till HRT med en begäran om att återupprätta en spårvagnslinje från Busholmen längs Bulevarden till Järnvägsstationen."

Begäran om utlåtande

Stadskansliet har bett stadsmiljönämnden ge sitt utlåtande till stadsstyrelsen senast 10.9.2021.

Föredragande

tf. sektorchef i stadsmiljösektorn
Silja Hyvärinen

Upplysningar

Anton Silvo, trafikingenjör: 310 37489
anton.silvo(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Motion 05.05.2021 Månsson Björn Spårvagnslinje från Busholmen längs Bulevarden

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

§ 424

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Tuomas Rantasen toivomusponnosta koskien raitiovau- nukapasiteetin lisäämistä Länsisatamassa

HEL 2021-001650 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Eteläsataman maankäytön suunnittelua jatketaan nk. Keskittämiske-
naarion pohjalta siten, että matkustaja-autolauttaliikenteeseen liittyvä
rekkaliikenne on mahdollista lopettaa Eteläsatamassa. Edellytyksenä
on, että koko matkustaja-autolauttaliikenne loppuu Eteläsataman puo-
lella. Tukholman matkustaja-autolauttaliikenne keskitetään Katajano-
kalle ja Tallinnan matkustaja-autolauttaliikenne Länsisatamaan. Etelä-
sataman (ml. Katajanokan), Länsisataman, Jätkäsaaren, Ruoholahden
ja Salmisaaren maankäytön kehittämistä jatketaan tähän periaattee-
seen perustuen Sataman toimintaedellytysten sekä järjestelyn tuotta-
mien kokonaisyötyjen turvaamiseksi. Lisäksi Länsisatamasta Länsi-
väylälle suunnitellaan satamatunneli, joka mahdollistaa Länsisataman
toimintojen laajentamisen ja satamaliikenteen sujuvan järjestämisen.

Sataman uudelleenjärjestely kasvattaa merkittävästi Länsisataman
matkustajaliikenteen määriä. Samalla Jätkäsaaren asukasmäärä kas-
vaa 21 000 asukkaaseen vuoteen 2030 mennessä. Alueella tarvitaan
siten sekä korkean kapasiteetin yhteydet liikenteen solmukohtiin, kuten
metroasemille ja päärautatieasemalle, että asukkaiden työssäkäynti-,
asiointi-, ja vapaa-ajan matkoja palvelevat täydentävät yhteydet. Tar-
peet ovat erilaisia suuntautumiseltaan ja ajalliselta jakaumaltaan.

HSL laatii raitioliikenteen linjastosuunnitelmaa yhteistyössä kaupungin
kanssa vuoden 2021 aikana. Suunnitelman tavoitteena on laajenevan
pikaraitioverkon sekä uusille alueille kasvavan kantakaupungin liikku-
mistarpeiden yhteensovittaminen. Länsisataman joukkoliikennetarpeen
ratkaiseminen on yksi suunnitelman keskeisiä kysymyksiä.

2020-luvun kuluessa toteutetaan kaksi keskustaan suuntautuvaa pika-
raitiotiehanketta: Kruunusiltojen ja Vihdintien pikaraitiotiet. Pikaraitio-
vaunuilla on korkea kapasiteetti ja niille järjestetään mahdollisimman
sujuva kulku katuverkossa. Siksi ne voivat olla mahdollinen väline
myös satamien kasvavan matkustajaliikenteen palvelemiseen. Vaihtoehtot
pikaraitiolinjalle ovat uuden satamia palvelevan kaupunkiraitio-
linjan perustaminen tai nykyisten linjojen tarjonnan lisääminen.

Kaupunginhallitus on esittänyt 16.8.2021 kaupunginvaltuustolle Kruunusillat-hankkeen enimmäishinnan korottamista lisäyksellä, että hankkeen Hakaniemen ja keskustan välisen toteutusvaiheen lähtökohtana on, että Kaivokadulle ei tarvita erillistä pikaraitiotien päätepysäkkiä, vaan linja kytketään tarkoituksenmukaisella tavalla jatkumaan muuhun raitiotieverkkoon. Liikenne- ja katusuunnittelupalvelun arvion mukaan Länsisatama on tämänhetkisten tietojen valossa tarkoituksenmukaisin jatkosuunta pikaraitiolinjalle keskustasta.

Kaupunkiympäristön toimiala selvittää vuoden 2021 aikana, minkälaisin toimenpitein voidaan mahdollistaa pikaraitioliikenne keskustasta Länsisatamaan. Se edellyttää muutoksia olemassa olevaan raitinraan pitempien pikaraitiovaunujen liikennöinnin mahdollistamiseksi ja liikenteen sujuvuuden, luotettavuuden ja nopeuden nostamiseksi. Investointien jatkosuunnittelu ja päätöksenteko tapahtuisi seuraavien vuosien aikana ja ne toteutuisivat aikaisintaan vuoden 2026 jälkeen, kun Kruunusilltojen toinen vaihe Hakaniemestä keskustaan toteutetaan. Samalla selvitetään mahdollisuus Euroopan unionin rahoitukseen TEN-T-verkkoon kuuluvan sataman yhteyksiä parantaville investoinneille.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Anton Silvo, liikenneinsinööri: 310 37489
anton.silvo(a)hel.fi

Liitteet

1 Rantanen Tuomas, toivomusponsi, Kvsto 3.2.2021 asia 4

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Toivomusponsi

Valtuutettu Tuomas Rantanen on tehnyt 3.2.2021 seuraavan toivomusponnen:

"Periaatepäätös satamatoimintojen uudelleenjärjestelyistä ja satama-alueiden maankäytön lähtökohdista Eteläsatamassa, Katajanokalla ja Länsisatamassa

Valtuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuudet lisätä raitiovaunu-
kapasiteettia Länsisatamaan niin, että se riittää palvelemaan kasvavaa
henkilöliikennettä.”

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa anta-
maan lausunnon kaupunginhallitukselle 10.9.2021 mennessä.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Anton Silvo, liikenneinsinööri: 310 37489
anton.silvo(a)hel.fi

Liitteet

1 Rantanen Tuomas, toivomusponsi, Kvsto 3.2.2021 asia 4

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 425

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Veronika Honkasalon ym. valtuustoaloitteesta koskien kierrätyspisteen sijoittamista Tapanilaan

HEL 2021-003496 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristön toimiala näkee lähialueen asukkaille saavutettavissa olevien kierrätyspisteiden olemassa olon tärkeäksi, niin ympäristön kuin asukkaiden näkökulmasta. Kaupunkiympäristölautakunta on velvoittanut Tapanilan asemaseudun eteläosan asemakaavaehdotuksen käsittelyn yhteydessä kaupunkiympäristön toimialan etsimään Tapanilan alueelta paikan kierrätyspisteelle syyskuuhun 2021 mennessä, ja uusi paikka kierrätyspisteelle on löytynyt Hiidenportin pysäköintialueelta.

Tapanilan kierrätyspisteelle on etsitty paikkaa kauan Pakkauskierrätys Ringin ja kaupungin yhteistyönä. Pientalovaltaisessa ja tiiviissä Tapanilassa sopivia paikkoja on ollut vaikea löytää, sillä paikan tulee täyttää useat vaatimukset liittyen liikennejärjestelyihin, turvallisuuteen, toiminnan tilatarpeisiin, maanomistukseen sekä asuinkiinteistöille mahdollisesti aiheutuvien haittojen ehkäisemiseen. Aluekierrätyspisteiden rakentaminen edellyttää toimenpideluvan hakemista rakennusvalvontapalvelusta. Osa aiemmin soveltuviksi havaituista kohteista on edennyt hakemusvaiheeseen, mutta prosessiin liittyvässä kuulemisessa naapurusto on vastustanut hankkeita, ja tämän johdosta lupahakemukset on vedetty pois käsittelystä. Kuulemisaikana annetut vastustavat kannanotot ennakoivat yleensä sitä, että myönnetystä luvasta tehdään oikaisuvaatimus. Oikaisuvaatimus johtaa mahdollisesti pitkäkestoiseenkin prosessiin, jonka lopputulos ei ole ennalta tiedettävissä, mikä on haasteellista hakijan kannalta. Tavoitteellista on saavuttaa tilanne, jonka naapurit kokevat hyväksyttäväksi. Tästä syystä poistuneille astioille ei kaikkien yhteisestä tahtotilasta huolimatta oltu aiemmin löydetty kaikkia osapuolia tyydyttävää korvaavaa sijaintia.

Nyt uusi, kaikki reunaehdot täyttävä sijainti on löytynyt tarkan etsinnän tuloksena Hiidenportin pysäköintialueelta, joka sijaitsee Hiidenportin ja Malmin kauppap tien kulmauksessa. Toimenpideluvan lupaprosessi on vielä käynnissä rakennusvalvontapalvelussa, joten sopimusta kyseiselle sijainnille ei ole vielä saatu varmistettua. Kuitenkin lupaprosessiin liit-
tyvä asukkaiden kuuleminen on juuri laitettu vireille. Koska kierrätyspis-

teen lähiympäristössä ei ole asuinrakennuksia, on oletettavaa, ettei pisteen sijoittaminen kohtaa vastustusta. Jos kuulemisessa ei ilmene perusteltua vastustusta, lupa kierrätyspisteen sijoittamiseksi tullaan myöntämään rakennusvalvontapalvelussa todennäköisesti syyskuun aikana. Pakkauskierrätys Rinki tulee sijoittamaan tämän jälkeen kierrätysastiat alueelle, astiat saadaan tuotua Ringin arvion mukaan muutamassa päivässä luvan myöntämisen jälkeen.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Johanna Himberg, maisema-arkkitehti: 310 21806
johanna.himberg(a)hel.fi
Pia-Liisa Orrenmaa, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 26419
pia-liisa.orrenmaa(a)hel.fi
Laura Kankaanpää, liikenneinsinööri, puhelin: 310 35131
laura.kankaanpaa(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 17.03.2021 Honkasalo Veronika Kierrätyspiste Tapanilaan

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Valtuutettu Veronika Honkasalo ja 19 muuta valtuutettua ovat tehneet 17.03.2021 seuraavan valtuustoaloitteen:

"Tapanilassa asukkaat ovat pian kahden vuoden ajan yrittäneet saada kierrätyspistettä alueelle kun Fallkullan kierrätyspiste lakkautettiin. Aktiivinen vaikuttaminen sekä asukkaiden että paikallisten poliitikkojen toimesta ei ole tuottanut tulosta ja asukkaat joutuvat vieläkin viemään kierrätettävät jätteet ja tavarat esimerkiksi Malmille tai Jakomäkeen. Tämä ei ole millään tasolla ekologisesti kestävää ja ilmastoystävällistä. Maailman toimivimmassa kaupungissa kierrätyksen on oltava helppoa ja saavutettavaa joka puolella kaupunkia.

HSY:n kierrätyspisteet siirtyivät Suomen Pakkauskierrätys Rinki OY:lle 1.1.2019 alkaen. Rinki OY vastaa ekopisteiden ylläpidosta ja asiakas-

palvelusta pääkaupunkiseudulla. Rinki on kartoittanut Tapanilan alueella kierrätyspistettä n. kahteenkymmeneen paikkaan, mutta mikään näistä ei ole mennyt läpi maanomistajan ja naapureiden kuulemisten seurauksena. Yhtä sopivaa paikkaa on esimerkiksi esitetty Tapanilan Urheilukeskuksen parkkipaikalle.

Me tämän valtuustoaloitteen allekirjoittajat esitämme, että Tapanilaan järjestetään mahdollisimman pian kierrätyspiste. Lisäksi esitämme, että kaupunki selkeyttää sisäisiä prosessejaan, jotka liittyvät siihen, miten kierrätyspisteet sijoitetaan yhdenvertaisesti, tehokkaasti ja kattavasti eri kaupungin alueille. Tällä hetkellä vaikuttaa siltä, että yksikin kielteinen kanta naapurikuulemisissa voi estää kierrätyspisteen sijoittamisen."

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 05.06.2021 mennessä.

Kaupunginkanslia on myöntänyt lausunnon antamiselle lisää aikaa 7.9.2021 asti.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Johanna Himberg, maisema-arkkitehti: 310 21806
johanna.himberg(a)hel.fi
Pia-Liisa Orrenmaa, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 26419
pia-liisa.orrenmaa(a)hel.fi
Laura Kankaanpää, liikenneinsinööri, puhelin: 310 35131
laura.kankaanpaa(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 17.03.2021 Honkasalo Veronika Kierrätyspiste Tapanilaan

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 426

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Pia Kopran toivomusponnosta koskien puun taimien istuttamista Maunulan majan läheisyyteen

HEL 2021-006822 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Toivomusponnossa edellytetään tutkittavan, soveltuuko Metsäläntien ja Hämeenlinnan väylän kainalossa oleva puuton aukio eli nykyinen Maunulan Majan länsipuolella oleva aukio puiden taimien istuttamiseen.

Ehdotettu avoin alue sijoittuu voimassa olevan Keskuspuiston keskiosan asemakaavan nro 12850 alueelle Maunulanpuistoon ja Pirkkolan liikuntapuistoon. Maunulan ulkoilumajan länsipuoliselle avoimelle alueelle on asemakaavaan merkitty alueen osa, jota voi kehittää muun muassa palloiluun ja muihin peleihin soveltuvana monitoimikenttänä (asemakaavassa merkintä mtk). Alueella olevaa kenttää käytetään vapaamuotoiseen palloiluun ja muuhun ulkoiluun. Muu osa alueesta on niittäen hoidettavaa avointa aluetta, jota on käytetty muun muassa lasten hiihtomaana. Alueen metsittäminen ei ole kaavan tavoitteiden mukaista, mistä syystä puiden istuttamista ei kyseiselle alueelle voida tehdä.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Tiina Saukkonen, suunnitteluvastaava: 310 38508
tiina.saukkonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Kopra Pia, toivomusponsi, Kvsto 2.6.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

07.09.2021

Toivomusponsi

Valtuutettu Pia Kopra on tehnyt 2.6.2021 seuraavan toivomusponnen:

”Hyväksyessään ehdotuksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että tutkitaan, soveltuuko puiden taimien istuttamisen paikaksi Metsäläntien ja Hämeenlinnan väylän kainalossa oleva puuton aukio eli nykyinen Maunulan Majan länsipuolella olevalle aukio. Alue on riittävän laaja, joten voidaan olettaa tarvittavan taimimäärän olevan ainakin Pirkkolan uuden hallin alueelta kaadettujen puiden kompensaaiona hyvä. Toimenpide antaisi uskottavuutta valtuuston aiemmin tekemälle kunnianhimoiselle päätökselle istuttaa Helsinkiin 100 000 puuntaimea. Keskuspuiston metsällä on suuri arvo kaupunkilaisten virkistysalueena. (Pia Kopra)”

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 19.10.2021 mennessä.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Tiina Saukkonen, suunnitteluvastaava: 310 38508
tiina.saukkonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Kopra Pia, toivomusponsi, Kvsto 2.6.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 427

Asiavirheen korjaaminen Ulkosaarten Isosaaren, Kuivasaaren ja Pikku Kuivasaaren alueen rakennuskiellon pidentämisen osalta (nro 12734)

HEL 2021-006035 T 10 03 05

Hankennumero 4204_5

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti tällä päätöksellä poistaa 24.8.2021 § 393 mukaisen 53. kaupunginosan (Ulkosaaret) Isosaaren, Kuivasaaren ja Pikku Kuivasaaren alueiden (piirustus nro 12734, päivätty 24.8.2021) rakennuskiellon pidentämistä koskevan päätöksensä hallintolain 50 §:ssä tarkoitetun päätöksessä olevan asiavirheen vuoksi.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti, ettei 53. kaupunginosan (Ulkosaaret) Isosaaren, Kuivasaaren ja Pikku Kuivasaaren alueiden (piirustus nro 12734, päivätty 24.8.2021) rakennuskieltoa pidennetä.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Henrik Ahola, arkkitehti, puhelin: 310 37202
henrik.ahola(a)hel.fi

Liitteet

1 Rakennuskieltokartta nro 12734 / 24.8.2021

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, rakennuskiellon määrääminen ja pidentäminen

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristökes-
kus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Hallintovalitus, rakennuskiellon määräämi-
nen ja pidentäminen
Liite 1

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Asiavirhe

Asiavirhe liittyy kaupunkiympäristölautakunnan päätöksen 24.8.2021 § 393 ilmeisen vääriin lain soveltamiseen. Kaupunkiympäristölautakunta päätti pidentää 53. kaupunginosan (Ulkosaaret) Isosaaren, Kuivasaaren ja Pikku Kuivasaaren alueiden (piirustus nro 12734, päivätty 24.8.2021) rakennuskieltoa asemakaavan laatimiseksi 24.8.2023 saakka.

Kyseessä on ensimmäinen alueelle laadittava asemakaava, ja ensimmäinen rakennuskielto asemakaavan laatimiseksi alueelle on määrätty 16.9.2013. Rakennuskielto on näin ollen kestänyt 8 vuotta.

MRL 53 §:n 2 momentin mukaan rakennuskielto on voimassa enintään kaksi vuotta. Kunta voi kaavoituksen keskeneräisyyden vuoksi pidentää kieltoaikaa kaksi vuotta kerrallaan. Kunnan määräämä rakennuskielto kaava-alueen laajentamiseksi voi kuitenkin kestää enintään kahdeksan vuotta.

Koska kyseessä on kaava-alueen laajentaminen ja kahdeksan vuoden enimmäisaika on kulunut, ei rakennuskieltoa lain mukaan voida enää pidentää.

Hallintolain 50 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan viranomaisen voi poistaa virheellisen päätöksensä ja ratkaista asian uudelleen, jos päätös perustuu ilmeisen vääriin lain soveltamiseen. Päätös voidaan korjata 1 momentin 1–3 kohdassa tarkoitettussa tilanteessa asianosaisen eduksi tai vahingoksi.

Päätöstä ehdotetaan korjattavaksi niin, että se poistetaan ja rakennuskieltoa ei pidennetä. Päätöksessä olevan asiavirheen korjaus voidaan tehdä ilman asianosaisen suostumusta, koska se tehdään asianosaisen eduksi.

Taustaa

Kaupunkiympäristölautakunta on viimeksi päätöksellään 27.8.2019 § 424 jatkanut rakennuskieltoa 27.8.2021 saakka 53. kaupunginosan Isosaaren, Kuivasaaren ja Pikku Kuivasaaren saarilla.

Isosaari ja Kuivasaari ovat Senaatti-kiinteistöjen ja Pikku Kuivasaari Metsähallituksen omistuksessa. Saaria ympäröivää merialuetta hallinnoi Metsähallitus. Puolustusvoimat on keskeisten toimintojen osalta luopunut Isosaaresta.

Isosaarella on laajat metsäalueet ja toimiva infrastruktuuri (tiet, satamat, sähkö, vesi, jätevedenpuhdistamo). Rakennuskanta on osin hyväkuntoista. Kuivasaarella on runsaasti arvokkaita sotahistoriallisia raken-

teita sekä sotilaskäytön aikaista rakennuskantaa. Sekä Isosaari että Kuivasaari kuuluvat valtakunnallisesti merkittäviin rakennettuihin kulttuuriympäristöihin (RKY 2009).

Kaavatilanne

Alueella on voimassa Helsingin yleiskaava (2016). Yleiskaavan mukaan saaret on osoitettu Merellisen virkistys- ja matkailun alueeksi. Aluetta kehitetään merkittävänä virkistys-, ulkoilu-, liikunta-, luonto- ja kulttuurialueena, joka kytkeytyy mantereen virkistys- ja viheralueisiin. Merkintä sisältää loma-asumisen ja matkailun alueita.

Alueella ei ole asemakaavaa.

Suunnittelutilanne

Saarille on vireillä asemakaavan laatiminen. Isosaari kaavoitetaan pääosin virkistys- ja matkailukäyttöön. Muita toimintoja, kuten öljyntorjuntaa, tutkitaan. Joitakin puolustusvoimien toimintoja on tarkoitettu säilyttää alueella. Kuivasaari ja Pikku Kuivasaari kaavoitetaan virkistys- ja matkailukäyttöön. Kaava laaditaan yhteistyössä maanomistajien ja mahdollisten muiden toimijoiden kanssa.

Sotahistorialliset rakenteet ja sotilaskäytön aikaisen rakennuskannan suojelu otetaan huomioon. Asemakaava-alueesta on tehty laajat luonto- ja kulttuuriympäristöselvitykset, sekä useita maankäyttövisioita. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä vuonna 2018. Kaavoitus odottaa maanomistajan (valtio) päätöksiä alueiden käytön suhteen. Asemakaavaluonnos on tämän hetkisen aikataulun mukaan tarkoitus esitellä kaupunkiympäristölautakunnalle vuonna 2022.

Sovellettavat oikeusohjeet

Hallintolaki 50 ja 52 §
Maankäyttö- ja rakennuslaki 53 § 2 momentti ja 202 §
Hallintosääntö 16 luku 1 § 1 mom. kohta 5

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Henrik Ahola, arkkitehti, puhelin: 310 37202
henrik.ahola(a)hel.fi

Liitteet

1 Rakennuskieltokartta nro 12734 / 24.8.2021

Muutoksenhaku

Postiosoite
PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite
Työpajankatu 8
Helsinki 58
https://www.hel.fi/

Puhelin
09 310 1691
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI06 8000 1200 0626 37
Alv.nro
FI02012566

07.09.2021

Hallintovalitus, rakennuskiellon määrääminen ja pidentäminen

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristökes-
kus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Hallintovalitus, rakennuskiellon määräämi-
nen ja pidentäminen
Liite 1

Tiedoksi

KYMP/Maka/Aska/Rutqvist, Salmi (kuulutus)
Kaupunginkanslia/Villeneuve, Sippola-Alho, Rämö, Lindén, Hakola

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 24.08.2021 § 393

HEL 2021-006035 T 10 03 05

Hanke nro 4204_5

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti pidentää 53. kaupunginosan (Ul-
kosaaret) Isosaaren, Kuivasaaren ja Pikku Kuivasaaren alueiden (pii-
rustus nro 12734, päivätty 24.8.2021) rakennuskieltoa asemakaavan
laatimiseksi 27.8.2023 saakka.

Samalla kaupunkiympäristölautakunta päätti määrätä, että päätös tulee
voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman. Päätöksestä tulee kuu-
luttaa.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Henrik Ahola, arkkitehti, puhelin: 310 37202
henrik.ahola(a)hel.fi

§ 428

Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 27.1.2021 § 13 (taloudellinen menetys)

HEL 2021-000438 T 03 01 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 27.1.2021 (13 §) tehdyn oikaisuvaatimuksen.

Muutoksenhaun kohteena oleva päätös

Kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikkö on 27.1.2021 (13 §) päätöksellään hylännyt rakennusvalvonnan toimintaan liittyvän vahingonkorvausvaatimuksen. Päätös on nähtävillä kokonaisuudessaan päätöshistoriassa.

Esitetyt vaatimukset ja niiden perusteet

Hakija on lähettänyt kaupungille ja noin 120 muulle vastaanottajalle yhteensä noin 30 sähköpostiviestiä asiaan liittyen tammikuun ja elokuun 2021 välisenä aikana. Hakija on lähettänyt 30.1.2021 noin 120 eri vastaanottajalle sähköpostin, jonka mukaan lakipalvelut-yksikön päällikön päätös on virheellinen. Seuraavassa, 3.2.2021 lähetetyssä sähköpostissa hakija on täsmentänyt vaatimuksen määrää ja ilmoittanut hakevansa korvausta ”menetetystä potentiaalisesta liikevaihdosta ja liiketoiminnan tuhoamisesta 150.000 euroa ja remontointikulut”. 21.2.2021 lähettämässään sähköpostissa hakija on lähettänyt koosteen virheistä, jotka rakennusvalvonta on hakijan näkemyksen mukaan tehnyt. Muissa sähköposteissaan hakija on toistanut aikaisempia vaatimuksiaan ja kritisoinut Helsingin kaupungin ja rakennusvalvonnan toimintaa.

Hakijalta on 26.2.2021 tiedusteltu, haluaako hän, että sähköpostit käsitellään oikaisuvaatimuksena. Hakija on 1.3.2021 vastannut kysymykseen myöntävästi ja vaatinut, että kaupunki ryhtyy vahingonkorvaustoimenpiteisiin 21.2.2021 lähetetyn sähköpostin mukaisesti.

Sähköposteissaan hakija on esittänyt seuraavat väitteet.

Hakija on 30.1.2021 vastaanotetussa sähköpostissa sekä useissa sen jälkeisissä sähköposteissa tuonut esiin, että rakennusvalvonta on rakennusluvan myöntämisen jälkeen ollut tietoinen siitä, että myymälä oli vuokrattu.

Hakija on 3.2.2021 vastaanotetussa sähköpostissa esittänyt, että liiketila olisi pitänyt asettaa käyttökieltoon.

Hakija on 21.2.2021 vastaanotetussa sähköpostissa tuonut esiin turvallisuuskoordinaattorin nimeämisen. Hakijan mukaan "rakennusvalvonta jätti vaatimatta rakennusluvan hakijalta lakimääräisen turvallisuuskoordinaattorin nimeämisen".

Hakija on 21.2.2021 vastaanotetussa sähköpostissa todennut, että viranhaltijapäätöksen seuraava toteamus on virheellinen: "Tässä yhteydessä rakennusvalvonnalle on selvinnyt, että rakennusluvalla haetut toimenpiteet on tosiasiaa toteutettu jo ennen luvan hakemista."

Hakija on lisäksi tuonut esiin huolensa liiketilan nykyisestä tilanteesta ja nykyisestä vuokralaisesta.

Asian tausta

Hakija on 1.6.2019 alkaen vuokrannut helsinkiläiseltä asunto-osakeyhtiöltä huoneiston liiketoimintaa varten. Hakija on vuokrasuhteen aikana havainnut huoneistossa puutteita, eikä hakijan näkemyksen mukaan liiketila ole ollut soveltuva hakijan liiketoimintaa eli hyvinvointi- ja hierontapalveluita varten. Hakija on remontoinut huoneistoa omalla kustannuksellaan, mistä on syntynyt kuluja. Vuokrasuhde on päättynyt toukokuussa 2020.

Asunto-osakeyhtiö on 9.4.2019 eli ennen vuokrasuhteen alkamista hakenut lupaa liiketilan muutostöille. Lupa on myönnetty 13.6.2019. Myöhemmin liikehuoneiston lupa-asioissa on ilmennyt epäselvyyksiä, joita on pyritty rakennusvalvonnan toimesta selvittämään.

Perustelut

Lautakunta viittaa yksikön päällikön päätöksessä esitettyyn asiaa koskevaan selvitykseen sekä yhtyy yksikön päällikön asiassa antamaan päätökseen ja sen perusteluihin.

Oikaisuvaatimuksen johdosta on pyydetty selvitys rakennusvalvontapalveluista.

Hakija on tuonut esiin, että rakennusvalvonta on rakennusluvan myöntämisen jälkeen ollut tietoinen siitä, että myymälä oli vuokrattu. Saadun selvityksen mukaan liiketilan vuokrautilanteella ei ole ratkaisevaa merkitystä rakennusluvan myöntämisen kannalta. Monet tilat, joihin haetaan lupia, ovat vuokrattuina, eikä se vaikuta rakennusluvan myöntämiseen.

Hakija on lisäksi esittänyt, että liiketila olisi pitänyt asettaa käyttökieltoon. Käyttökiellosta säädetään maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 166 §:ssä, jonka mukaan rakennus täytyy määrätä purettavaksi tai kieltää sen käyttäminen, jos rakennuksesta on ilmeistä vaaraa turvallisuudelle. Selvityksen mukaan asiassa ei ole tullut ilmi mitään sellaista seikkaa, joka antaisi aihetta käyttökiellolle.

Hakija on tuonut esiin myös turvallisuuskoordinaattorin nimeämisen. Hakijan mukaan "rakennusvalvonta jätti vaatimatta rakennusluvan hakijalta lakimääräisen turvallisuuskoordinaattorin nimeämisen". Turvallisuuskoordinaattorin tehtävät liittyvät rakennustyötä suorittavien työntekijöiden työturvallisuuteen, kun taas hakijan väitteet liittyvät rakennuksen asukkaiden ja vuokralaisen turvallisuuteen. Turvallisuuskoordinaattorin nimeämisellä ei siis ole merkitystä arvioitaessa rakennusvalvontaviranomaisen vahingonkorvausvastuuta tässä asiassa.

Hakija on todennut, että viranhaltijapäätöksen seuraava toteamus on virheellinen: "Tässä yhteydessä rakennusvalvonnalle on selvinnyt, että rakennusluvalla haetut toimenpiteet on tosiasiasa toteutettu jo ennen luvan hakemista." Selvityksen mukaan rakennusvalvonnalle on selvinnyt luvan myöntämisen jälkeen, että toimenpiteitä on toteutettu jo ennen luvan hakemista. Koska liiketilän tilanteessa on kuitenkin ollut epäselvyyksiä, rakennusvalvonta on edellyttänyt maankäyttö- ja rakennuslain 150 c §:n mukaisen ulkopuolisen tarkastuksen tekemistä.

Hakija on myös tuonut esiin huolensa liiketilän nykyisestä tilanteesta. Hakijan vahingonkorvausvaatimus kohdistuu kuitenkin toukokuuta 2020 edeltäneeseen aikaan, jolloin hän on ollut liiketilän vuokralainen. Tämän vuoksi liiketilän nykyistä tilannetta ei ole tarpeen käsitellä hakijan vahingonkorvausvaatimuksen ratkaisemiseksi.

Asiassa ei ole tullut esille mitään sellaista uutta selvitystä, joka antaisi aihetta päätöksen muuttamiseen.

Lopputulos

Helsingin kaupunki ei ole vastuussa hakijalle aiheutuneista vahingoista.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että lakipalvelut-yksikön päällikön päätöstä ei ole syytä muuttaa.

Sovellettu lainsäädäntö

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 3 luku 2 §

Maankäyttö- ja rakennuslaki (132/1999) 150 c §, 166 §

Valtioneuvoston asetus rakennustyön turvallisuudesta (205/2009) 5 §

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Katri Lindman, avustava lakimies, puhelin: 310 28693
katri.lindman(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 30.1.2021
- 2 Oikaisuvaatimus 3.2.2021
- 3 Oikaisuvaatimus, täydennys 21.2.2021

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Oikaisuvaatimuksen käsittelyn edellytykset

Hakijan lähettämät sähköpostit tulkitaan oikaisuvaatimukseksi seuraavalla tavalla. 30.1.2021 ja 3.2.2021 vastaanotetut sähköpostit katsotaan määräajassa saapuneiksi oikaisuvaatimuksiksi, ja 21.2.2021 vastaanotettu sähköposti katsotaan oikaisuvaatimuksen täydennykseksi.

Kuntalain (410/2015) 137 §:n mukaan kunnan viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Tässä tapauksessa oikaisuvaatimuksen on tehnyt asianosainen.

Kuntalain 134 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus tehdään toimielimen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Kuntalain 138 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätös on lähetetty hakijalle tiedoksi sähköpostitse.

07.09.2021

köpostitse 27.1.2021. Ensimmäinen oikaisuvaatimus kaupunkiympäristölautakunnalle on saapunut 30.1.2021 eli säädettyssä määräajassa.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Katri Lindman, avustava lakimies, puhelin: 310 28693
katri.lindman(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 30.1.2021
- 2 Oikaisuvaatimus 3.2.2021
- 3 Oikaisuvaatimus, täydennys 21.2.2021

Oheismateriaali

- 1 Rakennusvalvonnan selvitys oikaisuvaatimuksen johdosta 7.7.2021

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Hallinto Hallinto- ja lakipalvelut Lakipalvelut Yksikön päällikkö 27.01.2021 § 13

HEL 2021-000438 T 03 01 00

Päätös

Lakipalvelut-yksikön päällikkö päätti hylätä hakijan vahingonkorvausvaatimuksen.

Päätöksen perustelut

Hakija on 5.10.2020 esittänyt kaupungille vielä täsmentymättömän suuruisen vahingonkorvausvaatimuksen. Vaatimus on esitetty sähköpostin muodossa ja osoitettu kaupungin lisäksi yhteisvastuullisesti muillekin

tahoille. Kaupunki ei ota tällä päätöksellä kantaa muiden tahojen vastuuseen asiassa.

Hakija on 1.6.2019 alkaen vuokrannut helsinkiläiseltä asunto-osakeyhtiöltä huoneiston liiketoimintaa varten. Myöhemmin huoneistoissa on havaittu useita puutteita mm. paloturvallisuuteen liittyen. Hakijan mukaan kaupungin rakennusvalvonta on toiminut asiassa virheellisesti, koska 1) rakennusvalvonta on perustanut toimintansa luottamukseen suhteessa luvan hakijaan, 2) rakennusvalvonta ei selvittänyt yhtiöjärjestystä myymälän osalta ja 3) rakennusvalvonta ei selvittänyt, onko myymälässä vuokralainen.

Vahingonkorvausvastuun perusteet

Vahingonkorvauslain mukaan julkisyhteisö on velvollinen korvaamaan julkista valtaa käytettäessä virheen tai laiminlyönnin johdosta aiheutuneen vahingon. Julkisyhteisö on kuitenkin korvausvastuussa vain silloin, kun toimen tai tehtävän suorittamiselle sen laatu ja tarkoitus huomioon ottaen kohtuudella asetettavia vaatimuksia ei ole noudatettu. Jos viranomaisen on toiminut harkintavaltansa rajoissa, vahingonkorvausvastuuta ei lähtökohtaisesti synny.

Julkisyhteisön vahingonkorvausvastuun edellytyksenä on siis tuottamus eli virheellinen menettely tai laiminlyönti. Tuottamuksen arviointi vaihtelee tapauskohtaisesti sen mukaan, millaisesta asiasta ja toimintaympäristöstä kulloinkin on kyse.

Rakennusvalvonnan tehtävät

Kunnan rakennusvalvonnan tehtävistä säädetään maankäyttö- ja rakennuslaissa. Lain mukaan rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on yleisen edun kannalta valvoa rakennustoimintaa sekä osaltaan huolehtia, että rakentaminen tapahtuu lainmukaisesti. Kunnan rakennusvalvonnan tarkoituksena on siis valvoa rakentamista yleisen edun näkökulmasta, mutta ensisijainen vastuu rakentamisesta on rakennushankkeeseen ryhtyvällä osapuolella.

Kunnan rakennusvalvonnan toteuttama valvonta on niin sanottua suhteutettua valvontaa. Rakentamisen valvontaa voidaan siis toteuttaa eri laajuuisena riippuen mm. siitä, kuinka vaativa kyseinen rakennushanke on ja kuinka ammattitaitoisia sen toteuttajat ovat. Rakennusvalvonnalla on harkintavaltaa sen suhteen, minkä laajuista valvontaa missäkin rakennushankkeessa tehdään.

Rakennusvalvonnan tarkoituksena on valvoa rakentamisen lainmukaisuutta, mutta rakennusvalvonnan keinoin ei voida varmistaa rakenta-

misen täydellistä virheettömyyttä. Rakennusvalvonta on luonteeltaan pistokokeen omaista, eikä se ulotu kattavasti jokaiseen työvaiheeseen.

Rakennushankkeeseen ryhtyvällä on aina päävastuu rakennushankkeesta. Rakennushankkeeseen ryhtyvällä on huolehtimisvelvollisuus, eli tämän on huolehdittava siitä, että rakennus suunnitellaan ja rakennetaan rakentamista koskevien säännösten ja määräysten sekä myönnetyn luvan mukaisesti.

Rakennusvalvonnan toiminnassa korostuu siis luvan hakijan aktiivisuus. Rakennusvalvonnan tehtävänä on ensisijaisesti myöntää lupia ja antaa ohjausta toimenpiteisiin, jotka luvan hakija oma-aloitteisesti haluaa toteuttaa. Rakennusvalvonnalla on vain rajalliset mahdollisuudet velvoittaa luvan hakijaa tekemään toimenpiteitä.

Tapahtumien kulku

Hakijan vahingonkorvausvaatimuksen johdosta asiassa on pyydetty selvitys kaupungin rakennusvalvonnasta. Selvityksen mukaan asunto-osakeyhtiö on 9.4.2019 vireille tulleella hakemuksellaan hakenut lupaa rakennuksessa sijaitsevan liiketilan muutostöille. Lupaa on haettu paloven lisäämiselle liiketilan varatieksi, vesipisteen lisäämiselle liiketilaan sekä liiketilan jakamiselle kahdeksi eri tilaksi. Varatien lisäämiseen on ryhdytty, koska liiketilan varateissa oli havaittu puute palotarkastuksen yhteydessä.

Haettu lupa on myönnetty rakennusvalvonnan 13.6.2019 tekemällä päätöksellä. Lupapäätöksessä todetaan, että rakennustyön edistymisen mukaan rakennusvalvonnalta on pyydettävä seuraavien katselmusten toimittamista: aloittamisilmoitus, kvv-katselmus, iv-katselmus ja loppukatselmus. Päätöksen mukaan rakennustyötä ei saa aloittaa, ennen kuin siitä on tehty ilmoitus rakennusvalvontapalveluun. Rakennustyö on päätöksen mukaan aloitettava viimeistään 03.07.2022 ja loppuunsaattettava viimeistään 03.07.2024. Tämän päätöksen antamishetkellä luvan voimassaoloaika on siis vielä jäljellä. Aloittamisilmoitusta ei ole tehty rakennusvalvontaan 27.1.2021 mennessä.

Hakija on 22.4.2020 tiedustellut rakennusvalvonnasta sähköpostitse, estyykö liiketilan käyttö siksi, että rakennusluvassa on seuraava ehto: ”Rakennusta ei saa ottaa käyttöön ennen kuin lupamääräyksissä edellytetty loppukatselmus on pidetty”. Hakija on ilmoittanut olevansa liiketilan vuokralainen. Tämän jälkeen hakija on lähettänyt rakennusvalvontaan ja eri viranomaisille noin 30 sähköpostiviestiä aiheesta vuoden 2020 aikana.

Hakijan sähköpostien johdosta rakennusvalvonta on ollut viivytyksettä viikkojen 18 ja 19 aikana yhteydessä hankkeen suunnittelijoihin ja

asunto-osakeyhtiöön sen selvittämiseksi, mikä on luvan ja liiketilan tilanne. Rakennusvalvonta on siis pyrkinyt selvittämään asiaa ja antamaan asiassa ohjausta ja neuvontaa. Tässä yhteydessä rakennusvalvonnalle on selvinnyt, että rakennusluvalla haetut toimenpiteet on tosiasiasa toteutettu jo ennen luvan hakemista.

Rakennustyön viranomaisvalvonta alkaa luvanvaraisen rakennustyön aloittamisesta. Rakennusvalvonnalla ei ole siis ollut tosiasiallista mahdollisuutta puuttua toimenpiteisiin, jotka taloyhtiö on toteuttanut ennen luvan hakemista. Kun rakennusvalvonnalle on selvinnyt, että toimenpiteet oli toteutettu jo ennen luvan hakemista, rakennusvalvonta on edellyttänyt, että asunto-osakeyhtiö teettää töistä ulkopuolisen tarkastuksen maankäyttö- ja rakennuslain 150 c §:n mukaisesti. Taloyhtiö on myöhemmin ilmoittanut, että hakijan vuokrasopimus on päättynyt toukuussa 2020 ja liiketila on tyhjiällä.

Rakennusvalvonta on myöhemmin ollut yhteydessä asunto-osakeyhtiöön ja valvoo omalta osaltaan sitä, että rakennushanke toteutetaan rakentamista koskevien säännösten mukaisesti. Asunto-osakeyhtiö on ilmoittanut, että liiketilaa ei vuokrata ennen kuin lupa-asiat ovat kunnossa.

Laissa on säädetty keinoista, joilla rakennusvalvonta voi valvoa rakentamisen lainmukaisuutta. Näitä ovat mm. erilaiset katselmuksat. Koska asunto-osakeyhtiö ei tässä tapauksessa ole aloittanut luvassa tarkoitettuja töitä, ei lupapäätöksessä mainittuja katselmuksiakaan ole voitu pitää. Rakennusvalvonta ei ole tähän mennessä havainnut tarvetta esimerkiksi kieltää tilojen käyttöä velvoitemenettelyllä, sillä taloyhtiö on ilmoittanut, että liiketila on tällä hetkellä tyhjiällä.

Rakennusvalvonnan toiminta asiassa

Hakijan mukaan rakennusvalvonta ei olisi saanut perustaa toimintansa luottamukseen suhteessa luvan hakijaan. Luottamus luvan hakijaa kohtaan on kuitenkin rakennusvalvonnassa vakiintunut käytäntö, joka saa tukea mm. ennakkopäätöksestä KKO:2001:2. Rakennusvalvonnan tulee lähtökohtaisesti voida luottaa luvan hakijan toimintaan. Jos rakennustyössä ilmenee jotain epäselvää tai lisäselvitystä vaativaa, rakennusvalvonta voi pyytää asiassa ulkopuolisen tarkastuksen. Näin on toimittu myös tässä tapauksessa.

Hakijan mukaan rakennusvalvonta on lisäksi toiminut virheellisesti, koska se ei ole selvittänyt yhtiöjärjestyksestä myymälän osalta. Hakijan mukaan huoneiston tiedot on kirjattu asunto-osakeyhtiön yhtiöjärjestykseen virheellisesti. Rakennusvalvonta ei kuitenkaan valvo taloyhtiön sisäistä päätöksentekoa, eikä taloyhtiöiden yhtiöjärjestyksiä rutiininomaisesti tarkasteta lupahakemusten käsittelyn yhteydessä. Taloyhtiön vas-

tuulla on varmistaa, että yhtiöjärjestyksen määräykset ja muu taloyhtiön päätöksenteko ovat linjassa rakennusluvan kanssa. Kaupunki ei ota kantaa siihen, miten päätöksenteko on taloyhtiössä sisäisesti hoidettu.

Kolmanneksi hakija toteaa, että rakennusvalvonnan olisi pitänyt selvittää, onko huoneistossa vuokralainen. Lupahakemuksen käsittelyn yhteydessä ei kuitenkaan rutiininomaisesti tarkasteta, onko tila vuokrattu. Myöhemmin, kun huoneistoon liittyvät epäselvyydet ovat tulleet rakennusvalvonnan tietoon, tila on ollut jo tyhjillään, jolloin huoneiston käyttöä ei ole enää ollut tarpeen kieltää. Kaupunki ei ota kantaa siihen, miten vuokrasuhdetta koskeva asia on hakijan ja taloyhtiön välillä hoidettu.

Lähtökohtaisesti vuokralaiset eivät ole osallisina rakennuslupa-asioissa. Rakennuslupaa hakee rakennuspaikan haltija eli tässä tapauksessa asunto-osakeyhtiö, ja myös päätös rakennusluvasta annetaan luvan hakijalle. Koska vuokralainen on tässä tapauksessa esittänyt korvausvaateen suoraan kaupungille, kaupunki antaa korvausvaateen johdosta päätöksen. Vuokrasuhdetta ja vuokratun huoneiston kuntoa koskevat asiat ovat kuitenkin lähtökohtaisesti vuokralaisen ja vuokranantajan välisiä.

Edellä esitetyin perustein kaupunki katsoo, ettei rakennusvalvonta ole laiminlyönyt sille laissa säädettyjä tehtäviä. Kaupungin näkemyksen mukaan asiassa on kyse hakijan ja asunto-osakeyhtiön välisestä riita-asiasta, johon kaupunki ei ole osallisena.

Sovelletut oikeusohjeet

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 3 luku 2 §

Maankäyttö- ja rakennuslaki (132/1999) 119 §, 124 §, 131 §, 149 §, 150 §, 150 c §

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan päätös 30.12.2020 § 53

Lisätiedot

Katri Lindman, avustava lakimies, puhelin: 310 28693
katri.lindman(a)hel.fi

§ 429

Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan hallintojohtajan päätöksestä 14.4.2021 § 17 (korvausvaatimus, taloudellinen menetytys)

HEL 2021-000875 T 03 01 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä kaupunkiympäristön toimialan hallintojohtajan päätöksestä 14.4.2021 (§ 17) tehdyn oikaisuvaatimuksen.

Muutoksenhaun kohteena oleva päätös

Kaupunkiympäristön toimialan hallintojohtaja on 14.4.2021 (§ 17) päätöksellään hylännyt korvausvaatimuksen, joka koskee citynature.eu -verkkosivustoa. Päätös on nähtävillä kokonaisuudessaan päätöshistoriassa.

Esitetyt vaatimukset ja niiden perusteet

Hakija on toistanut oikaisuvaatimuksessaan vaatimuksensa korvauksesta liittyen citynature.eu -verkkosivustoon. Hakijan mukaan verkkosivusto loukkaa hakijan tekijänoikeuksia. Hakija vaatii asiassa korvausta seuraavasti: "luvattomasta ja lain vastaisesta kopioinnista ja omaisuuden levittämisestä aiemmin vaadittu, tai mahdollisen neuvottelun seurauksena erikseen sovittava korvaus".

Hakija kertoo oikaisuvaatimuksessaan seuraavaa. Hakijan mukaan kaupunki on kuvannut ja tehnyt vain etusivun kustakin kohteesta. Hakijan näkemyksen mukaan sivustolla on vain tyhjä maisemakuva, jonka kautta käyttäjä ohjataan noutamaan lajin tiedot hakijan palvelimelta. Hakija kertoo, ettei käyttäjä edes tiedä siirtyneensä pois Citynature-sivustolta hakijan sivulle.

Hakija on oikaisuvaatimuksessaan esittänyt myös mm. Metsähallituksen, Opetushallituksen ja Kopioston toimintaa koskevia väitteitä.

Tausta

Citynature.eu -sivusto on toteutettu EU:n Baltic Interreg -rahoituksella hankkeessa "NATTOURS - Sustainable urban nature routes using new IT solutions" vuosina 2016-2018. Helsingin kaupunki on ollut osapuoleksi hankkeessa. Kaupungin sisällä hanketta on koordinoitunut kaupunkiympäristön toimialan ympäristöpalvelut.

Hakijalta on toistuvasti tiedusteltu, toivooko hakija, että linkit poistetaan sivuilta sekä ilmoitettu, että linkit on mahdollista poistaa, jos hakija niin toivoo. Hakija ei ole vastannut näihin tiedusteluihin. Koska hakija on kuitenkin yleisellä tasolla ilmaissut tyytymättömyytensä tilanteeseen, linkit on poistettu sivustolta heinäkuussa 2021.

Perustelut

Lautakunta viittaa hallintojohtajan päätöksessä esitettyyn asiaa koskevaan selvitykseen sekä yhtyy hallintojohtajan asiassa antamaan päätökseen ja sen perusteluihin.

Citynature-sivustolla esitellään eri kohteiden luontoa, reittejä, palveluita, lajeja ja historiaa. Toisin kuin hakija esittää, sivusto toimii itsenäisenä kokonaisuutena myös ilman linkityksiä hakijan sivustolle. Citynature-sivuston pääasiallinen tarkoitus ei ole kasvientunnistus vaan luontokohteiden esittely kokonaisuutena.

Citynature-sivustolla heinäkuuhun 2021 asti olleet linkit olivat ns. vieviä linkkejä. Vievällä linkillä tarkoitetaan sitä, että osoitekentän osoite vaihtuu ja hakija siirtyy toiselle sivustolle (ks. esim. Pihlajarinne, Taina: Lupa linkittää – toisen aineiston hyödyntämisen tekijänoikeudelliset rajat. Lakimiesliiton Kustannus 2012, s. 39). Linkkien yhteydessä oli myös selkeästi ilmoitettu, että käyttäjä siirtyy hakijan sivustolle linkkiä klikkaamalla. Tämän vuoksi käyttäjälle ei jäänyt epäselväksi, että hän siirtyy linkin kautta hakijan sivustolle.

Hakija on esittänyt lukuisia väitteitä, jotka koskevat muiden tahojen kuin kaupungin toimintaa. Näitä muita tahoja koskeviin väitteisiin ei oteta tällä päätöksellä kantaa.

Aiemmin tehdyn hallintojohtajan päätöksen jälkeen ei ole esitetty selaista uutta selvitystä, joka antaisi aihetta muuttaa hallintojohtajan päätöstä.

Lopputulos

Helsingin kaupunki ei ole asiassa lain mukaan korvausvelvollinen.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että hallintojohtajan päätöstä ei ole syytä muuttaa.

Sovellettu lainsäädäntö

Tekijänoikeuslaki (404/1961) 2 §

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

07.09.2021

Lisätiedot

Katri Lindman, avustava lakimies, puhelin: 310 28693
katri.lindman(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 25.04.2021
- 2 Oikaisuvaatimus 25.4.2021, saate

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Oikaisuvaatimuksen käsittelyn edellytykset

Kuntalain (410/2015) 137 §:n mukaan kunnan viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Tässä tapauksessa oikaisuvaatimuksen on tehnyt asianosainen.

Kuntalain 134 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus tehdään toimielimen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Kuntalain 138 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätös on lähetetty hakijalle tiedoksi sähköpostitse 15.4.2021. Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristölautakunnalle on saapunut 26.4.2021 eli säädetyssä määräajassa.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Katri Lindman, avustava lakimies, puhelin: 310 28693
katri.lindman(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite

PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite

Työpajankatu 8
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin

09 310 1691

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F106 8000 1200 0626 37

Alv.nro

F102012566

- 1 Oikaisuvaatimus 25.04.2021
- 2 Oikaisuvaatimus 25.4.2021, saate

Oheismateriaali

- 1 Esimerkkikuva linkistä

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Hallinto Hallintojohtaja 14.04.2021 § 17

HEL 2021-000875 T 03 01 00

Päätös

Kaupunkiympäristön toimialan hallintojohtaja päätti hylätä hakijan korvausvaatimuksen.

Päätöksen perustelut

Hakija on 22.1.2021 esittänyt kaupungille 6 272 000 euron suuruisen korvausvaatimuksen. Korvausvaatimuksen lisäksi hakija on lähettänyt kaupungille laskun. Hakijan mukaan kaupungin luontokohteita esittelevällä sivustolla on oikeudettomia linkityksiä hakijan lajientunnistussivustolle, jossa on tekijänoikeudella suojattua aineistoa.

Hakija on lähettänyt kaupungille lukuisia sähköposteja aiheesta vuosien 2016-2019 aikana. Kaupungilta on vastattu hakijan sähköposteihin mm. 12.4.2016, 28.5.2018, 21.6.2018, 12.6.2019 ja 25.6.2019. Sähköposteissa hakijalle on selvennetty asiaa ja kerrottu, ettei kaupungin toiminnassa loukata hakijan tekijänoikeuksia. Hakijalta on 28.5.2018, 21.6.2018 ja 12.6.2019 lähetettyjen sähköpostien yhteydessä myös tiedusteltu, toivooko hakija, että linkitykset poistetaan kaupungin sivuilta. Hakijalle on myös ilmoitettu, että linkitykset on mahdollista poistaa, jos hakija niin toivoo. Hakija ei ole vastannut näihin tiedusteluihin, joten linkit on jätetty paikoilleen.

Vaatimuksen kohteena olevan kaupungin luontosivuston tarkoituksena on esitellä Helsingin luontokohteita. Sivusto on toteutettu paikkalähtöisesti, eli käyttäjä valitsee sivustolta ensin paikan, johon hän haluaa tutustua. Luontokohteen valinnan jälkeen käyttäjälle avautuu näkymä, jossa voi tutustua paikan luontoon, reitteihin, palveluihin, lajeihin ja historiaan. ”Lajit”-osioon on listattu alueella esiintyviä kasvi- ja eläinlajeja. Lajin nimeä klikkaamalla käyttäjälle avautuu lajin kuva sekä esittelyteksti. Kuvat ja esittelytekstit eivät ole samoja kuin hakijan sivuilla olevat kuvat ja tekstit. Kuvien yhteydessä on ilmoitettu kuvaajan nimi, mistä käy ilmi, etteivät kyseessä ole hakijan kuvat.

Esittelytekstien lopussa on linkki hakijan sivustolle sekä tieto siitä, että lisätietoa lajista löytyy hakijan sivustolta. Käyttäjälle ei siis jää epäselväksi, että linkkiä klikkaamalla käyttäjä siirtyy hakijan ylläpitämälle sivustolle ja pois kaupungin sivustolta. Hakijan sivusto on vapaasti kaikkien internetin käyttäjien saatavilla, eikä pääsyä sinne ole rajoitettu.

Tekijänoikeuslain mukaan tekijänoikeuden haltijalla on tietyin poikkeuksin yksinoikeus määrätä teoksen saattamisesta yleisön saataviin. Linkittämisestä ei säädetä suoraan tekijänoikeuslaissa, mutta oikeuskäytännön ja –kirjallisuuden mukaan linkittäminen voi joissain tapauksissa olla sellaista yleisön saataviin saattamista, johon tekijänoikeuden haltijalla on yksinoikeus.

Linkin tyyppi vaikuttaa linkittämisen tekijänoikeudelliseen arviointiin. Linkit voidaan ensinnäkin jakaa vieviin ja tuoviin linkkeihin. Vievä linkki siirtää käyttäjän toiselle sivustolle, jolloin myös osoitekentän osoite muuttuu. Sen sijaan tuova linkki noutaa aineistoa toiselta sivulta, jolloin osoitekentän osoite ei vaihdu linkin avautuessa. Tällöin käyttäjä ei välttämättä edes tiedä, että aineisto on noudettu linkittämällä toiselta sivulta. Linkit voidaan jakaa myös itsestään aktivoituviin, jotka avautuvat ilman käyttäjän reagoitua, sekä reagoitua vaativiin linkkeihin.

Lähtökohtaisesti vieviä linkkejä sekä reagoitua vaativia linkkejä on pidetty sallittuina. Tässä tapauksissa kyse on sekä vievistä linkeistä että reagoitua vaativista linkeistä. Kun lisäksi otetaan huomioon tilanne kokonaisuutena eli mm. se, että linkkien yhteyteen on selvästi merkitty hakijan sivuston nimi, hakijan sivusto on vapaasti kaikkien internetin käyttäjien saatavilla ja kaupungin sivustossa ei ole kyse kaupallisesta toiminnasta, kyse on sallitusta linkittämisestä. Tällaisen linkittämisen sallittavuus on olennaista internetin toimivuudelle viestinnän välineenä.

Hakija on viitannut vaatimuksessaan myös EU-tuomioistuimen Renckhoff-ratkaisuun (C-161/17). Renckhoff-ratkaisussa oli kuitenkin kyse valokuvan laittamisesta toiselle internet-sivustolle, kun taas tässä tapauksessa on kyse hakijan sivustolle vievästä linkistä. Koska kaupungin si-

vustolla ei ole käytetty hakijan materiaalia vaan ainoastaan linkitetty hakijan sivustolle, ei hakijan viittaama ratkaisu suoraan sovellu nyt kä-sillä olevaan tapaukseen.

Edellä mainituin perustein kaupunki katsoo, ettei ole asiassa korvaus-velvollinen. Vaikka kaupungin toiminnassa ei ole loukattu hakijan teki-jänoikeuksia, edelleen tämän päätöksen yhteydessä kaupunki koros-taa, että linkitykset on mahdollista poistaa kaupungin sivustolta.

Sovelletut oikeusohjeet

Tekijänoikeuslaki (404/1961) 2 §

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan päätös 30.12.2020 § 53

Lisätiedot

Katri Lindman, avustava lakimies, puhelin: 310 28693
kypm.korvausasiat(a)hel.fi

§ 430

**Kaupunkiympäristölautakunnan alaisten viranomaisten ajalla
26.8.–1.9.2021 tekemien päätösten seuraaminen**

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen kaupunkiympäristön toimialan viranomaisten 26.8.–1.9.2021 tekemiä päätöksiä.

Kuntalain 92 §:n mukaan toimielimen käsiteltäväksi ei saa ottaa lain tai asetuksen mukaisia lupa-, ilmoitus-, valvonta- tai toimitusmenettelyä koskevia asioita. Otto-oikeutta ei saa siten käyttää mm. maankäyttö- ja rakennuslain mukaisiin poikkeamisasioihin.

Kaupunkiympäristön toimiala

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja

[Päätökset](#)

Maankäyttö ja kaupunkirakenne - palvelukokonaisuus

Asemakaavoitus, asemakaavapäällikkö

[Päätökset](#)

Asemakaavoitus, eteläinen alueyksikkö, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit, Tonttipäällikkö

[Päätökset](#)

Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit, asuntotontit, tiimipäällikkö

[Päätökset](#)

Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit, yritystontit, tiimipäällikkö

[Päätökset](#)

Liikenne- ja katusuunnittelu, liikenne- ja katusuunnittelupäällikkö

[Päätökset](#)

Rakennukset ja yleiset alueet - palvelukokonaisuus

Tekninen johtaja

[Päätökset](#)

Tilat -palvelu, asiakkuusyksikkö 1, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Tilat -palvelu, asiakkuusyksikkö 2, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Tilat -palvelu, yritysvuokraustiimi, tiimipäällikkö

[Päätökset](#)

Tilat -palvelu, tukkutori, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Yleiset alueet -palvelu, projektirakennuttaminen-yksikkö, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Asuntotuotanto, asuntotuotantopäällikkö

[Päätökset](#)

Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus

Kaupunkiympäristön asukas- ja yrityspalvelut, asuntopalvelut, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Kaupunkiympäristön asukas- ja yrityspalvelut, alueidenkäyttö, tiimipäällikkö

[Päätökset](#)

Kaupunkimittaushuonepalvelut, kartat ja paikkatiedot, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Ympäristöpalvelut, ympäristöjohtaja

[Päätökset](#)

Ympäristöpalvelut, elintarviketurvallisuusyksikkö, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Ympäristöpalvelut, ympäristöterveysyksikkö, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Hallinto- ja tukipalvelut

Hallintojohtaja

[Päätökset](#)

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 26.8.2021

[Päätösasiakirjat](#)

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Marianne Hirsikko, hallintosihteeri, puhelin: 310 64373
marianne.hirsikko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Marianne Hirsikko, hallintosihteeri, puhelin: 310 64373
marianne.hirsikko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

07.09.2021

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426 ja 430 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 427 §.

Tähän päätökseen saa hakea muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä päivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI

07.09.2021

Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta, joko alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 260 euron oikeudenkäyntimaksun. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli

07.09.2021

asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Faksinumero: (09) 655 783
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11–13
Puhelinnumero: (09) 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

3 VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 428 ja 429 §:t.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksella vain se, joka on tehnyt alkuperäistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.

Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksella myös

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen

07.09.2021

päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomaisena on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI

Faksinumero: 029 56 42079

Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5

Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

07.09.2021

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatimus päätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksun mukaan kuin tuomioistuimmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

07.09.2021

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

ANVISNINGAR FÖR SÖKANDE AV ÄNDRING

1

FÖRBUD MOT SÖKANDE AV ÄNDRING

423 § i protokollet.

Ändring i beslutet får inte sökas eftersom beslutet gäller beredning eller verkställighet.

Tillämpat lagrum: 136 § i kommunallagen

07.09.2021

Kaupunkiympäristölautakunta

Laura Rissanen
puheenjohtaja

Eija Höhl
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Olli-Pekka Koljonen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 09.09.2021.